

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ГРУПА ДЗИ

- КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
- КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
- ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
- КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 Декември 2019

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
СЪДЪРЖАНИЕ
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

Консолидиран Годишен Доклад за дейността на Групата	i
Консолидирана Нефинансова Декларация	xii
Консолидирана Декларация за корпоративно управление.....	xviii

Доклад на независимите одитори	
Консолидиран Отчет за печалбата или загубата	1
Консолидиран Отчет за другия всеобхватен доход	2
Консолидиран Отчет за промените в собствения капитал	3
Консолидиран Отчет за финансовото състояние	4
Консолидиран Отчет за паричните потоци	5
Пояснителни бележки към консолидирания финансов отчет	
1.1 Корпоративна информация	7
1.2 Бизнес комбинация	7
2.1. База за изготвяне	9
2.2. Промени в счетоводната политика и оповестявания	11
2.3 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Групата	12
2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения	13
2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики	19
3. Информация по сегменти	46
4. Нетни премии	50
5. Приходи от такси и комисиони	51
6. Приходи от инвестиции	51
7. Реализирани печалби	51
8. Печалби (и загуби) от преоценка до справедлива стойност	51
9. Други приходи от дейността	52
10. Разходи за изплатени претенции	52
11. Обезценка на застрахователни вземания	53
12. Административни разходи	53
13. Други разходи за дейността	54
14. Разходи за възнаграждения на персонала	54
15. Разход за данък върху доходите	54
16. Данък върху доходите, отнасящ се за елементите на другия всеобхватен доход	55
17. Нематериални активи и репутация	55
18. Материални активи	57
19. Инвестиционни имоти	59
20. Деривативни финансови инструменти	61
21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти	62
22. Активи по презастрахователни операции	71
23. Данъци	71
24. Вземания по застрахователни операции	72
25. Търговски вземания и аванси	73
26. Отсрочени аквизиционни разходи	73
27. Парични средства	74
28. Разходи за бъдещи периоди и други активи	74
29. Задължения по застрахователни договори	74
30. Задължения по инвестиционни договори	79
31. Задължения към персонала при пенсиониране	79
32. Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застраховани лица	80
33. Търговски и други задължения	81
34. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори	81
35. Собствен капитал и резерви	82
36. Правила за управление на риска	83
37. Застрахователен и финансов риск	87
38. Условни задължения и неотменими ангажименти	120
39. Оповестяване на свързани лица	121
40. Събития след датата наконсолидирания отчет за финансовото състояние	122

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

Управителен съвет

Коста Чолаков - Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор
Евгени Бенбасат - Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Бистра Василева - Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Борис Паличев - Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Секретар

Симона-Йовчева Хаджиева

Адрес

София 1463,
бул. „Витоша“ № 89Б
Милениум център

Правни консултанти

Вътрешна дирекция „Корпоративно право“

Одитори

„ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД
1000 София
бул. Мария Луиза № 9-11

„Грант Торнтон“ ООД

1421 София
бул. „Черни връх“ № 26

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

**КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА “ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД**

за 2019 година

ГРУПА ДЗИ

Група “ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД („Група ДЗИ“, „Групата“) извършва застрахователна и презастрахователна дейност по животозастраховане и общо застраховане.

Групата-майка „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД („Групата-майка“, „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД) е правоприемник на създадения през 1946 г. чрез обединяване на всички национални застрахователни дружества и клонове на чуждестранните дружества, осъществяващи застрахователна дейност в България, Държавен застрахователен институт. На 21 август 2002 г. „Държавен застрахователен институт – ДЗИ” ЕАД е приватизиран чрез продажбата на 80% от капитала на „Контракт-София” ООД.

„ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД е търговско дружество по смисъла на Търговския закон, регистрирано е в Република България със седалище и адрес на управление гр. София, община Триадица, бул. "Витоша" № 89Б и е Групата-майка в Група ДЗИ.

През 2007 г., „Кей Би Си” придобива 70% от капитала на ЗПАД „ДЗИ” чрез покупка на 2,702,000 броя акции от „Контракт-София” ООД. Сделката е финализирана на 3 август 2007 г., след което „Кей Би Си” стартира публичен търг за придобиване на останалите 30% от акциите на „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД.

С протокол на Управителния съвет на ЗАД „ДЗИ” от 11 октомври 2011 г. на основание чл.149, ал.8 във връзка с чл. 149б от ЗППЦК и при условията на Наредба Номер 13 за търгово предлагане за закупуване и предлагане на акции е взето решение за отправяне на търгово предложение за закупуването на 256,839 броя обикновени, безналични, поименни, свободно прехвърляеми акции от капитала на ЗАД „ДЗИ”.

През април 2012 г. „Кей Би Си” Иншуърънс НВ, Белгия е изкупило всички акции с право на глас на ЗАД „ДЗИ”, с Протокол № 69/24.07.2012 г. от извънредно заседание на Изпълнителния комитет на „КБС Иншуърънс” НВ, упражняваш правата на единоличен собственик на капитала на ЗАД „ДЗИ”, е взето Решение за отписване на ЗАД „ДЗИ” от регистъра на публичните дружества на КФН и сваляне на акциите на Групата от търговия на Българската фондова борса, както и за промяна в наименованието на Групата.

С Решение № 967 – ПД от 26.09.2012 г. КФН отписва ЗАД „ДЗИ” от регистъра на публичните дружества и други емитенти на ценни книжа. На 16 октомври 2012 г. в Търговския регистър на Агенция по вписванията по партида на ЗАД „ДЗИ” е вписана промяна в правната форма и наименованието на Групата, като от ЗАД „ДЗИ” името на Групата е променено на „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД.

Към 31 декември 2019 г. „Кей Би Си” Иншуърънс НВ, Белгия е единоличен собственик на „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД.

„ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД, в качеството си на дружество-майка, изготвя консолидиран финансов отчет с този на дъщерните дружества, в които пряко или косвено притежава над 50% от капитала.

Към 31 декември 2019 г., консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ включва отчета на Групата-майка „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД и дъщерните дружества, в които пряко или косвено чрез дъщерни дружества „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД притежава над 50% от акциите, изброени по-долу:

Компания	Държава на учредяване	Основна дейност	% участие в собствения капитал	
			2019 г.	2018 г.
„ДЗИ – Общо застраховане” ЕАД	България	Общо застраховане	100	100

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

ГРУПА ДЗИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дружествата в Група ДЗИ са търговски дружества по смисъла на Търговския закон и извършват дейност на територията на Република България. Дружествата в Групата нямат регистрирани клонове по смисъла на чл.17 от Търговския закон.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Групата получава контрола, и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол бъде изгубен.

Възнагражденията на членовете на управителните органи през 2019 г. са в размер на 1,044 хил. лв. По-детайлна информация относно тези възнаграждения е представена в приложение 39 на Годишния консолидиран финансов отчет.

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА

Брутният вътрешен продукт (БВП) през четвъртото тримесечие на 2019 г. се увеличава с 0.1% в ЕС-27 спрямо предходното тримесечие по сезонно изгладени данни. В сравнение със същото тримесечие на предходната година сезонно изгладените данни показват нарастване на равнището на БВП в ЕС-27 с 1.2%, а в България - с 3.5%.

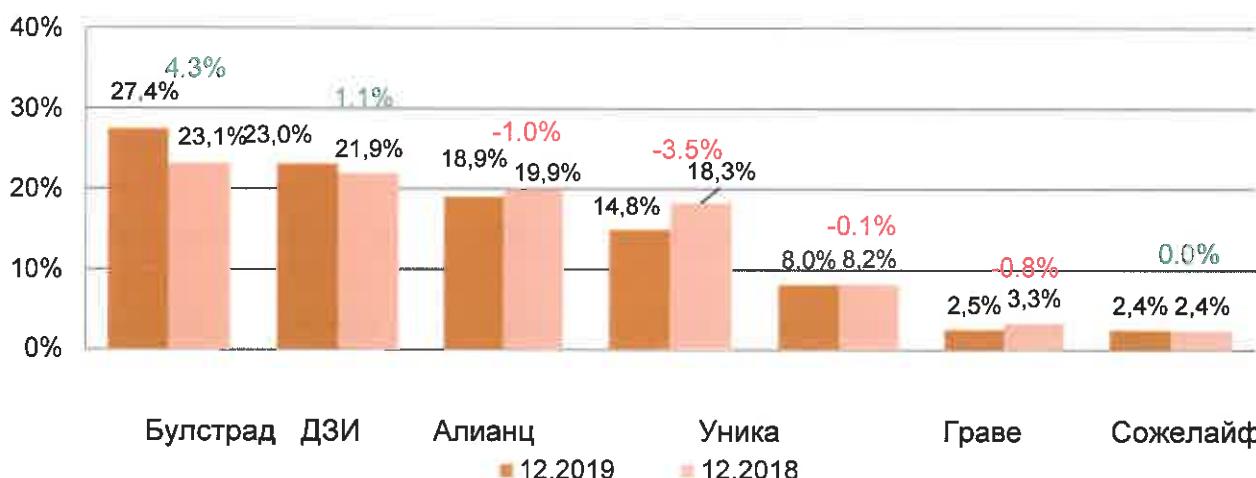
За същия период БВП в България нараства с 0.7%. Годишната инфлация за декември 2019 г. спрямо декември 2018 г. е 3.8%.

През 2019 г. застрахователният пазар (пряко застраховане) отчита ръст от 15.9% по данни на КФН към месец декември.

Публикуваните данни за пазара по животозастраховане показват ръст от 11.1% на годишна база. Ръст отчитат обемите по застраховка „Живот, свързана с инвестиционен фонд“ 18.5% (14 млн. лв.) и „Заболяване“ 59.5% (41 млн. лв.).

Във всички останали линии с изключение на Допълнителното застраховане се наблюдава намаление спрямо предходната година. „ДЗИ - Животозастраховане“ се нарежда на 2-ро място по пазарен дял, като запазва позицията си спрямо същия период на 2018 г.

**Пазарен дял
Животозастраховане**

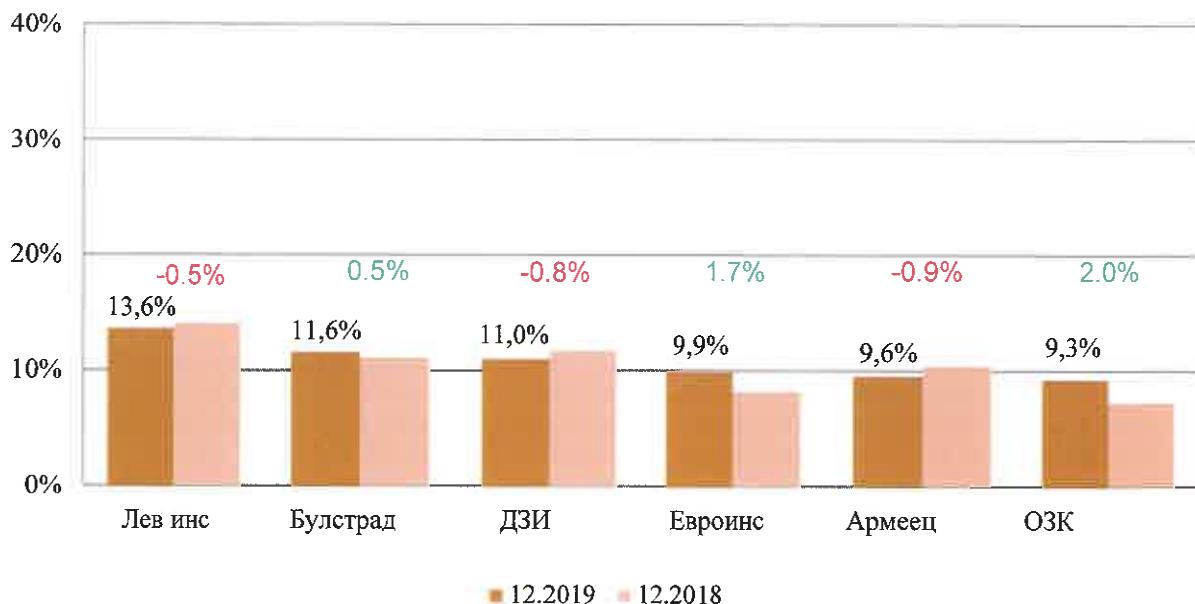
Публикуваните данни за пазара по Общо застраховане показват ръст от 16.8% на годишна база, което се дължи основно на ръста в обемите по застраховки „Автокаско на сухопътни превозни средства“ (+6.2%) и „Гражданска отговорност на МПС“ (+17.4%).

„ДЗИ - Общо застраховане“ се нарежда на 3-то място по обем на продажбите в общо застраховане, което води до спад с едно място спрямо предходен период.

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

**Пазарен дял
Общо застраховане**

**Пазарен дял
Общо застраховане**

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД притежава лиценз за застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел I на Приложение № 1 към Кодекса за застраховането в сила към 31.12.2018 г., с изключение на Застраховка за изкупуване на капитал, както и за застраховките „Злополука“ и „Заболяване“ от раздел II на цитираното приложение.

Съгласно Устава на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД, членовете на управителните органи нямат преференции и ограничения относно придобиването акции на Групата.

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Начислените застрахователни премии през 2019 г. са 76,569 хил. лв. Записаните премии, нетно от презастраховане, са 73,299 хил. лв. Начислените застрахователни премии отбелязват увеличение от 81 % спрямо 2018 г., което се дължи на придобиването на нов застрахователен бизнес.

Извършените брутни плащания по животозастраховане са в размер на 37,223 хил. лв., с увеличение от 35.84 % спрямо 2018.

Реализираният доход от инвестиции възлиза на 4,631 хил. лв.

Финансовият резултат от дейността на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД за 2019 г. е печалба в размер на 6,562 хил. лв.

„ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД е учредено през 1998 г., от който момент извършва дейност по общо застраховане от името на „ДЗИ”. Групата е вписано в търговския регистър на СГС – Фирмено отделение под № 5215 от 1998 г.

„ДЗИ – Общо застраховане” ЕАД притежава разрешение от Националния съвет по застраховане №3 от 13 май 1998 г. за извършване на застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел II-ри на Приложението към чл.6, ал.2 към Закона за застраховането (отм.) и допълнителен лиценз по застраховката по раздел II, б. „А”, т. 10 от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането, в сила към 31.12.2017 г., „Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства”, съгл. Решение № 1175-ОЗ от 06.12.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

Записаните брутни застрахователни премии през 2019 г. са 256,649 хил. лв. или с 9.3% повече спрямо 2018 г. Нетните от презастраховане спечелени премии са 235,908 хил. лв., което означава ръст от 19.9% на годишна база.

Изплатени са застрахователни обезщетения в размер на 111,209 хил. лв. Нетният размер на възникналите претенции, в т.ч. презастраховане, приходи от регреси и изменение на резерва за предстоящи плащания, възлиза на 114,720 хил. лв. В сравнение с предходната 2018 г., нетният размер на възникналите претенции е по-висок с 18%.

Нетните доходи от инвестиции са в размер на 6,658 хил. лв.

Финансовият резултат от дейността на „ДЗИ – Общо застраховане” ЕАД за 2019 г. е печалба в размер на 26,932 хил. лв.

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ НА ГРУПА ДЗИ

Дъщерните дружества са включени в консолидирания отчет по метода на пълната консолидация. Всички съществени вътрешногрупови салда и вътрешногрупови сделки и произтичащите печалби и загуби са елиминирани в резултат на консолидационните процедури.

Консолидираният финансов отчет е изгответ на база историческа цена с изключение на инвестиционните имоти и онези финансови активи и финансови пасиви, които са оценени по справедлива стойност. Балансовите стойности на признатите активи и пасиви, които представляват хеджирани позиции при хеджиране на справедлива стойност и които при други обстоятелства се отчитат по цена на придобиване, са коригирани, за да отразят промяната на справедливата стойност, която се дължи на хеджирания рисков.

Консолидираният финансов отчет на Групата е изгответ в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), така както са приети за прилагане в Европейския съюз.

В консолидирания отчет за печалбата или загубата на Групата брутните премии по **Общо застраховане** са 256,588 хил. лв. Записаните премии, нетно от презастраховане, и изменението на пренос-премийния резерв са 235,891 хил. лв.

Начислените обезщетения и плащания, нетно от презастраховане, приходи от регреси и изменението на резерва за предстоящи плащания са 114,720 хил. лв.

Административните разходи и другите разходи за дейността по Общо застраховане са на обща стойност 100,263 хил. лв. Те включват административни разходи – 30,692 хил. лв., други разходи за дейността – 67,614 хил. лв. и обезценка на застрахователни вземания – 1,186 хил. лв.

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ НА ГРУПА ДЗИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

В консолидирания отчет за печалбата или загубата на Групата брутните премии по Животозастраховане са 76,365 хил. лв.

Записаните премии, нетно от презастраховане, и изменението на пренос-премийния резерв са 73,095 хил. лв.

Начислените обезщетения и плащания, нетно от презастраховане, и изменението на резерва за предстоящи плащания са 39,294 хил. лв.

Административни разходи и други разходи за дейността по Животозастраховане са на обща стойност 33,493 хил. лв.

Те включват административни разходи – 14,912 хил. лв., други разходи за дейността – 14,086 хил. лв., обезценка на застрахователни вземания – 4,364 хил. лв. и финансови разходи – 151 хил. лв.

Консолидираният финансов резултат на Група ДЗИ за 2019 г. е печалба в размер на 33,494 хил. лв.

Общий размер на активите на Група ДЗИ към 31 декември 2019 г. е 818,751 хил. лв., като се отчита ръст от 14.35% спрямо предходния отчетен период.

Инвестициите, включващи инвестиционни имоти, депозити във финансова институции, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по амортизирана стойност, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и предоставени заеми, са в размер на 596,633 хил. лв. срещу 451,838 хил. лв. за 2018 г. или налице е ръст от 32%.

Инвестициите заемат 72.93 % от активите на Групата ДЗИ.

Дълготрайните активи за дейността са в размер на 47,088 хил. лв. и имат относителен дял в активите на групата от 5.8%.

Вземанията по застрахователни операции са 82,833 хил. лв. и имат 10.12% относителен дял в активите на групата.

Другите активи, показани в консолидирания отчет, са: отсрочени аквизиционни разходи – 4,530 хил. лв., парични средства – 60,646 хил. лв., дял на презастрахователите – 20,649 хил. лв., търговски и други вземания – 2,745 хил. лв., активи с право на ползване – 2,424 и други активи – 1,193 хил. лв.

Задълженията на Групата ДЗИ към 31 декември 2019 г. са в размер на 615,452 хил. лв. В основната си част – 79.60%, това са задължения по застрахователни договори в размер на 489,444 хил. лв.

От тях 174,371 хил. лв. са задължения по животозастраховане, а 315,337 хил. лв. са задължения по общо застраховане. Задълженията по инвестиционни договори са в размер на 80,879 хил. лв.

Задълженията към други застрахователи и застрахователни посредници са на стойност 28,187 хил. лв., задължения към персонала при пенсиониране – 1,168 хил. лв., търговски и други задължения – 10,612 хил. лв., деривативни финансови инструменти – 0 хил. лв., задължения по лизингови договори – 2,431 и пасив по отсрочени данъци – 1,142 хил. лв.

Нетният размер на активите на Група ДЗИ е 203,299 хил. лв. Собственият капитал на Групата ДЗИ се състои от основен капитал в размер на 38,600 хил. лв., преоценъчни, капиталови резерви, неразпределена печалба и акционерска печалба и загуба – 131,205 хил. лв., както и печалба от текущата година в размер на 33,494 хил. лв.

През 2019 г. не е извършвано придобиване или прехвърляне на собствени акции.

Застрахователните дружества в Групата са в съответствие с изискванията на Платежоспособност II съгласно действащото законодателство.

Към 31.12.2019 г. Дружествата разполагат с достатъчно собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване за платежоспособност (МКИП) и капиталовото изискване за платежоспособност (КИП), като са в съответствие с регуляторните и критериите на КВС Групата за достатъчна капитализация.

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ НА ГРУПА ДЗИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансови показатели

В таблицата по-долу са посочени финансови показатели, които Групата следи:

	2019 г.	2018 г.
Комбинирана квота	87.6%	90.8%
-Квота на нетни разходи	34.1%	33.3%
-Нетна квота на щетимост	53.5%	57.5%
Разходи/Приходи	55%	73.9%

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Основната цел на рамката за управление на риска и за финансово управление на Групата е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността за реализация на потенциални приходи. Основна цел в провеждането на тази политика е налагането на ясно определени граници за позволените операции на Групата, така че да се ограничи възможността за създаване на събития с негативно влияние върху финансовите резултати на Групата.

Групата е установила процедурите си по управление на риска в съответствие със стандартите и изискванията на Групата „Кей Би Си“. Тези стандарти включват следните елементи:

- Вътрешен комитет за наблюдение на риска - Комитет за контрол и управление на риска и капитала;
- Разработване на процедури и системи за идентифициране на рисковете, измерването им и отчитането на тяхното развитие;
- Разработване на система от лимити и процедури, които определят рисковия толеранс на Групата и ограничават рисковата ѝ експозиция.

Като част от системата за управление на риска и системата за вътрешен контрол в Групата са въведени следните ключови функции:

- Актюерска функция;
- Функция по Управление на риска;
- Функция за Съответствие;
- Функция по Вътрешен одит.

Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния съвет.

Функцията отговорна за управление на рисковете е разделена в две основни направления:

1. „Финансови рискове“, в която попадат:
 - Застрахователен риск;
 - Риск от управление на активите и пасивите, което включва компонентите на финансовия риск:
 - Пазарен риск;
 - Лихвен риск;
 - Валутен риск;
 - Риск от промяната на лихвените спредове;
 - Риск от промяната в цената на акциите;
 - Риск от промяната в цената на недвижимата собственост;
 - Кредитен риск;
 - Ликвиден риск.
2. „Нефинансови рискове“, в която попадат:
 - Операционен риск;
 - Непрекъснатост на бизнеса.

Застрахователен риск в животозастраховането

Основният риск, пред който е изправена Групата, е реалните плащания на претенции и застрахователни суми, свързани с условията на сключените договори, да се различават от очакваните предположения. Целта на Групата е да гарантира, че заделените застрахователни резерви са достатъчни за покриване на поетите задължения.

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Застрахователен риск в животозастраховането (Продължение)

Групата управлява застрахователния риск, който поема, чрез ограничения на застрахователните лимити, подобряване на процедурите за сключване на договорите, разработване на нови продукти и методи за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите искове. Застрахователният риск се оценява поотделно за всеки застрахователен договор на база действащата подписваческа политика на Групата.

Групата използва методи за оценка и контрол на застрахователните рискове, включващи различни анализи и тестове на чувствителността. Теорията на вероятностите се прилага при ценообразуването на портфейла от застрахователни полици и заделянето на застрахователни резерви. Основният риск е свързан с факта, че честотата и размера на щетите и претенциите могат да бъдат по-големи от очакваните стойности.

Презастрахователната стратегия на Групата има за цел постигането на диверсификация на рисковете, за да се осигури балансиран портфейл от сходни рискове, което да намали променливостта на резултата. Ръководството на Групата определя степен на самозадържане, сумите над която се презастраховат. На презастрахователя се отстъпват премии над самозадържането, за които е поета отговорност чрез сключения застрахователен договор, какъвто е случаят със застраховките „Живот”.

Застрахователен риск в общото застраховане

Основният риск, пред който е изправено Групата по застрахователните договори, е рисъкът, че реалните претенции могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата на претенциите и стойността на претенциите.

Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни резерви.

Посочената по-горе експозиция към рисък се смекчава чрез диверсифициране на голям портфейл застрахователни договори, прилагане на ограничения в подписваческите процедури, подходящи методи за оценка на необходимите премии и за оценка на бъдещите задължения, както и мониторинг на извършените разходи за основна дейност.

Групата сключва договори за презастраховане като част от програмата за намаляване на рисковете. Прехвърляне към презастрахователи се прави на непропорционална и пропорционална база. Непропорционалното презастраховане е основно експресно презастраховане, предвидено да смекчи нетната експозиция на Групата към загуби от катастрофични бедствия. Лимитите на задържане за експресното презастраховане варират по продуктови линии и територии на възникване на събитието.

Въпреки че Групата има презастрахователни договорености, то не се освобождава от преките задължения към застрахованите лица и следователно съществува кредитна експозиция по отношение на прехвърлените рискове по застраховки до степента, в която, който и да било презастраховател не е в състояние да посрещне задълженията, поети по тези презастрахователни договорености.

Групата сключва основно следните договори за общо застраховане: автомобилно застраховане, застраховане на домашно имущество, застраховка на обща гражданска отговорност и други. Рисковете по полици за общо застраховане обикновено покриват период от дванадесет месеца.

За договорите за общо застраховане повечето значителни рискове възникват в резултат на пътнотранспортни произшествия, природни бедствия и промени в законодателните практики, които водят до увеличаване на броя и/или размера на застрахователните обезщетения. За претенциите предявени по съдебен ред, които отнемат няколко години за уреждане, съществува и инфлационен рисък. Този рисък се намалява като се вземат под внимание очакваните наказателни лихви, когато се определят приблизително задълженията по застрахователни договори.

Групата сключва основно следните договори за общо застраховане: автомобилно застраховане, застраховане на домашно имущество, застраховка на обща гражданска отговорност и други. Рисковете по полици за общо застраховане обикновено покриват период от дванадесет месеца.

За договорите за общо застраховане повечето значителни рискове възникват в резултат на пътнотранспортни произшествия, природни бедствия и промени в законодателните практики. За претенциите, предявени по съдебен ред, които отнемат няколко години за уреждане, съществува и инфлационен рисък. Този рисък се намалява, като се вземат под внимание очакваните наказателни лихви, когато се определят приблизително задълженията по застрахователни договори.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансов риск

При оперативната си дейност Групата е изложена на финансов риск, който произтича от финансовите активи и пасиви на Групата, презастрахователни активи и пасиви и технически резерви. Групата е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел постигане на ефективно определяне, управляване и контролиране на степента на финансов риск.

Най-важните компоненти на финансия риск са: пазарен риск, кредитен риск, ликвиден риск и операционен риск.

Пазарен риск

- Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансия инструмент ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва три вида риск: на обменните курсове (валутен риск), на пазарните лихвени проценти (лихвен риск) и на пазарните цени (ценови риск).
- Пазарният риск е извън контрола на Групата и като цяло не може да бъде диверсифициран. Основен метод за намаляване на пазарния риск и неговите компоненти е събиране и обработване на информация за макроикономическата среда и на тази база прогнозиране и приспособяване на инвестиционната политика към очакваните промени в средата.
- Съществува политика за пазарен риск на Групата, излагаша оценката и определянето на това какво представлява пазарен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и експозициите и нарушенията се докладват на Комитета за риска на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за потвърждаване на нейната уместност и за отразяване на промените в рисковата среда.
- Съществува структура на определени лимити за разпределение на активите и портфейлите, целяща да осигури, че Групата инвестира в определени активи, които гарантират определени застрахователни задължения и се притежават с цел осигуряване на доходи и печалби за застрахованите лица, които отговарят на техните очаквания.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към пазарен риск е представена в бележка 37(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

Инструментите с плаващ лихвен процент излагат Групата на риск на паричните потоци, докато инструментите с фиксиран лихвен процент излагат Групата на риск на справедливата стойност.

Политиката на Групата за лихвения риск изисква от него да управлява този риск, като поддържа подходяща комбинация от инструменти с фиксиран и плаващи лихвени проценти. Политиката изисква от него да управлява падежите на лихвоносните активи и лихвоносните пасиви. Всяко несъвпадение между инструментите с фиксиран и плаващи лихвени проценти и техните падежи се управляват ефективно от Групата чрез деривативни финансови инструменти. Лихвите по инструменти с плаващи лихвени проценти се преоценяват на периоди от поне една година.

Лихвите по инструменти с фиксиран лихвен процент се определят в първоначалния момент на придобиване на финансия инструмент и са фиксираны до падежа му.

Валутен риск

Валутният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансия инструмент ще варира поради промени във валутните курсове.

Основните сделки на Групата се реализират в евро и лева, и експозицията на валутен риск възниква основно по отношение на щатския доллар. Към 31 декември 2019 г. финансовите активи и пасиви на Групата, деноминирани в евро, не пораждат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Тъй като Групата представя финансовите си отчети в лева, последните могат да бъдат повлияни от движенията на валутните курсове между валути, различни от еврото и българския лев.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към валутен риск е представена в приложение 37(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансов риск (Продължение)

Ценови риск

Рискът за цената на капиталовите инструменти е рисъкът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по даден финансово инструмент ще се колебае, поради промени в пазарните цени (различни от възникващите в резултат на лихвения или валутния риск), независимо дали тези промени са причинени от фактори, специфични за индивидуалния финансово инструмент или неговия емитент, или фактори, засягащи всички сходни финансово инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на Групата за ценовия риск изисква управление на тези рискове, чрез определяне и наблюдаване на целите и ограниченията върху инвестициите, плановете за диверсификация, лимитите по инвестициите във всяка държава, сектор и пазар и планираното използване на деривативни финансово инструменти.

Групата няма съществена концентрация на ценови рисък.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към ценови рисък е представена в приложение 37(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

Кредитен риск

Кредитният рисък е рисъкът, че една от страните по договора за финансово инструмент ще породи финансова загуба за другата страна по него, като не успее да изгълни дадено задължение.

За смякаване на експозицията на Групата към кредитен рисък са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Групата за кредитен рисък, която излага оценката и определянето на това какво представлява кредитен рисък за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и нарушенията се докладват пред Комитета за контрол и управление на риска и капитала на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за определяне на нейната уместност и за отразяване на промени в рисковата среда;
- Групата заделя провизии за загуби от обезценка към датата на отчета за финансовото състояние;
- Концентрацията на кредитен рисък се разпределя между портфейл от инвестиции от финансово отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансово активи на разположение за продажба, финансово активи държани до падеж, предоставени заеми, търговски и банкови вземания и в по-малка степен краткосрочни и други инвестиции на Групата;
- Ограниченията върху експозициите на контрагентите на Групата се определят в съответствие с кредитните политики на Групата Кей Би Си;
- Нетни лимити на експозиция се определят за всеки контрагент или група контрагенти, географски и индустриски сегмент (т.е. лимити се определят за инвестициите и паричните депозити, експозициите при валутна търговия и минималните кредитни рейтинги за инвестициите, които могат да бъдат притежавани);
- Презастрахователни договори се сключват с контрагенти, които имат добър кредитен рейтинг, а концентрацията на риска се избягва, като се спазват насоките за полиците по отношение на лимитите на контрагентите, които се определят всяка година на ниво Група;
- Поради настоящата финансова ситуация броят на контрагентите и мaturитета на инвестициите е силно ограничен;
- Кредитният рисък, свързан с клиентските салда, възниква от неплащането на премиите или вноските по време на грatisния период, посочен в общите условия на полциата, и съществува до неговото изтичане, след което полциата или се плаща или се прекратява. Комисионата, платима на посредниците, се нетира срещу сумите на вземанията от тях за намаляване на риска от съмнителни вземания;
- Групата издава полици, обвързани с инвестиционни дялове, в своята дейност. В бизнеса, обвързан с инвестиционни дялове във фондове, застрахованото лице носи инвестиционния рисък по активите, държани от фондовете, обвързани с инвестиционни дялове, тъй като доходите по полциата са пряко обвързани със стойността на активите във фонда.

Следователно, Групата няма съществен кредитен рисък по финансово активи, обвързани с инвестиционни дялове.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към кредитен рисък е представена в приложение 37(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансов риск (Продължение)

Ликвиден риск

Ликвидният рисков е рискът, че Групата може да е изправена пред затруднения при посрещането на задълженията, свързани с финансовите инструменти. По отношение на катастрофичните събития също е налице ликвиден рисков, свързан с времевите разлики между брутните парични плащания и очакваните възстановявания от презастраховане.

Въведени са следните политики и процедури за ограничаване на експозицията на Групата към ликвиден рисков:

- Групата ежедневно изплаща обезщетения и задължения, които възникват при обичайната дейност;
- Групата ежедневно следи и контролира своите потребности от ликвидни средства чрез управление на входящите и изходящите парични потоци;
- Създадени са набор от правила за разпределение на активите, структури на лимити на портфейлите и профили на падеж на активите, за да се гарантира, че е на разположение достатъчно финансиране за посрещане на задълженията по застрахователни договори;
- Поддържа се достатъчно ниво на парични средства в наличност, за да се финансира дейността и да се смекчат колебанията в паричните потоци.

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г.

В светлината на последните събития от март 2020 г. (Пандемията COVID 19), очакванията са за запазване стабилността на финансовите параметри, запазване качеството на кредитния портфейл и постигане на адекватна за ситуацията печалба от дейността, запазвайки устойчиви ликвидни и капиталови буфери.

Предприети са допълнителни мерки за ежедневен мониторинг на ликвидната позиция на местно и групово ниво, както и изготвяне на прогнози на база на силно неблагоприятни стрес тест сценарии.

Развитието в началото на 2020 г. (като пандемията COVID-19) ще наложи промяна на заложените в бюджета за следващата година финансови параметри. Въпреки че поставят пазара в ситуация на сериозен стрес, досега това не е повлияло на ликвидността на Групата.

Допълнителна информация относно експозицията на Дружеството към ликвиден рисков е представена в приложение 37(в) на Годишния финансов отчет.

Операционен рисков

Операционният рисков се изразява в отклонение от очакваните резултати, произтичащи от неадекватни или недействащи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития.

Към момента са реализирани следните мерки за управление на Операционния рисков:

- Ежемесечни заседания на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала, като решенията и протоколите се представят за одобрение от УС;
- Комитет за приемане на нови продукти (в т.ч. преглед на действащи продукти, изменения на действащи продукти). Комитетът се състои от представители на Продуктовите дирекции, Дирекция за развитие на търговската мрежа и продажби, Направление брокерски бизнес, Актоери, Финанси, Контролни звена, Информационни технологии и други звена. Комитетът е приел и функции за ревизиране на всички действащи продукти, като основен принцип е всеки продукт да се ревизира минимум веднъж на 3 години.
- Въведена е процедура за идентифициране и отчитане на операционни грешки/пропуски/проблеми;
- Ежемесечни заседания на „Комитет за контрол на търговската мрежа“. Дейността му е свързана със създаване на прозрачен и ефективен процес на мониторинг и контрол над дейността на застрахователните посредници - агенти и брокери (в това число и защита на интересите на Група ДЗИ от измами и нарушения, както и предотвратяване на сериозни инциденти, свързани с посредниците).

Към 31 декември 2019 г., с цел управление на операционния рисков в различните звена от структурата на ДЗИ, са приети и въведени за изпълнение процедури и правила, свързани с действащи Кей Би Си Групови Стандарти за:

- Управление на жалби от клиенти;
- Управление на достъпа до ИТ приложения;

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Операционен рисък (Продължение)

- Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Вътрешни процедури за защита на служителите, които дават информация за злоупотреби и корупция в Групата;
- Управление на финансовите потоци при продуктите с инвестиционен характер;
- Счетоводен контрол;
- Класифициране на информацията;
- Управление на подписваческия процес;
- Управление на ликвидационния процес;
- Управление на човешките ресурси.

В съответствие със Стандартите на Кей Би Си за управлението на нефинансови рискове Групата е изготвила оценка и анализ на изискванията на Груповите ключови контроли за следните процеси:

- Животозастраховане;
- Общо застраховане;
- Управление на правни рискове;
- Управление на данъчни рискове;
- Управление на непрекъснатост на бизнеса;
- Управление на риска и капитала;
- Счетоводство и финансова отчетност;
- Управление на човешките ресурси;
- Корпоративна комуникация;
- Администриране на клиенти;
- Нови и активни продукти;
- Маркетинг и търговска комуникация;
- Електронни канали за комуникация с клиентите;
- Управление на посредниците;
- Управление на собствеността;
- Управление на доставките;
- Информационни технологии;
- Управление на информационната сигурност;
- Корпоративно управление

Заключенията от направения анализ са представени в изготвен за целта доклад за Вътрешната контролна среда на ДЗИ.

За всички идентифицирани ключови контроли, които все още не са напълно въведени, е предложен план за действие.

Като част от отговорностите на управлението на операционния рисък е и осигуряване на непрекъснатостта на бизнеса, с което се цели поддържането на критичните бизнес функции, процеси и услуги, тяхното организиране, управление или възстановяване/ възстановяване в рамките на разумни срокове при непредвидено, изцяло или частично бизнес прекъсване. Определен е Кризисен комитет с председател Главен изпълнителен директор. Заседанията на Кризисния комитет се провеждат като част от Местния комитет за управление и контрол на риска и капитала.

През 2019 г. Групата реализира редица инициативи, имащи за цел повишаване на информираността и осъзнаността по отношение на управлението на операционен рисък в компанията.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Групата не осъществява действия в областта на научно изследователската и развойна дейност.

КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

Корпоративна устойчивост и отговорност

ДЗИ, като част от белгийската финансово-застрахователна група КВС, дефинира корпоративната социална отговорност като корпоративна устойчивост и отговорност. Споделяме разбирането, че социалната отговорност е не просто една от дейностите на Групата, а философия за правене на бизнес.

Мисията ни е да правим бизнес по отговорен и етичен начин, поставяйки във фокуса на вниманието ни клиента, като познаваме потребностите му и предлагаме най-добрите и удобни за него решения в правилния момент. Цялостната ни комуникационна политика се основава на чувството за отговорност, както към отделния потребител, така и към обществото.

ДЗИ има дългогодишна традиция в реализирането на проекти в областта на корпоративната устойчивост. За да сме сигурни, че философията на устойчивото развитие е неделима част от различните аспекти на нашата дейност, създадохме съвместен за ДЗИ и ОББ Комитет по устойчивост, в който участват членове на управителните съвети на ДЗИ и ОББ, както и мениджъри от различни звена, имащи пряко отношение към социалната отговорност.

През 2019 г. анализирахме на групово ниво силните и слаби страни по отношение на социалната отговорност. В резултат КВС (както и ДЗИ) актуализира стратегията си за корпоративна устойчивост, която в момента се основава на три основни стълба:

- Засилване на позитивното ни влияние върху обществото;
- Намаляване на негативното ни влияние върху обществото;
- Насърчаване на отговорно поведение на служителите ни.

За да увеличим положителното влияние върху обществото, продължаваме да реализираме инициативи в четирите основни области, които поддържаме и през изминалите години:

- повишаване на финансовата грамотност;
- насърчаване на предприемачеството;
- здраве;
- околната среда.

Във фокуса на всяка една наша дейност е отговорното отношение към клиентите и обществото.

ДЗИ реализира редица инициативи в четирите приоритетни за Групата направления, като следва предварително изгответен Годишен план, одобрен от Комитета по устойчивост. За 2017 г. ДЗИ за четвърта поредна година организира конкурса за детска рисунка „Моето ДЗИ“ на тема „Безопасност на пътя“. Проектът насърчава устойчивия начин на живот сред подрастващите, възпитавайки ги на отговорност и култура за безопасност на пътя. Конкурсът допринася и за повишаване на застрахователната култура на децата. До момента повече от 7 000 млади художници са взели участие през четирите години на провеждането на конкурса.

Плановете на Групата през 2019 г. са разработване на електронно здравно досие със SOS апликация, което да придружава всяка издадена застраховка. Персоналната здравна информация, съдържаща се в апликацията, може да се използва в случай на инцидент.

През 2017 г. ДЗИ реализира проект за по-голяма прозрачност и повишаване на информираността на клиентите за условията на застраховка „Живот“. За целта Групата включи в договорите им разяснения за формулата, по която се изчислява печалбата ѝ от застраховка „Живот“. По този начин доверието на клиентите се повиши значително.

ДЗИ възприема служителите си като най-ценния капитал, затова постоянно инвестира в обучението и професионалното им развитие. Осъзнавайки факта, че успехът на една компания зависи от удовлетвореността и ангажираността на нейните служители, ДЗИ работи по програми за развитие на човешките ресурси и повишаване на ангажираността.

Пример за социалната политика на компания и отговорност като работодател е Солидарният фонд за набиране на средства за тежко болни служители, който е въведен през 2014 г. Чрез него се регламентират правилата за предоставяне на финансова помощ на служители със сериозни заболявания/травми и се създава дарителски фонд за тежко болни служители.

КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Политика по околната среда

Ръководството на Групата е декларирано и поело ангажимент и отговорност да изпълнява следните общи цели на политиката:

- Цялостно приемане и следване на принципите, залегнали в Политиката на KBC за климатичните промени;
- Непрекъснато подобряване на резултатността на система за управление на околната среда (СУОС) чрез опазване на околната среда в процеса на разработване, предлагане и реализация на застрахователните продукти и услуги в рамките на обхвата на приложение и определения контекст на Групата;
- Предприемане на съвременни инициативи, базирани на последните научни доказателства за поддържането на икономика, базирана на ниските емисии на въглероден двуокис, която е по-устойчива, по-ефективна и по-малко уязвима към глобалните сътресения;
- При възможност да подпомагаме и настърчаваме нашите бизнес и корпоративни клиенти да оперират по начин, който носи устойчивост за околната среда, като предоставяме подходящи продукти и услуги в сферата на застраховането и управлението на риска;
- Създаване на условия за мониторинг на въздействието на климатичните промени върху застрахователния и презастрахователния бизнес;
- Постигане на стратегическите цели на политиката, задаващи основната рамка на конкретните измерими цели по околната среда;
- Максимално задоволяване на потребностите и очакванията на заинтересованите страни;
- Изпълнение на дейности по опазване на околната среда, включително предотвратяване на негативните въздействия върху околната среда, причинени от застрахователните продукти и услуги на Групата и от административни дейности;
- Спазване на всички приложими за дейността на Групата български закони, нормативни актове и международни стандарти, свързани с опазване на околната среда, както и задълженията по договорите с клиентите и заинтересованите страни;
- Повишаване на квалификацията и развитие на човешките ресурси за постигане на целите по опазване на околната среда.

Ръководството има отговорността да изисква от всички ръководители и служители, и при необходимост от конкретни доставчици на Групата да бъдат добре запознати с целите на настоящата политика.

Ще се търсят непрекъснато възможности за подобряния, като се използват показатели за измеримите цели по околната среда.

Политика по околната среда е обект на ежегоден преглед от ръководството за нейната пригодност и е публикувана на интернет сайта на Групата, за да бъде достъпна за заинтересованите страни.

Мерки срещу изпирането на пари

Програмата за мерките за предотвратяване изпирането на пари се основава на изискванията на Закона за мерките срещу изпиране на пари, Правилника за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, всички препоръки и процедури на F.A.T.F., предвидени в действащото българско законодателство, Директивите на Европейския Парламент и на Съвета на Европейския Съюз, както и на указанията и инструкциите на Министъра на Финансите на Република България и Председателя на Държавна Агенция „Национална сигурност“ (ДАНС). Програмата се основава и на политиките на KBC Group за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като за целта в Групата са създадени и одобрени политики, които задават обща рамка за борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма – Политика за мерките срещу изпирането на пари и Политика за мерките срещу финансирането на тероризма.

Политика по многообразие на ръководните органи

Членовете на ръководните органи на Групата (Управителен съвет и Надзорен съвет) следва да отговарят на императивните изисквания на Кодекса за застраховането за квалификация и надеждност и се одобряват от Комисията за финансова надзор. Всеки член трябва да бъде лице, което се ползва с добра репутация, не застрашава управлението на Групата и интересите на потребителите и не възпрепятства застрахователния надзор. При оформяне състава на съветите се следва принципа на многообразие и се осигурява балансиран състав, който да гарантира, че членовете им притежават необходимите знания, професионален опит в областта на финанси, икономика, право, умения в управлението, възможности да правят независима преценка и широк социален опит.

Допълнителна информация относно разнообразието в състава на ръководните органи на Групата е поместена в Декларацията за корпоративно управление на Групата.

КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Организационна структура

Начело в организационната структура на Групата е Главният изпълнителен директор, който контролира ръководителите (изпълнителни директори) на основните ресорни звена. Основните ресорни звена и прилежащите им дирекции са, както следва:

- Животозастраховане и банково застраховане: включва дирекции „Продукти медицинско и животозастраховане“, „Управление на щети медицинско и животозастраховане“ и „Банково застраховане“;
- Общо и корпоративно застраховане: включва дирекции „Корпоративно и специализирано застраховане“, „Управление на автомобилни продукти общо застраховане“, „Управление на неавтомобилни продукти общо застраховане“, „Управление на щети общо застраховане“; Отдел "Операционен риск, ресор операции", Отдел "Продуктови акционери общо застраховане"
- Търговско направление: включва дирекции „Развитие на търговската мрежа и продажби“, „Брокерски бизнес“, „Управление на клиентски услуги“, „Контактен център за клиенти“ и „Търговска мрежа – собствени канали“; Отдел "Операционен риск, ресор продажби", Отдел "КВС център за иновации"
- Финанси и риск: включва дирекции „Финанси“, Дирекция "Управление на данни, акционери и управлена система", Дирекция "Администрация и доставки" и „Риск“; Отдел "Центрър за анализ на бази данни КВС България", Отдел "Информационна сигурност и управление на информационния риск",
- Структурни единици на директно подчинение на Главния изпълнителен директор: дирекции „Правна“, „Информационни технологии“, „Контрол на търговската мрежа, вътрешни инспекции и законосъобразност“, „Управление на човешките ресурси“ и „Сигурност“. Служба за вътрешен одит и контрол, Отдел "Корпоративни и маркетингови комуникации"

СТРАТЕГИЯ И БЪДЕЩО НА РАЗВИТИЕТО

През 2018 г. беше създадена 5-годишната стратегия за развитието на ДЗИ „Скорост“, която Групата продължава да спазва към 31.12.2019 г. Стратегическите цели на ДЗИ включват затвърждаването на позицията си в челните места по отношение на пазарен дял и превръщането ѝ в еталон за качество на обслужването на застрахователния пазар.

Компанията се стреми да постигне съвършенство в продажбите, съчетано с постоянно подобряване на техническите резултати и рентабилността. Като част от белгийската финансова група КВС през следващите години ДЗИ ще премине на по-високо ниво в пирамидата на банково-застрахователната интеграция.

Ключов фактор в изпълнението на тази стратегия е поставянето на клиента и неговите нужди в центъра на вниманието, посредством съчетанието от таланта на служителите, нивото на дигитални решения и управлението и качеството на данните, с които разполага компанията и поставянето.

За постигането на целите на Групата са предприети следните инициативи:

- постоянно подобряване качеството на предлаганите от Групата продукти и услуги - преразглеждане на качеството, бързината и достъпността на процесите и услугите предосставени от момента на идентифициране на неговите нужди до фактическата покупка и употреба на предложената от Групата услуга;
- въвеждане на информационни технологии, спомагащи процесите на дигитализация на услугите, с цел повишаване качеството и бързината им;
- редуциране на застрахователния риск чрез подобряване на подписваческия процес;
- намаляване квотата на разходи – чрез продължаване на централизацията и автоматизация на нетърговските дейности (отчетност, обработването на щети, администриране на догово-ри, плащания);
- консервативна инвестиционна политика с цел постигане на най-високо ниво на финансова стабилност на българския застрахователен пазар;
- привличане и запазване на компетентен и високо мотивиран персонал;
- активна социална ангажираност към обществото с фокус върху опазване на околната среда и устойчиво използване на природните ресурси, и следващите поколения.

Групата не притежава клонове в рамките на Република България, както и извън нея.

Съгласно чл.40 от Закона за счетоводството Групата изготвя декларация за корпоративно управление и я публикува заедно с Годишния финансов отчет.

Членовете на съветите или свързани с тях лица не са сключвали с Групата договори, които излизат извън обичайната ѝ дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

Съгласно Устава на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД и “ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД, членовете на управителните органи нямат преференции и ограничения относно придобиването акции на Дружеството. Членовете на управителните органи не притежават акции на Дружеството и не са придобили или прехвърлили такива през годината.

Информацията по чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон относно участията на членовете на Надзорния и Управителния съвет на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД в други търговски дружества е представена в приложението към настоящия доклад.

Информация за последващи събития след датата на изготвяне на консолидирания финансовия отчет

Съществуването на нов коронавирус (Covid-19) бе потвърдено в началото на 2020 г. и се разпространява в световен мащаб, причинявайки смущения в бизнеса и икономическата дейност.

Групата счита наличието на коронавируса за некоригиращо събитие след датата на баланса.

Глобалното разпространение на коронавирусната пандемия ще окаже натиск и се очаква да повлияе негативно върху нашите резултати през 2020 г. (но няма да окаже влияние върху финансовото ни състояние в края на 2019 г.).

Въпреки новите регуляторни и / или секторни мерки, които правителството предприема всеки ден, на този етап е невъзможно да се направи надеждна оценка какви ще бъдат последствията за глобалната икономика и по-специално за нашата банково-застрахователна група.

Разбира се, ние наблюдаваме внимателно ситуацията. Както винаги, ние възприемаме предпазлив и консервативен подход, въпреки че солидният ни капитал и ликвидни позиции са такива, че сме в състояние да издържим на екстремни сценарии.

Европейската икономика поетапно се възстановяваше през 2019 г., което правеше перспективите за 2020 г. малко по-ярки. За съжаление, огнището и разпространението на коронавируса през 2020 г. в световен мащаб промениха тази перспектива.

В момента се очаква да има сериозен спад в световния икономически растеж през 2020 г. и възстановяването да започне най-рано през втората половина на годината.

Като отворена икономика Европа е доста уязвима от преките и косвените икономически последици от кризата причинени от коронавируса.

Политическата реакцията към тази криза беше стабилна. Въпреки това степента, в която предприетите мерки ще противодействат на забавянето на икономиката, все още е до голяма степен несигурна.

Нашите прогнози се основават на предположението, че коронавирусът и мерките, предприети за ограничаване на разпространението му, ще имат значително - но временно - отрицателно икономическо въздействие.

Съгласно настоящите предположения, европейската икономика ще се свие през първото и второто тримесечие на 2020 г., преди постепенно да се възстанови през втората половина на годината.

Очакванията, прогнозите и изявленията относно бъдещите развития, които се съдържат в консолидирания годишен доклад за дейността, се основават на предположения и оценки, направени при изготвянето на този доклад през месец май 2020 г.

През февруари 2020 г. Групата е финализирала сделка по покупка на голяма сграда в град Варна с обща застроена площ около 27 хил. кв. м.- бизнес център MALL VARNA.

Групата планира да използва имота, както за инвестиционни, така и за собствени нужди на дружествата от КВС Груп с представителства във Варна.

Няма други значими събития, настъпили между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за одобрение от Надзорния съвет, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Групата.

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя годишен консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Групата към края на годината и неговите финансови резултати. Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика, която е в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС. Ръководството също така потвърждава, че консолидираният финансов отчет е изгoten на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Настоящият Доклад е одобрен от Управителния съвет на „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД с Протокол от 18 юни 2020 г.

Коста Чолаков

Коста Чолаков
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Евгени Бенбасат

Евгени Бенбасат -
Член на УС и
Изпълнителен директор

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД

ИНФОРМАЦИЯ по чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон за участията на членовете на Надзорния и Управителния съвет на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД в търговски дружества.

1. НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Име	Участие в търговки дружества като неотговорен съдружник	Притежание на повече от 25 % от капитала в търговски дружества	Участие в управлението на търговски дружества/кооперации
Йохан Демен	Не	Не	„CSOB Poistovna“ „CSOB Pojistovna“ „NLB Vita“ „ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД „KBC Group Re“ „KBC Asset Management N.V.“
Люк Попелиер	Не	Не	„KBC Group NV“ “KBC Bank NV“ “KBC Insurance NV“ “KBC Bank Ireland plc“ “K&H Bank“ “K&H Insurance“ “CSOB Banka Slovakia“ „ОББ“АД „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД
Григорий Вазов	Не	„Вазов Институт“ ЕООД	„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД „Вазов Институт“ ЕООД „Вазов Консулт“ ЕООД „Проджект Къмпани 1“ АД „Рубикон Проджект“ ЕООД

2. УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Име	Участие в търговки дружества като неотговорен съдружник	Притежание на повече от 25 % от капитала в търговски дружества	Участие в управлението на търговски дружества/кооперации
Коста Чолаков	Не	Не	„ДЗИ -Общо застраховане“ ЕАД „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД
Евгени Бенбасат	Не	Не	„ДЗИ -Общо застраховане“ ЕАД „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД
Бистра Василева	Не	Не	„ДЗИ -Общо застраховане“ ЕАД „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД
Борис Паличев	Не	Не	„ДЗИ -Общо застраховане“ ЕАД „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД

**КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ ЕАД**

за 2019 година

УВОД

Основните принципи от политиката за корпоративно управление на Група ДЗИ – Животозастраховане ЕАД са уредени в Кодекс за корпоративно управление, одобрен от Управителния съвет на Групата.

Информацията относно Кодекса за корпоративно управление, приет от Група ДЗИ – Животозастраховане ЕАД е публично достъпна на официалната интернет страница на застрахователя (www.dzi.bg). Кодексът за корпоративно управление е изгответ в съответствие с действащото законодателство, както и в съответствие с Хартата за корпоративно управление на КБС Груп Н.В. (публикувана на www.kbc.com).

По-подробна информация относно корпоративното управление и спазването на законовата рамка се съдържат в настоящата декларация за корпоративно управление на Група ДЗИ.

Управителният съвет на ДЗИ – Животозастраховане ЕАД преглежда на регулярна база, дали практиките на корпоративно управление са в съответствие с действащото законодателство и с приетия Кодекс за корпоративно управление.

През 2019 г. няма установени случаи на практики от кодекса, които не са били спазени.

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ

Група ДЗИ – Животозастраховане ЕАД („Група ДЗИ“, „Групата“) има двустепенна система на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет. Съставът и функциите на управителните и надзорните органи, както и техните комитети, са представени по-долу:

Надзорен съвет (НС)

Надзорният съвет на Група ДЗИ се състои от 3 (трима) членове, избрани от едноличния собственик на капитала. Към края на 2019 г. съставът на НС е следният:

- Люк Попелие – Председател - белгийски поданик, роден през 1964 г. Притежава магистърска степен по бизнес икономика от Университета на Антверпен, Белгия. Г-н Попелие заема длъжността Главен финансов директор на КБС Груп Н.В.
- Йохан Демен – белгийски поданик, роден през 1956 г. Притежава магистърска степен по специалност „Математика“ и по специалност „Актуерство“ от Католическия университет в Льовен, Белгия. Г-н Демен заема длъжността Старши директор „Застрахование“ в бизнес звено „Международни пазари“ в КБС Груп Н.В.
- Григорий Вазов – независим член – български гражданин, роден през 1951 г. Притежава магистърска степен от катедра „Финанси и кредит“ от ВФСИ „Д. А. Ценов“, Свищов, България. Г-н Вазов заема длъжността ректор и президент на Висшето училище по застраховане и финанси в гр. София.

Надзорният съвет изпълнява контролни функции, без да участва в управлението на Групата.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж на три месеца, но не по-малко от 4 /четири/ пъти годишно.

В заседанията на Надзорния съвет могат да участват без право на глас членовете на Управителния съвет и други лица, след като са получили покана за това.

Председателят на Надзорния съвет свиква заседанията по своя преценка, както и по искане на членовете на съвета или на членове на Управителния съвет.

Заседанието на Надзорния съвет е редовно, ако присъстват повече от половината от членовете на съвета лично или са представявани от друг член на съвета. Никой присъстващ член не може да представлява повече от един отсъстващ член.

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Надзорен съвет (НС) (Продължение)

Надзорният съвет може да взема решения и неприсъствено, ако всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

Надзорният съвет може да взема решения посредством директна дистанционна комуникация, като те се изготвят в писмена форма. В такъв случай решението е в сила, ако всички членове са информирани за заседанието и за съдържанието на даденото проекторешение.

По въпросите от своята компетентност Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство.

За всяко заседание на Надзорния съвет се води протокол, който се подписва от всички присъстващи членове на съвета, като се отбелязва как е гласувал всеки от тях.

Функции и задачи на Надзорния съвет:

- ✓ Надзорният съвет определя основните насоки в дейността на Групата;
- ✓ Предлага на Едноличния собственик на капитала (ЕСК) да вземе решение за увеличаване или намаляване на капитала;
- ✓ Избира членовете на Управителния съвет и сключва с тях договори за възлагане на управлението;
- ✓ Проверява годишния финансов отчет, доклада за дейността на Групата и предложението на Управителния съвет за разпределение на печалбата на Групата;

Дава съгласие за:

- ✓ Участието или разпореждането с участие в други търговски или граждански дружества;
- ✓ Придобиване или разпореждане с недвижими имоти или веществни права върху тях на стойност над 1 000 000 лева;
- ✓ Прехвърляне и придобиване на застрахователен портфейл;
- ✓ Придобиване или разпореждане с предприятия или части от тях;
- ✓ Съществена промяна на дейността и на организационната структура на Групата.

Надзорният съвет може да създава специални комитети, чиито състав и функциониране се определят от него. Комитетите на Надзорния съвет са:

- Комитет по одит, риск и съответствие;
- Комитет по възнагражденията;

Комитет по одит, риск и съответствие

Комитетът е консултивен орган към Надзорния съвет на Група ДЗИ и не може да взема самостоятелни решения. В този смисъл всички негови решения подлежат на потвърждение от Надзорния съвет.

Председател: Йохан Демен
Членове: Теодор Седларски (независим член)
Снежана Калоянова (независим член)

Членовете на Комитета по одит, риск и съответствие на Група ДЗИ се избират от Надзорния съвет и се одобряват от Едноличния собственик на капитала. Комитетът заседава най-малко четири пъти годишно. Ръководителят на управление „Вътрешен одит“ е със статут на „постоянен гост“ на заседанията на комитета и на всяко от заседанията се отчита за своята дейност. Външните одитори са поканени да вземат участие във всички заседания, като трябва да присъстват поне на две от тях в рамките на една година. Комитетът има и постоянен секретар, назначен от Председателя.

Комитетът по одит, риск и съответствие има следните основни отговорности:

- ✓ проследява дали Управителният съвет е установил и поддържа адекватно ниво на вътрешен контрол върху процесите и системите. Това включва предимно (но не само) осигуряване спазването на действащото законодателство, съблудоване на изпълнението на вътрешните правила и процедури и наличието на ефективен и ефикасен оперативен процес;

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Комитет по одит, риск и съответствие (Продължение)

- ✓ следи за целостта и обективността на финансовите отчети и отчетния процес като цяло;
- ✓ следи за качеството на работата на вътрешния одит и осигурява неговите независимост, професионализъм и експертиза;
- ✓ съблюдава дейността на външния одит и в частност неговата независимост и ефективност по отношение на одитния процес;
- ✓ дава насоки по отношение на настоящия и бъдещ рисков апетит, стратегията за управление на риска и рисковия профил;
- ✓ контролира дали стойността на активите и пасивите са в съответствие с бизнес модела и стратегията за управление на риска;
- ✓ съблюдава качеството на системите за управление на риска, съответствието и законосъобразността, като следи за осигуряване на независимостта, професионализма и експертизата на звената, ангажирани в тези области;
- ✓ контролира дали стимулите, предвидени от Комитета за възнагражденията, отчитат влиянието на риска, капитала, ликвидността и времето на получаване на тези възнаграждения.

Председателят на Комитета по одит, риск и съответствие отчита пред Надзорния съвет дейностите, заключенията и препоръките за подобрение след всяко заседание на Комитета. Протоколите от заседанията на Комитета по одит, риск и съответствие задължително се предоставят на членовете на Надзорния съвет.

Комитет за възнагражденията:

Комитетът за възнагражденията взема решения по отношение на политиките и практиките за възнагражденията, както и по създадените чрез тях стимули за управление на риска, капитала и ликвидността.

Председател:	Люк Попелие
Членове:	Йохан Дамен
Секретар:	Кремена Кралева
Гости:	Петър Андронов Коста Чолаков

Комитетът за възнагражденията може да предложи на Надзорния съвет решения за възнагражденията, като отчита влиянието върху риска и неговото управление, дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани лица.

Комитетът за възнагражденията заседава най-малко веднъж годишно, с цел обсъждане и одобрение на политиките за възнагражденията. За провеждане на заседание на Комитета за възнагражденията е необходимо да присъстват най-малко половината от членовете му.

Комитетът за възнагражденията има следните правомощия:

- ✓ дава предложения на НС във връзка с определяне възнагражденията на членовете на УС;
- ✓ ратифицира допълнителните възнаграждения, определени съгласно груповите правила за висшия мениджмънт.

За проведените заседания на Комитета за възнагражденията се води протокол от постоянно назначен секретар, Директор „Човешки ресурси“, който протокол задължително се представя на членовете на Комитета.

Управителен съвет (УС)

Управителният съвет на Група ДЗИ се състои от 3 (трима) членове, избрани от Надзорния съвет. Към края на 2019 г. съставът на УС е следният:

- Коста Чолаков – председател на УС и главен изпълнителен директор – български гражданин, роден през 1972 г. Притежава магистърска степен по специалност „Банково и финансово право“ към университета „Куин Мери“, Лондон, Англия.
- Евгени Бенбасат – член на УС и изпълнителен директор – български гражданин, роден през 1975 г. Притежава магистърска степен по специалност „Бизнес администрация“ към Сити Университет в Сиатъл, щата Вашингтон, САЩ

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Комитет за възнагражденията (Продължение)

Управителен съвет (УС) (Продължение)

- Бистра Василева - член на УС и изпълнителен директор – български гражданин, родена през 1972 г. Притежава магистърска степен по специалност „Индустриален бизнес“ към Университета за Национално и Световно Стопанство, София, България
- Борис Паличев – член на УС и изпълнителен директор – български гражданин, роден през 1982 г. Притежава магистърска степен по специалност „Счетоводство и контрол“ към Университета за Национално и Световно Стопанство, София, България.

Групата се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Членовете на Управителния съвет се избират за срок от 4 /четири/ години и могат да бъдат преизбиранi без ограничение. Управителният съвет заседава поне веднъж на две седмици. Решенията на Управителния съвет се взимат с обикновено мнозинство, доколкото в закон или в решение на ЕСК не е предвидено друго. Управителният съвет докладва за дейността си пред Надзорния съвет на Групата най-малко веднъж на 3 /три/ месеца, но не по-малко от 4 /четири/ пъти годишно.

Функции и задачи на Управителния съвет:

- ✓ Управителният съвет организира дейността на Групата, определя застрахователната и финансова политика;
- ✓ Одобрява годишните отчети на отговорния акционер на Групата и на ръководителя на служба “Вътрешен одит и контрол”;
- ✓ Определя вида и размера на фондовете на Групата, реда за набиране и разходване на средствата по тях;
- ✓ Приема програма за дейността;
- ✓ Изгражда управлensката и организационна структура;
- ✓ Назначава и освобождава лицата изпълняващи ключовите функции;
- ✓ Приема политиките, правилата и общи условия по Кодекса за Застраховане. Избира и упълномощава лица за изпълнителни директори.

Управителният съвет може да създава специални комитети, чиито състав и функциониране се определят от него.

Комитетите, създадени по настоящем към Управителния съвет, са:

- Местен комитет за управление на риска и капитала;
- Комитет за нови и активни продукти и процеси /КНАПП/;
- Инвестиционен комитет.

Местен комитет за управление на риска и капитала (МКУРК)

Комитетът е колективен орган, който подпомага Управителния съвет при вземане на решения относно:

- ✓ Местната стратегия за управление на капитала и риска и апетита за риск;
- ✓ Местния рисков профил и капиталовата адекватност спрямо апетита за риск и разпределението на капитала;
- ✓ Разпределянето на капитала до отделните бизнес звена, в съответствие с бизнес плановете им и в рамките, определени от Групата;
- ✓ Постигането на резултати от дейността, с които да се гарантира постигане на целите и др. под.

Комитетът се състои от членовете на УС, Директорът на дирекция „Управление на риска“.

Председател на МКУРК е изпълнителният директор с ресор Финанси и Риск. Ръководителят на отдел „Нефинансови рискове“ към дирекция „Управление на риска“ изпълнява функциите на секретар на МКУРК, който съставя протокол с решенията на комитета за всяко заседание, подлежащ на последващо одобрение от УС.

В заседанията на Комитета участват задължително и служители, изрично изброени в правилата за дейността на МКУРК, представители на различни звена, които имат отношение към обсъжданите въпроси. Председателят на МКУРК, чрез секретаря на Комитета, може да покани и други участници, които да присъстват на заседанията, ако прецени, че експертното им становище е важно и необходимо за вземането на конкретно решение.

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Местен комитет за управление на риска и капитала (МКУРК):

Управителен съвет (УС) (Продължение)

Ръководителят на служба „Вътрешен одит“ и директорът на дирекция "Контрол на търговската мрежа, вътрешни инспекции и законосъобразност" присъстват на заседанията на МКУРК със статут на наблюдатели.

МКУРК заседава месечно – в четвъртата седмица от месеца.

Комитетът може да взема решения, ако присъстват лично най-малко двама от неговите членове – изпълнителни директори, като единият от тях трябва да е Изпълнителен директор "Финанси и Риск". Решенията на МКУРК се вземат с пълно мнозинство (единодушно) от присъстващите на заседанието членове, при явно гласуване. Всеки от членовете има право на един глас. Останалите участници в заседанието имат съвещателен глас.

Комитет за нови и активни продукти и процеси /КНАПП/:

Комитетът е създаден от УС на Група ДЗИ и изпълнява отговорности, които са изрично възложени от него. КНАПП изпълнява едновременно функциите на отговорен комитет за одобряване на продуктите, които застрахователят предлага на пазара и канал за връзка с клоновата мрежа (с изключение на продуктите, предлагани през бизнес партньора ОББ. КНАПП оперира в съответствие с политиката за „Рисков апетит“, корпоративната стратегия и капиталова политика.

В състава на Комитета се включват членове със следните функции – председател, собственик на продукта, спонсор и координатор, които задължително се заемат от различни лица. Председателят на КНАПП е изпълнителен директор с ресор „Операции“. Координатор на комитета е асистента на изпълнителния директор – Председател на КНАПП.

Спонсорите на съответните процеси са директори на Дирекции „Продукти Животозастраховане“ и „Корпоративно и специализирано застраховане“, а собствениците на продуктите се определят в зависимост от характера на бизнес предложението.

За заседанията на КНАПП се съставя протокол, който съдържа взетите решения от Комитета и подлежи на последващо одобрение от УС.

Инвестиционен комитет:

Комитетът е създаден от УС на Група ДЗИ и изпълнява функции на консултативен орган. Инвестиционният комитет заседава четири пъти в годината, като се разглеждат следните въпроси:

- ✓ Макроикономическа рамка, вкл. лихвени нива;
- ✓ Падежна структура на портфейла от финансови активи;
- ✓ Инвестиционни цели и стратегия.

В състава на Комитета се включват следните членове – председател на комитета е Изпълнителен Директор „Финанси и Риск“, а останалите членове са Директор „Финанси“, Директор „Риск“, Експерт „Управление на инвестициите“, Директор „Продукти Медицинско и Животозастраховане“, „Управление на инвестициите“ към ОББ.

За заседанията на комитета се съставя протокол, който съдържа взетите решения от Комитета и подлежи на последващо одобрение от УС.

Всички отговорности на НС и УС са уредени в Кодекса за корпоративно управление и в Устава на Групата.

СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Система за вътрешен контрол

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД прилага многослойен модел за вътрешен контрол, следвайки изискванията на КВС Груп, като са въведени три линии на защита.

СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Система за вътрешен контрол (Продължение)

Първа линия на защита са бизнес звената, като от гледна точка на бизнес операции те са изцяло отговорни за всички рискове в своята сфера на дейност и трябва да гарантират, че всички необходими проверки в процесите им се прилагат навременно, ефективно и прозрачно.

Втора линия на защита са звената, които имат независими контролни функции – Управление на Риска, Финанси, Правна и Информационна сигурност. Звената, упражняващи независими контролни функции, изразяват собствено мнение по отношение на рисковете, на които Групата е изложена. Звената имат следните задължения:

- Наблюдават и проверяват нивото на изпълнение на Рамката на КВС за управление на риска в бизнеса и докладват за цялостната рискова среда на ръководството на Групата;
- Контролират дали полето за действие се спазва от бизнеса и ескалират при необходимост;
- Докладват независимо по въпросите на риска пред съответните органи и комитетите за риска в съответствие с институциите, определени в Рамката за управление на риска.

Трета линия на защита е управление „Вътрешен одит“, което докладва пред УС и Комитета по одит, риск и съответствие, като изразява мотивирано становище за функционирането на рамката за вътрешен контрол; оценява функционирането на първа и втора линия на защита; проверява дали рисковете се управляват адекватно чрез процесите в Групата.

Като част от системата за управление на риска и системата за вътрешен контрол, освен ключовата функция „Вътрешен одит“, са въведени и следните други три ключови функции:

- Функция по управление на риска;
- Актиорска функция;
- Функция за съответствие;

Управление на риска

Основната цел на рамката за управление на риска и за финансово управление на Групата е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността за реализация на потенциални приходи.

Групата е разработило и въвело правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на финансов и застрахователен риск. Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния съвет. Главната цел на рисковата политика е да дефинира ясно определени параметри и правила за операциите на Групата, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите му резултати.

Актиорската функция има следните задължения:

- Координира оценката на техническите резерви според изискванията на Директивата „Платежоспособност II“ и Кодекса за застраховане;
- Информира Управителния и Надзорния съвети за надеждността и адекватността на изчисленията на техническите резерви;
- Дава становище по отношение на подписваческата политика на Групата;
- Дава становище по отношение на презастрахователните споразумения;
- Участва във валидирането на оценката на техническите резерви по Директива „Платежоспособност II“ на тримесечна база;
- Подготвя годишен доклад до Управителния съвет относно точността на техническите резерви и подписваческите и презастрахователни споразумения;
- Допринася за ефективно управление на риска;
- Докладва за изисквания на регулятора.

Функцията по управление на риска има следните задължения:

- Създава и преглежда Общата рамка за управление на риска, изготвена на основата на законовите и регуляторни изисквания, които ясно дефинират отговорностите и задачите на първата и втората защитна линия в Общата рамка за управление на риска;

**“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Функцията по управление на риска (Продължение)

- Изпълнява редица дейности, свързани с управлението на различни рискове в Групата;
- Подпомага първа линия на защита, при прилагането на Общата рамка за управление на риска:
- на регионално ниво чрез разясняване, консултиране, обучение и контрол;
- на централно ниво чрез обучения, семинари и др.

Дирекция Съответствие е независима функция в Групата, описана в Харта за съответствие. Нейната основна задача е да предотвратява риска от несъответствие или от реализиране на загуба, поради неспазване на приложимите закони, подзаконови или вътрешни правила, които попадат или са в обхвата във функциите на дирекцията.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ПОГЛЪЩАНЕ

Група ДЗИ не притежава значими преки или косвени участия в дружества, чиито акции са официално регистрирани на фондова борса или борси, намиращи се или функциониращи на територията на една или повече държави-членки.

Групата не е издавала ценни книжа със специални права на контрол. Съгласно устава на Група ДЗИ съществува забрана за издаване на привилегирована акции, даващи право на повече от един глас или допълнителен ликвидационен дял.

Няма ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове и не са уредени крайни срокове за упражняване на правата на глас. Внасянето на измененията в учредителния договор на Групата /Устава/ е регламентирано в самия него и се извършва по правилата на Търговския закон. Изборът и смяната на членовете на УС/НС са регламентирани в Устава, както и в Правилата за работа на УС/НС, при спазване изискванията на Кодекса за застраховане и Търговския закон. Обратно изкупуване на акции може да се извърши по решение на единоличния собственик, по реда и при условията, предвидени в действащото законодателство.

ПОЛИТИКА ПО МНОГООБРАЗИЕ

Група ДЗИ прилага политиката за многообразие по отношение на състава на съветите, определена в Хартата за корпоративно управление на Кей Би Си Груп и Кодекса за корпоративно управление.

Съгласно изискванията на политиката за многообразие Групата трябва да осигури балансиран състав на съветите, който гарантира, че членовете им притежават необходимия опит, основни умения в управлението и широк социален опит.

През 2018 г. съставът на НС отговаря на изискванията на политиката за многообразие на членовете на съвета. От гледна точка на националност, НС се състои от двама членове, които са белгийски поданици и един член, който е гражданин на Р. България. Възрастовият диапазон на членовете е от 53 г. до 66 г. Един от членовете на НС има диплома по бизнес икономика, вторият има диплома по акционерство и математика, а третият притежава квалификация по специалност „Финанси“.

През 2019 г. съставът на УС отговаря на изискванията на политиката за многообразие на членовете на съвета. От гледна точка на националност, в състава на УС има един белгийски поданик и двама български граждани. В УС участват членове, които са родени в периода между 1972 г. и 1982 г. Разнообразието в образованието и професионалната квалификация на членовете на УС се осигурява от присъствието на членове, които притежават значителен опит в различни сфери и квалификация в следните специалности – „Право“, „Счетоводство и контрол“, „Бизнес администрация“ и „Индустриален бизнес“.

Настоящата Декларация е одобрена от Управителния съвет на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД с Протокол от 18 юни 2020 г.

Коста Чолаков -
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Евгени Бенбасат -
Член на УС и
Изпълнителен директор

Доклад на независимите одитори

До едноличния акционер на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД („Дружеството“) и неговото дъщерно дружество (заедно наричани „Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата, консолидирания отчет за другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2019 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните й парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на CMSEC), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на CMSEC.

Нашият одиторски подход

Общ преглед

- Ниво на същественост за консолидирания финансов отчет на Групата като цяло: 3,228 хиляди лева, които представляват приблизително 1% от стойността на брутните записани премии (БЗП) на Групата.
- Ние извършихме одит на двете дружества в България.
- Обхватът на нашия одит представлява 100% от премийния приход на Групата и 100% от печалбата ѝ преди данъци.
- Преценки при изчисляване на задълженията по застрахователни договори в т.ч. животозастрахователни и общозастрахователни договори, както и тест за достатъчност на задълженията по застрахователни договори (LAT)

Като част от планирането на нашия одит ние определихме ниво на същественост и оценихме рисковете от съществени неточности в консолидирания финансов отчет. По-конкретно, ние взехме предвид къде ръководството е направило субективни преценки; например, по отношение на значителни счетоводни оценки, включващи определяне на допускания и разглеждане на бъдещи събития, които по своята същност са несигурни. Разглеждахме и риска от заобикаляне и пренебрегване от страна на ръководството на вътрешния контрол, включително, наред с други въпроси, дали има доказателства за пристрастие, което представлява риск от съществена неточност, дължаща се на измама.

Ниво на същественост

Обхватът на нашия одит беше повлиян от това, че приложихме ниво на същественост. Одитът е планиран така, че да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет не съдържа съществени неправилни отчитания. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка. Те се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, взети въз основа на консолидирания финансов отчет.

Въз основа на нашата професионална преценка, ние определихме определени количествени прагове за ниво на същественост, включително ниво на същественост за консолидирания финансов отчет като цяло, както е посочено в таблицата по-долу. Тези нива на същественост, заедно с качествени съображения, ни помогнаха да определим обхвата на нашия одит и естеството, времето и обхвата на нашите одиторски процедури и да оценим ефекта от неправилните отчитания, ако има такива, както самостоятелно, така и съвкупно за консолидирания финансов отчет като цяло.

Ниво на същественост за консолидирания финансов отчет като цяло	3,228 хиляди лева
--	-------------------

Как го определихме

Нивото на същественост за консолидирания финансов отчет като цяло е определено като приблизително 1% от стойността на брутните записани премии (БЗП) на Групата.

Обосновка относно приложения показател за определяне на нивото на същественост

Ние сме избрали брутните записани премии като показател за определяне нивото на същественост, защото това е показател, спрямо който се оценява представянето на Групата.

Ние взехме предвид, че Групата се фокусира върху ръста на приходите и избрахме сума близка до 1% от БЗП като приложихме нашата преценка по отношение на нуждите на потребителите на консолидирания финансов отчет и заключихме, че приходите са подходящ измерител за потребителите на консолидирания финансов отчет.

Ние избрахме посоченото по-горе ниво на същественост за консолидирания финансов отчет като цяло на база на нашата професионална преценка, вземайки предвид, че тази стойност е в рамките на общоприетите количествени нива за определяне на нивото на същественост за консолидирания финансов отчет като цяло.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Преценки при изчисляване на задълженията по застрахователни договори и тест за достатъчност на задълженията (LAT)

Към 31 декември 2019 г. задълженията по застрахователни договори (преди презастраховане) на Групата са в размер на 489,444 хил. лв. в това число задължения по животозастрахователни договори 174,107 хил. лв. и задължения по общозастрахователни договори 315,337 хил. лв., представени в пояснително приложение 29 към консолидирания финансов отчет.

Задълженията по застрахователни договори или още наричани технически застрахователни резерви представляват най-съществената част от пасивите на Групата. Тяхната оценка е сложна

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит

Ние придобихме разбиране и оценихме проектирането и оперативната ефективност на избрани ключови контроли по отношение на акционерската методология, надеждността на данните, използвани в акционерските оценки, както и допусканията и процесите на управление, използвани от ръководството, които са свързани с оценката на задълженията по застрахователните договори (технически резерви по животозастраховане и общо застраховане). Нашият подход беше фокусиран върху по-сложните модели или тези модели, при които има по-значими преценки при определяне на допусканията, използвани при калкулацията на техническите резерви, или пък за целите на теста за достатъчност на задълженията.

По отношение на конкретните въпроси, изложени по-горе, нашите процедури по същество включиха, без да се ограничават до следното:

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенния от нас одит

област, която изискава прилагането на съвкупност от статистически и математически методи и правила, които да са в съответствие със счетоводната политика на Групата и с регуляторните изисквания по отношение на тези резерви.

Определянето на стойността на задълженията по застрахователни договори изискава изготвянето на професионална преценка по отношение на несигурни бъдещи ефекти, основно свързани с момента във времето, когато дългосрочните задължения към застрахованите лица ще бъдат уредени окончателно и напълно.

Приложимите счетоводни политики и значими преценки, използвани от ръководството за определяне на допусканията, които имат най-голям ефект върху оценката на застрахователните договори са оповестени в пояснително приложение 2.4.(а) към консолидирания финансов отчет.

- преглед и анализ на последователното прилагане на съществуващата счетоводна политика за оценка и представяне на застрахователните резерви на Групата от гледна точка на изискванията на МСФО;
- получаване на разбиране за вътрешния акционерски процес, включително за процедурите за одобрение от ръководството на икономическите и акционерските допускания. Ние включихме наши специалисти акционери, които участваха в изпълнението на одиторските процедури в тази област;
- изготвяне на анализ относно конкретни икономически и акционерски допускания, вземайки предвид аргументите на ръководството, както и съпоставяйки тези параметри спрямо застрахователната индустрия на база на нашия опит. Този анализ включваше и преценка до колко акционерските допускания са адекватни в зависимост от различните продукти, използвани в моделите и техните особености/специфики, както и съответствието на моделите с приложимите счетоводни стандарти;
- оценка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет.

По отношение на задълженията по животозастрахователни договори, ние се фокусирахме върху математическите резерви и теста за достатъчност на техническите резерви, поради тяхната същественост и наличието на редица допускания при определянето им.

В съответствие с общоприетите практики в животозастраховането, Групата използва модели за оценка за целите на изчислението на математически резерв.

Сложността на моделите би могла да доведе до грешки в резултат на несъответстващи/непълни данни или пък на неточности в прилагането на самите модели.

Икономически допускания като възвращаемост на инвестициите и лихвени проценти, и акционерски допускания като смъртност,

По отношение на конкретните въпроси, свързани със задължения по животозастрахователни договори, нашите процедури по същество включиха, без да се ограничават до следното:

- изготвяне на преизчисления чрез които ние определихме дали моделите отразяват техническите резерви пълно и вярно;
- проверка на достоверността на теста за достатъчност на задълженията, направен от ръководството, който е основен тест потвърждаващ, че задълженията са достатъчни да покрият бъдещите договорени плащания;
- равнение на данните, използвани в модела със счетоводните регистри и съпътстваща документация.

Ключов одиторски въпрос**Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенния от нас одит**

заболеваемост и поведение на клиентите са ключовите входящи параметри, използвани за оценяването на дългосрочните животозастрахователни задължения. При определянето на тези параметри се прилага съществена преценка. Тестът за достатъчност на задълженията по животозастрахователни договори на Групата е направен с цел да потвърди, че техническите резерви са адекватни и достатъчни спрямо очакваните бъдещи плащания.

По отношение на задълженията по общозастрахователни договори, ние се фокусирахме върху частта от техническите резерви, представляващи резерви за възникнали, но непредявени претенции (IBNR), оценка на бъдещото развитие на резерва за предстоящи плащания, адекватността на техническите резерви в това число и резерва за неизтекли рискове.

Оценката на резервите за загуби по общо застраховане включва висока степен на субективна преценка и сложност. Резервите за загуби и разходите за коригиране на загубите представляват преценки за бъдещи плащания на предявени и непредявени претенции за загуби и свързаните с тях разходи към определена дата.

По-специално, линийте бизнес с дълги опашки са като цяло по-трудни за предвиждане и са обект на по-голяма несигурност отколкото тези с къси опашки.

Приложимите счетоводни политики и значими преценки, използвани от ръководството за определяне на допусканията, които имат най-голям ефект върху оценката на застрахователните договори са оповестени в пояснително приложение 2.4.(а) към консолидирания финансовия отчет.

По отношение на конкретните въпроси, свързани със задължения по общозастрахователни договори, нашите процедури по същество включиха без да се ограничават до следното:

- независимата проверка, със съдействието на нашите специалисти акционери, на оценките на ръководството по отношение на резервите за загуби по общо застраховане, и за оценяване на адекватността на използваната методология и допускания спрямо признатите акционерски практики и стандарти в индустрията.
- проверка на пълнотата и точността на данните за претенциите, които акционерите на Групата са използвали в оценката на техническите резерви за загуби по общо застраховане.
- независимо преизчисление на очакваното развитие на претенциите по отношение на избрани продуктови линии, фокусрайки се основно върху най-големите и най-чувствителни към съответните допускания технически застрахователни резерви, и оценка на адекватността на резерва за неизтекли рискове и резерва за възникнали, но непредявени претенции, включително оценка на база бъдещо развитие на резерва за предстоящи плащания.

Как определихме обхват на одита на Групата

Ние определихме обхват на нашия одит, за да можем да извършим достатъчно работа, което да ни позволи да изразим мнение върху консолидирания финансов отчет като цяло, вземайки предвид структурата на Групата, счетоводните процеси и контроли и отрасъла, в който Групата оперира.

Ние извършихме одит на Дружеството и неговото дъщерното дружество, което представлява цялата Група. Тези и други процедури, извършени на групово ниво, включително тестове на консолидационните счетоводни записи и междугрупови елиминации, ни дадоха нужните доказателства, за да изразим мнение върху консолидирания финансов отчет като цяло.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран годишен доклад за дейността, консолидирана декларация за корпоративно управление и консолидирана нефинансова декларация, изгответи от ръководството съгласно Глава Седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на консолидирания годишен доклад за дейността, консолидираната декларация за корпоративно управление и консолидираната нефинансова декларация, ние също така изпълняхме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания годишен доклад за дейността за финансовата година, за която е изгoten консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният годишен доклад за дейността е изгoten в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В консолидираната декларация за корпоративно управление за финансовата година, за която е изгoten консолидираният финансов отчет, е представена изискваната, съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл.100н, ал.8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, информация.
- г) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изгoten консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидираните финансови отчети, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрежване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изиска да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансата информация на дружествата или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Допълнително докладване върху одита на консолидирания финансов отчет, съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Групата от общото събрание на акционерите, проведено на 27 юни 2019 г., за период от една година. „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД е било назначено за първи път като одитор на Групата на 21 юни 2016 г.
- „Грант Торнтон“ ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Групата от общото събрание на акционерите, проведено на 27 юни 2019 г., за период от една година. „Грант Торнтон“ ООД е било назначено за първи път като съвместен одитор на 26 септември 2017 г.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Групата представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Групата представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Грант Торнтон“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Групата, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние сме предоставили други услуги на Групата, които са оповестени в приложение 12 към консолидирания финансов отчет на Групата.

За "ПрайсуетърхаусКупърс Одит" ООД:

Джок Нюнан
Прокуррист

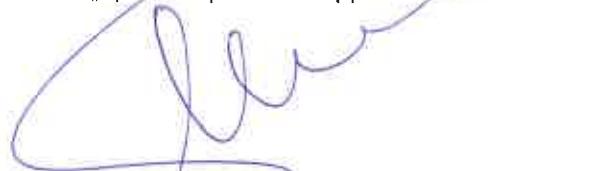

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
бул. „Мария Луиза“ 9-11
1000 София, България

14 юли 2020 г.
София, България

За „Грант Торнтон“ ООД:

Марий Апостолов
Управител

Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за одита
бул. „Черни връх“ с26
1421 София, България

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

		2019 г.	2018 г.
	Прил.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
Бруто премии	4(a)	322,754	274,211
Отстъпени премии на презастраховател	4(б)	(13,812)	(11,821)
Нетни премии		308,942	262,390
Приходи от такси и комисиони	5	2,766	2,161
Приходи от инвестиции	6	11,289	10,914
Реализирани печалби	7	5	1,760
Печалби / (загуби) от преоценка до справедлива стойност	8	441	(37)
Други приходи от дейността	9	1,739	1,511
Други приходи		16,240	16,309
Разходи за изплатени доходи и претенции, бруто	10(a)	(140,677)	(127,877)
Претенции, отстъпени на презастраховател	10(б)	15,213	9,114
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв – бруто	10(в)	(17,316)	(7,490)
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател	10(г)	(11,234)	(10,441)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно		(154,014)	(136,694)
Финансови разходи		(163)	(121)
Обезценка на финансови активи		(739)	(17)
Обезценка на застрахователни вземания	11	(5,550)	(4,195)
Административни разходи	12	(45,339)	(39,822)
Други разходи за дейността	13	(81,700)	(75,573)
Други разходи		(133,491)	(119,728)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции, и други разходи		(287,505)	(256,422)
Печалба преди данъци		37,677	22,277
Разход за данък върху доходите	15	(4,183)	(2,414)
Печалба за годината		33,494	19,863
Печалба за периода, отнасяща се към:			
Притежатели на собствения капитал на компанията-майка		33,494	19,863

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 26 май 2020 г., одобрен за внасяне пред Надзорния съвет от Управителния съвет на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД на 18 юни 2020 г. и подписан от името на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД от:

Засеев
Коста Чолаков
Главен изпълнителен директор

Евгени Бенбасат
Изпълнителен директор

Атанас Нечев
Съветник
Съветник

Съгласно одиторски доклад:

„ПрайсугутрхусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество

Грант Торнтон“ ООД
Одиторско дружество

Джок Нюан
Прокуррист

Мария Апостолова
Управител

Бояна Димова
Регистриран одитор, отговорен за
ангажимента

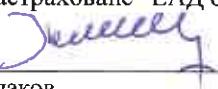
Емилия Маринова
Регистриран одитор, отговорен за
ангажимента

14 -07- 2020

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

	Прил.	2019 г. хил.лв.	2018 г. хил.лв.
Печалба за годината		33,494	19,863
Друг всеобхватен доход			
<i>Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Печалба/ (загуба) от финансови активи , отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, възникнала през периода		10,591	(5,585)
(Загуба) от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, рекласифицирана в печалбата или загубата		(43)	(2,419)
Ефект от данък върху доходите	16	(1,043)	839
Друг всеобхватен доход/(загуба), подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		9,505	(7,165)
<i>Друга всеобхватна загуба, неподлежаща на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Актюерски (загуби) по планове с дефинирани доходи	16	(52)	(24)
Ефект от данък върху доходите	16	5	2
Друга всеобхватна загуба, неподлежаща на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		(47)	(22)
Друга всеобхватна печалба/ (загуба) за годината, след данъци		9,458	(7,187)
Общо всеобхватен доход за годината, след данъци		42,952	12,676
Общо всеобхватен доход, отнасящ се към:			
Притежатели на собствения капитал на компанията-майка		42,952	12,676

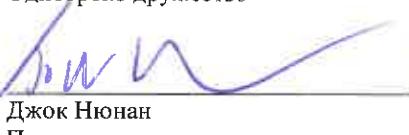
Консолидираният финансов отчет е изгoten на 26 май 2020 г., одобрен за внасяне пред Надзорния съвет от Управителния съвет на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД на 18 юни 2020 г. и подписан от името на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД от:

 Коста Чолаков
 Главен изпълнителен директор

 Евгени Бенбасат
 Изпълнителен директор

Съгласно одиторски доклад:

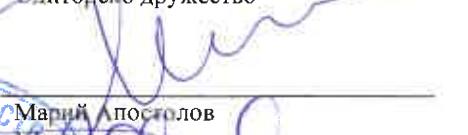

 „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД
 Одиторско дружество

 Джок Нюан
 Прокуррист

 Боряна Димова
 Регистриран одитор, отговорен за
 ангажимента

 „Грант Торнтон“ ООД
 Одиторско дружество

 Мария Апостолова
 Управлятел

 Емилия Маринова
 Регистриран одитор, отговорен за
 ангажимента

14 -07- 2020

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

Отнасящ се за притежателите на собствения капитал на компанията-майка

Прил.	Регистриран капитал хил. лв.	Капиталови резерви хил. лв.	Преоценъчен резерв на план за дефиниран и доходи хил. лв.	Неразпределена печалба хил. лв.	Преоценъчен резерв на нефинансови активи хил. лв.	Преоценен резерв на ФА по справедлива стойност през друг всеобхватен доход хил. лв.	Общо собствен капитал хил. лв.
			Преоценъчен резерв на план за дефиниран и доходи хил. лв.	Неразпределена печалба хил. лв.	Преоценъчен резерв на нефинансови активи хил. лв.	Преоценен резерв на ФА по справедлива стойност през друг всеобхватен доход хил. лв.	Общо собствен капитал хил. лв.
Сaldo на 1 януари 2018 г.	38,600	42,631	(142)	48,785	1,729	25,991	157,594
Печалба за годината	–	–	–	19,863	–	–	19,863
Друг всеобхватен доход	16	–	–	(22)	–	–	(7,165)
Общо всеобхватен доход		–	–	(22)	19,863	–	(7,165)
Увеличение от бизнес комбинация	–	–	–	1,018	–	2,166	3,184
Сaldo на 31 декември 2018 г.	38,600	42,631	(164)	69,666	1,729	20,992	173,454
Сaldo на 01 януари 2019 г.	38,600	42,631	(164)	69,666	1,729	20,992	173,454
Печалба за годината	–	–	–	33,494	–	–	33,494
Друг всеобхватен доход	16	–	–	(47)	–	–	9,505
Общо всеобхватен доход		–	–	(47)	33,494	–	9,505
Изплатен дивидент през годината	–	–	–	(13,107)	–	–	(13,107)
Общо сделки със собственика		–	–	–	(13,107)	–	(13,107)
Сaldo на 31 декември 2019 г.	38,600	42,631	(211)	90,053	1,729	30,497	203,299

Консолидираният финансов отчет е изгответ на 26 май 2020 г., одобрен за внасяне пред Надзорния съвет от Управителния съвет на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД на 18 юни 2020 г. и подписан от името на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД от:

Коста Чолаков
Главен изпълнителен директор

Евгени Бенбасат
Изпълнителен директор
Представител

Съгласно одиторски доклад:

„Прайсър отърхаусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество

Джон Нюнан
Прокуррист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за
ангажимента

„Грант Торнтон“ ООД
Одиторско дружество

Мария Гостолова
Управляща

Емilia Marinova
Регистриран одитор, отговорен за
ангажимента

14-07-2020

“ДЗИ – ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

		2019 г.	2018 г.
	Прил.	хил. лв.	хил. лв.
Активи			
Нематериални активи	17	18,019	18,092
Репутация	17	2,023	2,023
Отсрочени аквизиционни разходи	26	4,530	5,097
Актив по отсрочен данък	23	721	539
Материални активи	18	26,335	27,409
Инвестиционни имоти	19	27,046	24,114
Активи с право на ползване	34	2,424	
Предоставени заеми	21 (б)	10,780	10,780
Депозити във финансови институции	21(б)	615	4,062
Финансови активи по амортизирана стойност	21(д)	29,332	29,494
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	21(в)	446,162	337,837
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	21(г)	82,698	45,551
Активи по презастрахователни операции	22	20,649	30,967
Вземания по застрахователни операции	24	82,833	76,472
Търговски и други вземания	25	2,745	2,699
Вземания за данък върху доходите		-	265
Разходи за бъдещи периоди и други активи	28	1,193	1,454
Парични средства	27	60,646	99,093
Общо активи		818,751	715,948
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Регистриран капитал	35(а)	38,600	38,600
Капиталови резерви	35(б)	42,631	42,631
Неразпределена печалба		90,053	69,666
Преоценъчен резерв	35(в)	32,226	22,721
Преоценъчен резерв на план за дефинирани доходи		(211)	(164)
Общо собствен капитал		203,299	173,454
Пасиви			
Задължения по застрахователни договори	29	489,444	461,898
Задължения по инвестиционни договори	30	80,879	43,757
Задължения към персонала при пенсиониране	31	1,168	1,046
Пасив по отсрочен данък	23	1,142	722
Деривативни финансови инструменти	22	-	383
Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застраховани лица	32	28,187	25,313
Търговски и други задължения	33	10,612	9,375
Задължения за данък върху доходите		1,589	-
Задължения по лизингови договори	34	2,431	-
Общо пасиви		615,452	542,494
Общо собствен капитал и пасиви		818,751	715,948

Консолидираният финансов отчет е изгответ на 26 май 2020 г., одобрен за видение на надзорния съвет от Управителният съвет на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД на 18 юни 2020 г. и подписан от име на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД от:

Коста Чолаков
Главен изпълнителен директор

Евгени Бенбасат
Изпълнителен директор

Антон Петров
Съставител

Съгласно одиторски доклад:

„Прайсодърхъл Къпърс Одит“ ООД
Одиторско дружество

Люк Нюнан
Прокуррист

Бояна Димитрова
Регистриран одитор, отговорен за
ангажимента

14-07-2020

Пояснителните бележки от стр. 7 до стр. 123 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет

**“ДЗИ -ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.**

	2019 г. Прил. хил. лв.	2018 г. хил. лв. (коригиран)
Оперативна дейност		
Постъпления от застрахователни премии	311,438	269,965
Получени/ (платени) суми от/ (на) презстрахователи, нетно	1,240	(508)
Платени застрахователни обезщетения	(145,969)	(129,529)
Получена депозитна част по застраховки, свързани с инвестиционен фонд	33,073	21,112
Платени суми по инвестиционни договори	(3,587)	(549)
Плащания на доставчици	(12,035)	(14,487)
Плащания на служители и осигурителни институции	(23,250)	(20,531)
Платени аквизиционни разходи	(44,487)	(37,651)
Платен корпоративен данък	(3,222)	(1,612)
Други платени данъци и такси	(15,996)	(13,887)
Други парични потоци от оперативна дейност	(498)	(1,786)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	96,707	70,537

Инвестиционна дейност

Придобиване на дъщерно дружество, нетно от парични средства към датата на придобиване	-	(32,543)
Постъпления от ценни книжа	10,546	60,197
Покупка на акции	-	(2,154)
Постъпления от продажби на акции	-	498
Постъпления от продажби на дълготрайни активи и инвестиционни имоти	1,281	2,160
Покупки на дълготрайни материални и нематериални активи и инвестиционни имоти	(8,546)	(24,656)
Покупки на ценни книжа	(110,059)	(25,791)
Покупки на дялове в инвестиционни фондове	(34,332)	(17,397)
Продажба на дялове в инвестиционни фондове	3,529	339
Получени лихви	11,992	10,707
Получени наеми	1,547	697
Предоставени депозити	(605)	-
Постъпления от падежирали депозити	4,000	64,205
Други парични потоци за инвестиционна дейност	(548)	(302)
Нетни парични потоци от (използвани в) инвестиционна дейност	(121,195)	35,960

Консолидираният финансов отчет е изгответ на 26 май 2020 г., одобрен за внасяне пред Надзорния съвет от Управителния съвет на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД на 18 юни 2020 г. и подписан от името на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД от:

Коста Чолаков
Главен изпълнителен директор

Евгени Бенбасат
Изпълнителен директор

Съгласно одиторски доклад:

„ПрайсуютърхусКупърс Одит“ ООД
Одиторско дружество

Джок Нюнан
Прокуррист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен
за ангажимента

14 -07- 2020

“ДЗИ -ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНата, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.

	2019 г.	2018 г.
	Прil.	хил. лв.
		хил. лв.
		(коригиран)
Финансова дейност		
Получени заеми, нетно	21(е)	– (37,960)
(Платени) дивиденти на едноличния собственик на Групата	35(г)	(13,107) –
Плащания по лизингови договори		(852) –
Нетни парични потоци, от/ (използвани във) финансова дейност		(13,959) (37,960)
Нетно (намаление)/ увеличение на паричните средства		(38,447) 68,537
Парични средства на 1 януари		99,093 30,556
Парични средства на 31 декември	27	60,646 99,093

Консолидираният финансов отчет е изгответен на 26 май 2020 г., одобрен за внасяне пред Надзорния съвет от Управителния съвет на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД на 18 юни 2020 г. и подписан от името на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД от:

Коста Чолаков
 Коста Чолаков
 Главен изпълнителен директор

Евгени Бенбасат
 Евгени Бенбасат
 Изпълнителен директор
 Атанас Сърбинов
 Атанас Сърбинов
 Антониев
 Атанас Антониев
 ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ
ДЗИ

Съгласно одиторски доклад:

„ПрайсуетърхусКупърс Одит“ ООД
 Одиторско дружество

„Грант Торнтон“ ООД
 Одиторско дружество

Джок Нюнан
 Джок Нюнан
 Прокуррист

Боряна Димова
 Боряна Димова
 Регистриран одитор, отговорен за
 ангажимента

Мария Апостолова
 Мария Апостолова
 Управлятел
 „Грант Торнтон София“
 ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
 София
 Reg. № 032
 Регистриран одитор, отговорен за
 ангажимента

14-07-2020

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

1.1. Корпоративна информация

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД („ДЗИ“, „Групата-майка“) е търговско дружество по смисъла на Търговския закон. Регистрирано е в Република България със седалище и адрес на управление в гр. София, община Столична, бул. „Витоша“ 89Б и е Групата-майка в Група ДЗИ. Към 31 декември 2019 г. единствен собственик на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД е Кей Би Си Иншуърънс НВ, Белгия (виж прил. 37).

Крайното дружество-майка е Кей Би Си Груп НВ, Белгия.

Група ДЗИ - Животозастраховане(наричана по-нататък „Групата“, „ДЗИ“ или „Група ДЗИ“) извършва основно застрахователни и презастрахователни операции по животозастраховане и общо застраховане.

Консолидираният финансов отчет е изгoten на 26 май 2020 г., одобрен за внасяне пред Надзорния съвет от Управителния съвет на „ДЗИ -Животозастраховане“ ЕАД на 18 юни 2020 г.

1.2.Бизнес комбинация

На 15 март 2018 г. Групата придобива „ОББ-Метлайф Животозастрахователно дружество“ АД, като придобитото дружество впоследствие се преименува на „ОББ – Животозастраховане“ ЕАД. На 22.03.2018 г. дружеството е официално вписано в Търговския регистър под името „ОББ -Животозастраховане“ ЕАД със седалище и адрес на управление бул. Витоша 89Б, София.

Придобиването е извършено чрез покупка на 100% от броя на акциите (12 000 000 акции с номинал от 1 лв.), в. т.ч. 60% закупени от ОББ АД и 40% - от Метлайф ЕУ Холдинг Къмпани Лимитед (Ирландия), с което се установява фактическият контрол върху придобитото дружество. Придобиването е свързано със стратегията на крайната компания майка на ДЗИ – Кей Би Си Груп, за разширение на банково-застрахователния модел в рамките на българския пазар.

Синергията, постигната между придобитото дружество и Обединена българска банка АД, е ключов фактор за постигането на още по-добри позиции в банковото застраховане. Придобиването води до постигане на по-висок пазарен дял в животозастраховането и очакване за по-високи бъдещи печалби от този бизнес.

Придобитото дружество се консолидира счетоводно от „ДЗИ – Животозастраховане“ в периода 31 март 2018 г. – 31 декември 2018 г. при допускането, че в периода от 15 март до 31 март не са възникнали съществени сделки, които да окажат значително влияние върху финансовото състояние на придобитото дружество.

През 2018 г. е задействана процедура по вливането на придобитото дружество, която окончателно приключва на 31 декември 2018 г. – датата на вписане на вливането (и респективно заличаването на придобитото дружество) в Търговския регистър. Съгласно изискванията на МСФО 3 Бизнес комбинации, операция или друго събитие, при което придобиващият получава контрол над една или повече стопански дейности, както и операции по вливания се третират като бизнес комбинации. Изискванията на стандарта не се прилагат за комбинация от предприятия под общ контрол. Въпреки това, ръководството на Дружеството има право да избере подходяща счетоводна политика включително и метод на отчитане на бизнес комбинацията на базата на МСФО 3 при комбинации между предприятия под общ контрол.

Ръководството на Дружеството е направило преценка, че най-подходящ за отчитане е методът на покупката при спазване на принципите за признаване на застрахователни договори регламентирани в МСФО 4, а именно че на датата на придобиването застрахователят е оценил поетите застрахователни пасиви и застрахователните активи по справедлива стойност.

Към датата на придобиване на ОББ Животозастраховане ЕАД активите и пасивите на придобитото дружество са оценени по тяхната справедлива стойност. В резултат на отчетената бизнес комбинация е признат нематериален актив –придобит застрахователен бизнес (ПЗБ) и е възникнала репутация.

Към датата на вливането активите и пасивите на придобитото дружество са оценени по тяхната балансова стойност.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

1.2.Бизнес комбинация (продължение)

**Справедлива стойност
към 31.03.2018 г.**

Активи	хил. лв.
Активи по отсрочени данъци	144
Материални активи	106
Инвестиционни имоти	5,122
Финансови активи на разположение за продажба	96,364
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	8,544
Вземания по застрахователни операции	1,136
Търговски и други вземания	391
Пари и парични еквиваленти	8,725
Общо активи	120,532
Преоценъчен резерв	1,997
Пасиви	
Задължения по застрахователни договори	86,640
Задължения към презастрахователи	232
Задължения към застрахователни посредници и застраховани лица	1,507
Търговски и други задължения	2,072
Общо пасиви	90,451
Нетни разграничими активи	28,084

Репутацията, възникнала в резултат на бизнес комбинацията, е определена, както следва:

	хил. лв.
Прехвърлено възнаграждение, платено по банков път	41,268
Справедлива стойност на придобитите разграничими нетни активи	(28,084)
Справедлива стойност на придобит застрахователен бизнес	(11,161)
Репутация	2,023

	хил. лв.
Прехвърлено възнаграждение, платено по банков път	41,268
Сума на придобитите пари и парични еквиваленти при придобиването	(8,725)
Нетен изходящ паричен поток при придобиването	32,543
Нетно парични средства, платени при придобиването	32,543

Към датата на вливане на ОББ Животозастраховане ЕАД в ДЗИ Животозастраховане ЕАД, при което придобитото предприятие прекратява юридическата си самостоятелност, всички активи и пасиви са признати по тяхната балансова стойност.

За целите на изготвяне на индивидуалния финансов отчет, ръководството на Групата е избрало перспективното прилагане на метода на „намерени“ балансови стойности (predecessor accounting method) според който индивидуалният финансов отчет на придобиващия ДЗИ Животозастраховане включва активите и пасивите на придобитото ОББ Животозастраховане към датата на вливане т.е. 31.12.2018 г. Резултатите от дейността на придобитото дружество се включват в консолидирания отчет на придобиващия за периода от датата на бизнес комбинацията до датата на вливане.

Репутацията е свързана главно с очакванията за растеж и бъдеща рентабилност, със значителните умения и опит на персонала на придобитото дружество, както и с очакваното намаление на разходите. Репутацията не се очаква да бъде приспадната за данъчни цели.

В резултат на бизнес комбинацията няма преустановяване на основна част от дейността.

Не са признати условни задължения във връзка с бизнес комбинацията.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

1.2.Бизнес комбинация (продължение)

Сравнителната информация на настоящия финансов отчет включва баланса на дейностите на придобитото дружество към края на 2018 г. Информацията, представена в сравнителния период на съответните бележки към консолидирания финансов отчет, не включва движенията на „ОББ – Животозастраховане“ за цялата година. Където е необходимо, всеки ефект, породен от влиянето с „ОББ – Животозастраховане“, е представен на съответен ред с наименование „Увеличение/ (намаление) от бизнес комбинация“.

**Балансова стойност
към 31.12.2018 г.
хил. лв.**

Активи	
Отсрочени аквизиционни разходи	1,176
Материални активи	51
Инвестиционни имоти	5,429
Финансови активи на разположение за продажба	92,462
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	10,787
Активи по презастрахователни операции	116
Вземания по застрахователни операции	624
Търговски и други вземания	496
Вземания от данъци върху доходите	63
Пари и парични еквиваленти	22,515
Общо активи	133,719
Собствен капитал	
Неразпределена печалба	4,220
Преоценъчен резерв	1,427
Общо собствен капитал	5,647
Пасиви	
Задължения по застрахователни договори	86,406
Задължения по инвестиционни договори	10,765
Пасив по отсрочени данъци	69
Задължения към презастрахователи	258
Задължения към застрахователни посредници и застраховани лица	1,037
Търговски и други задължения	616
Общо пасиви	99,151
Нетни разграничими активи	28,921

До края на текущия отчетен период, първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията се счита за приключено. „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД не е отчело провизорни суми. Няма данни за получена нова информация, за факти и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и които да изискват корекции със задна дата.

2.1. База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване принципа на действащото предприятие и на база историческа цена, с изключение на инвестиционните имоти и финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (държавни ценни книжа, еврооблигации, международни облигации, капиталови инвестиции), финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (еврооблигации, държавни ценни книжа и инвестиционни дялове, деривативни финансни инструменти), както и задължения по инвестиционни договори, които са представени по справедлива стойност.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.1. База за изготвяне (Продължение)

Консолидираният отчет включва отчета на „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД и дъщерното дружество „ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изгoten в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Дружеството представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: консолидиран отчет за печалбата или загубата и консолидиран отчет за другия всеобхватен доход.

Показателите в консолидирания финансов отчет са представени в лева и са закръглени до хиляди лева, освен ако не е упоменато друго.

Групата представя консолидиран отчет за финансовото си състояние най-общо по степен на ликвидност.

Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние (нетекущи) е представен в пояснителните бележки.

Финансови активи и финансови пасиви се компенсират и нетната сума се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние, единствено когато съществува законово право за компенсиране на признатите суми и когато е налице намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите. Приходи и разходи не се компенсират в консолидирания отчет за печалбата или загубата, освен ако това не е позволено или разрешено от определен счетоводен стандарт или разяснение, както конкретно е оповестено в счетоводната политика на Групата.

База за консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Групата към 31 декември на всяка година. Финансовите отчети на дъщерните дружества се изготвят за същия отчетен период, както този на компанията-майка, като се прилагат последователни счетоводни политики.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Групата получава контрола, и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол бъде изгубен. Дъщерни дружества са всички предприятия, върху които Групата има контрол да управлява финансовите и оперативни политики, като обикновено това е изразено в собственост на повече от половината права за гласуване.

Групата също преценява съществуването на контрол, където не притежава повече от 50% от правата за гласуване, но има възможност да управлява финансовите и оперативни политики посредством де-факто контрол. Де-факто контрол може да съществува при обстоятелства, при които размерът на правата на глас на Групата, отнесени към размера и разпределението на собствеността на останалите акционери, дава право на Групата да управлява финансовите и оперативните политики. Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата, на която има прехвърляне на контрол към Групата. Те се деконсолидират от датата, на която контролът се преустанови.

Групови транзакции, баланси, приходи и разходи между компаниите в Групата са елиминирани.

Печалбите и загубите от междугруппови транзакции, които са признати в активите, също са елиминирани.

Счетоводните политики на дъщерните дружества са променени, където е необходимо, за да осигурят съпоставимост с политиките на Групата.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.1. База за изготвяне (Продължение)

База за консолидация (Продължение)

Консолидираният отчет включва отчетите на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и на следното дъщерно дружество:

Компания	Държава на учредяване	Основна дейност	% участие в собствения капитал	
			2019 г.	2018 г.
„ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД	България	Общо застраховане	100	100

Всички вътрешногрупови салда, транзакции, приходи, разходи и печалби и загуби, включително дивиденти, възникващи от вътрешногрупови транзакции, са изцяло елиминирани.

2.2. Промени в счетоводната политика и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Групата е приложила следните стандарти и изменения за първи път за своя годишен отчетен период, започващ на 1 януари 2019 г.:

- **МСФО 16 „Лизинг“** (издаден на 13 януари 2016 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **КРМСФО 23 „Несигурност при третирането на данъци върху доходите“** (издаден на 7 юни 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **Характеристики за предсрочно погасяване с отрицателна компенсация – Изменения на МСФО 9** (издадени на 12 октомври 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – Изменения на МСС 28** (издадени на 12 октомври 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2015-2017 г., изменения в МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23** (издадени на 12 декември 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **Изменение, съкращаване или уреждане на плана – Изменения на МСС 19** (издаден на 7 февруари 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)

Групата промени счетоводната си политика след приемането на МСФО 16.

Групата реши да приложи опростен преходен подход от 1 януари 2019 г. без да преизчислява сравнителните данни за предходния период. Всички активи с право на ползване са оценени по стойността на пасива по лизинга, коригиран с размера на всички предплатени или начислены плащания, свързани с него, признати в баланса към 1 януари 2019 г. Това означава, че данните за 2018 г. и 2019 г. не са съпоставими, тъй като са изгответи въз основа на различни счетоводни политики, описани в приложението. Приемането на МСФО 16 не оказа ефект върху собствения капитал (неразпределена печалба) към 1 януари 2019 г.

Към 1 януари 2019 г. Групата признава активи с право на ползване в размер на 2,281 хил. лева и пасив по лизинг в размер на 2,281 хил. лева (след корекции за авансови и начислены плащания, признати към 31 декември 2018 г.). Ефектите от първоначалното прилагане на МСФО 16 са представени в пояснение 2.5 (ю) Промяна в счетоводна политика.

Дейността на Групата като наемодател не е значителна и не се очаква значително въздействие върху финансовите отчети.

Всички останали промени в приемите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущите или бъдещите периоди.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.3 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Групата, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изискава прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтириани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход.

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г.

Целта на изменението е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане.

Съгласно изменението:

- замъгляването на съществената информация с несъществена има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансата информация, от която се нуждаят.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но все още не са приети от ЕС и не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- **МСФО 14 "Отсрочени тарифни разлики"** (издаден на 30 януари 2014 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.)
- **Продажба или влагане на активи между инвеститор и неговото асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28** (издадени на 11 септември 2014 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след дата, определена от CMCC)
- **Определение за бизнес – Изменения на МСФО 3** (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.)
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети** : класификация на пасивите като текущи или нетекущи (издадени на 23 януари 2020 г.)

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата налага Ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените приходи, разходи, активи и пасиви и оповестяването на условни задължения към датата на консолидирания отчет. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, биха могли да доведат до фактически резултати, които налагат съществени корекции в балансовата стойност на съответните активи или пасиви в бъдеще. Тези фактори включват:

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са посочени по-долу:

(а) Оценка на задължения по застрахователни договори

Оценката на задълженията по застрахователни договори се базира на текущи предположения или на предположения, установени при влизането в сила на договора, отразяващи най-добрата приблизителна преценка към този момент.

При оценката на задълженията по застрахователни договори, Групата се е съобразило с изискванията за създаване и поддържане на застрахователни резерви по ред и методика, определени с Наредба 53 на Комисията за финансов надзор.

Съгласно КЗ в сила към 31.12.2019 г., тези резерви са елемент на счетоводните разходи във финансовия отчет.

Задължения по животозастрахователни договори

Задълженията по застрахователни договори (математически резерв) се базират на предположения, заложени при влизането в сила на договорите.

Поради възможните отклонения между заложените предположения и действителните резултати се изчислява и заделя допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от използваните акционерски предположения.

Отразените в отчета за финансовото състояние задължения са предмет на преглед за адекватност на задълженията, който отразява най-добрите текущи предположения за бъдещите парични потоци, коригирани с добавки за несигурност и риск.

Основните предположения, които се правят, са свързани със смъртност, дисконтови фактори и разходи.

Групата използва таблици на смъртност, базирани на смъртността на населението в България, като в някои случаи е отчетена и смъртността на застрахователната съкупност.

Нормите на дисконтиране се базират на техническата лихва, използвана при калкулациите на застрахователните премии, която е съобразена с практиката на пазара, нормативните изисквания и дългосрочната инвестиционна стратегия на Групата.

Предположенията за разходи отразяват прогнозни разходи, които са свързани с обслужване на действащите полици и се основават на текущите нива на разходи, коригирани с процент на очаквана инфлация, ако това се счете за необходимо.

Нормите на откупуване не се взимат под внимание при изчисление на задълженията (математически резерв).

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (Продължение)

Приблизителни оценки и предположения (Продължение)

(а) Оценка на задължения по застрахователни договори (Продължение)

Задължения по животозастрахователни договори (Продължение)

Резервът за предстоящи плащания по застрахователни договори се определя претенция по претенция за всички обявени щети. Изчислява се допълнителна сума за настъпили, но необявени щети по статистически методи, съгласно „Наредба 53 За изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презстрахователите и Гаранционния фонд“, издадена от Комисията за финансова надзор. Определянето на резерва се базира на предположения за очаквания размер на претенциите и поради това може да се различава от действително изплатените суми.

Допълнителна информация относно задълженията по животозастрахователни договори е представена в приложение 29.

Задължения по договори за общо застраховане

По договорите за общо застраховане, се извършват оценки, по отношение на предявените, но неизплатени претенции (RBNS), за възникнали, но непредявени претенции (IBNR) и за размера на аквизиционните разходи при изчисляване на Пренос премиен резерв.

Според изискванията на Наредба 53 на КФН аквизиционните разходи, които следва да се приспаднат от застрахователните премии при изчисление на Пренос премиен резерв са фактическите такива.

Крайните разходи по неизплатени претенции се оценяват индивидуално за всяка претенция като очаквания размер на плащанията се определя съгласно приетите Правила за ликвидация по видовете договори.

Предявените по съдебен ред претенции се включват в резерва със сумата на заведените частични или пълни искове, като за тях е начислена и дължимата лихва към очакваната дата за уреждането на съответния иск. Оценката на задълженията във връзка с възникналите, но непредявени претенции към датата на отчета за финансовото състояние се основава на предположението, че опитът на компанията в развитието на претенции от минали години може да се използва за прогнозиране на бъдещото развитие на претенциите, както и на крайните задължения по претенциите. Развитието на претенциите се анализира основно по годините на събитие, а за по съществени линии бизнес и по видове претенции. Не се правят изрични предположения относно бъдещите нива на инфлация на претенциите или квотите на щетимост.

Използваните предположения са онези, които се извличат от историческите данни за развитие на претенциите, върху които се базират прогнозите.

Допълнителна качествена преценка се използва за оценка на степента, в която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще, (например изключени единократни събития, промяна в подписваческата политика и изложеност към рискове, промени в съдебни решения и законодателство, както и характеристики на процедурите за обработка на претенциите), за да се достигне до оценка на крайните разходи по претенции, която представя най-вероятният изход от редицата възможни изходи, като се вземат предвид всички свързани несигурности. Групата извършва преглед на използваните приблизителни оценки и предположения при изчисление на задълженията по договори за общо застраховане на годишна база.

Разходите за уреждане на претенции, които са част от резерва за висящи плащания представлява сбор от преки (ALAE) и непреки (ULAE) ликвидационни разходи. През 2019 г. Групата не е правило промени в методологията за изчислението им. Непреките разходи се оценяват на база на коефициент получен от отношението на платените индиректни разходи за уреждане на претенции към броя на изплатените претенции. Преките разходи се оценяват на база осреднен коефициент между извършените директни разходи за ликвидация към броя на изплатените претенции и извършените директни разходи за ликвидация към стойността на изплатените претенции.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (Продължение)

Приблизителни оценки и предположения (Продължение)

(а) Оценка на задължения по застрахователни договори (Продължение)

Задължения по договори за общо застраховане (Продължение)

Групата прави оценка на вземанията по регресни искове свързани с предявени, но неизплатени претенции.

Регресните вземания свързани с неизплатени претенции са оценени по възстановимата им стойност на база на очакваните бъдещи парични потоци, като се взима в предвид (на база историческа информация) вероятността за завеждане на регресен иск и неговата очаквана събирамост.

В съответствие с Наредба 53 чл. 59 ал. 2, резервът за предстоящи плащания е представен след приспадане на регресни претенции, оценени предпазливо. Размерът на вземанията от регреси по неизплатени претенции към края на 2019 г. е в размер на 2,316 хил. лв.

На база Методология за оценка на регресни претенции във връзка с резерва за предстоящи плащания Групата оценява регреси свързани с резерва за възникнали, но необявени претенции (IBNR). Те се получават като разлика между брутната и нетна калкулация на резерва за възникнали необявени претенции, изчислен чрез прилагане на DFM анализ посредством софтуер RezQ. Размерът на очакваните вземания от регреси за IBNR към края на 2019 г. за застраховки Гражданска отговорност на автомобилистите и Автокаско е 1,991 хил. лв. Допълнителна информация относно размерът и видът на задълженията са оповестени в Приложение 29.

Анализ на чувствителността от промяна на предположенията за задълженията по застрахователни договори е представено в Приложение 37.

Балансовата стойност на задълженията по договори за общо застраховане към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние възлиза на 315,337 хил. лв. (2018 г.: 290,021 хил. лв.).

(б) Оценка на задълженията по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи

Задълженията, които са свързани с инвестиционни договори, се представят по справедливата стойност на активите, свързани с инвестиционни договори. Оценката на задълженията включва преоценката на дялове на инвестиционния фонд, която се определя от общата стойност на активите. Броят инвестиционни дялове, умножен по текущата стойност на един инвестиционен дял към датата на отчетния период, представлява резерв по инвестиционния договор, който определя размера на задължението. Допълнителна информация относно задълженията по инвестиционни договори е представена в Приложение 30.

(в) Оценка на задълженията към персонала при пенсиониране

Задължението към персонала при пенсиониране се определя чрез акционерска оценка на база изискванията на МСС 19. Съгласно изискванията на стандарта, оценката е базирана върху предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текуществото на персонала и нивата на смъртност.

Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране тези предположения са обект на значителна несигурност.

Използваният акционерски модел за целите на изчислението е – „Кредитният метод на прогнозираните единици“, приложен върху данни, предоставени от Групата и изчислението включва изготвянето на надеждна оценка относно: 2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

- очаквания размер на бъдещите обезщетения, дължими при пенсиониране на всяко лице, съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор;
- частта от тези обезщетения, които са заработени в предходни години и за текущата година, за която се отнасят изчисленията;
- дисконтиране на заработената част от дължимите обезщетения към датата на изчисление, чрез използване на Кредитния метод на прогнозираните единици.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (Продължение)

Приблизителни оценки и предположения (Продължение)

(в) Оценка на задълженията към персонала при пенсиониране (Продължение)

Оценката е направена отделно за всяко лице и включва прогноза за очаквания му трудов стаж в Групата, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ дисконтов лихвен процент, както и предположения за преждевременно отпадане от Групата поради смърт или други причини. Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Приложение 31.

(г) Вземания по застрахователни договори и по регресни искове

Вземанията по застрахователни договори (от клиенти) и по регресни искове (от застрахователи и незастрахователи – физически, юридически лица и финансови рискове), са отразени като вземания в актива на отчета за финансовото състояние на Групата и за тях е признат приход от застрахователни операции/ приход от регреси, първоначално до размера, до който се очаква вероятно бъдещи икономически изгоди да бъдат получени от Дружеството.

Приблизителната оценка на Групата, относно размера на горепосочените вземания, при първоначалното им признаване, се преразглежда ежегодно на база на преглед на историческа информация и процент на събирамост. Събраната информация служи като основание за признаване на загуба от обезценка.

Размерът на загубата е разликата между балансовата стойност на вземането и сумата на очакваните бъдещи парични потоци.

Ръководството на Групата счита, че представената по този начин информация във финансовите отчети ще е полезна за по-точното представяне на финансовото състояние и финансовите резултати на Групата.

Допълнителна информация относно регресните вземания е представена в Приложение 24.

(д) Актив/ пасив по отсрочени данъци

Активи по отсрочени данъци се признават за данъчни загуби до степента, в която е вероятно, че ще е на разположение облагаема печалба, срещу която да могат да бъдат използвани загубите. Необходима е преценка за определяне на сумата на активите по отсрочени данъци, която може да бъде приздана, въз основа на вероятния момент във времето и нивото на бъдещите облагаеми печалби, наред с бъдещи стратегии за данъчно планиране. Допълнителна информация относно актива/ пасива по отсрочените данъци е представена в Приложение 23.

(е) Опции за удължаване и прекратяване и значими счетоводни приблизителни оценки и преценки при определянето на срока на лизинговия договор

При определяне на срока на лизинга, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически предпоставки за упражняване на опция за удължаване или отказ от прекратяване.

Опциите за удължаване (или периодите след опция за прекратяване) се включват в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че срокът на лизинга ще бъде удължен (или, че договорът няма да бъде прекратен). По-долу са изброени най-релевантните фактори за договори за лизинг на складове, търговски магазини и оборудване:

- Ако съществуват значителни неустойки при упражняване на опция за прекратяване (или при неупражняване на опция за удължаване), то в повечето случаи се счита, че съществува достатъчна сигурност, че Групата ще упражни опцията за удължаване на лизинга (или няма да упражни опцията за прекратяване).
- Ако се очаква направените значителни подобрения на наетото имущество, да имат значителна остатъчна стойност, то в повечето случаи се счита, че съществува достатъчна сигурност, че Дружеството ще упражни опцията за удължаване на лизинга (или няма да упражни опцията за прекратяване).

**, „ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (Продължение)

Приблизителни оценки и предположения (Продължение)

(е) Опции за удължаване и прекратяване и значими счетоводни приблизителни оценки и преценки при определянето на срока на лизинговия договор (Продължение)

При липса на горните две условия, Групата взема предвид други фактори, включващи историческата продължителност на договорите за лизинг, където Групата е била лизингополучател, както и разходите и пропуснатите ползи за бизнеса, свързани със замяна на лизинговия актив.

В повечето случаи опциите за удължаване при договорите за лизинг на офиси и превозни средства, не са включени в пасива по лизинга, защото Дружеството би могло да замени активите без това да изиска значителни разходи и пропуснатите ползи за бизнеса.

Срокът на лизинговия договор се преразглежда ако опцията за удължаване бъде действително упражнена или ако Дружеството е било задължено да я упражни. Наличието на достатъчна сигурност се преразглежда само ако настъпи значително събитие или промяна в обстоятелствата, засягащи тази оценка, които са под контрола на лизингополучателя.

(ж) Тест за обезценка на репутация

Едница, генерираща парични потоци, към която е разпределена репутация, се проверява за обезценка годишно и винаги, когато има индикации, че единицата може да е намалила стойността си като се сравнява балансовата стойност на единицата, включително репутацията, с възстановимата стойност на единицата.

Ако възстановимата стойност на единицата е по-висока от нейната балансова стойност, единицата и репутацията, разпределена към тази единица, се считат за необезценени. Ако балансовата стойност на единицата е по-висока от нейната възстановима стойност, предприятието признава загуба от обезценка.

(з) Тест за обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби.

Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства.

Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи. Групата е отчела загуби от обезценка на нетекущи активи в размер на 2,200 хил. лв. през 2019 г. (2018 г.: 0 лв.), за да се намали балансовата стойност на нетекущите активи до възстановимата им стойност.

(и) Полезен живот на активите

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакванияят срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в приложения 17 и 18. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (Продължение)

Приблизителни оценки и предположения (Продължение)

(й) Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтираны с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

(к) Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. приложение 21 (а)).

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики

(а) Класификация на продуктите

Животозастрахователни договори са договори, при които Групата поема значителен застрахователен риск чрез компенсация на застрахованото лице или на друго ползвашо лице (бенефициент), в случай на настъпване на специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице.

Всеки риск, който не е класифициран като застрахователен, е финансов риск.

Инвестиционните договори са договори, свързани с финансов риск. Финансовият риск е рисъкът, свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихвени проценти, цена на ценни книжа, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансова променлива, променливата не е специфична за страните по договора.

Договор, класифициран като „животозастрахователен“, е такъв до края на периода си на действие, независимо от възможността застрахователният риск да намалее значително. Договор, класифициран като „инвестиционен“, може да бъде рееклассифициран в бъдеще като „застрахователен“, ако застрахователният риск стане съществен.

Инвестиционните договори се класифицират допълнително като такива с или без допълнителни негарантирани доходи.

Към 31 декември 2019 г. Групата има склучени инвестиционни договори без допълнителен негарантиран доход и застрахователни договори.

Общозастрахователни договори са такива договори, при които Групата от едната страна поема съществен застрахователен риск на друга страна (застраховани лица), като приема да компенсира притежателите на полици, когато упоменато несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие) има негативно отражение върху тях. Застрахователните договори могат да прехвърлят и финансов риск. За да класифицира договорите, Групата разглежда характеристиките на договора и определя дали тези характеристики прехвърлят значителен застрахователен риск.

**, „ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики

(а) Класификация на продуктите (Продължение)

Групата счита за прехвърляне на значителен застрахователен риск, когато настъпването на покрит риск е случайно събитие, както и ако вероятността за настъпването му е значителна или ако застрахователните обезщетения, платени при настъпване на покрития риск, представляват значително допълнително обезщетение.

Застрахователните договори се разделят на две основни групи „Застраховки на отговорности“ и „Всички останали застраховки“.

Застрахователните дружества в Група ДЗИ притежават лицензи за застрахователна дейност по всички видове застраховки, регламентирани от нормативната уредба, с изключение на Застраховка за изкупуване на капитал. „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД също така притежават и лицензи за презастрахователна дейност по посочените по-горе видове застраховки.

(б) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на нематериалните активи, придобити в бизнес комбинация, е тяхната справедлива стойност на датата на придобиването. След първоначалното придобиване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Нематериални активи с ограничен полезен живот

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот по линейния метод и се подлагат на преглед за обезценка винаги, когато е налице индикация, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и амортизационният метод за нематериален актив с ограничен полезен живот се подлагат на преглед поне в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или в очаквания модел на консумация на икономическите ползи, залегнали в актива, се отчитат счетоводно чрез промяна в амортизационния срок или метод, както това е уместно, и се третират като промени в приближителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Амортизацията се начислява на база линейния метод за срока на полезен живот на активите. През 2019 г. и 2018 г. амортизационната норма и полезен живот са, както следва:

	Годишна амортизационна норма %	Полезен живот в години
Програмни продукти	12% – 20%	5-8
Други нематериални активи	11% – 33%	3 - 9
Справедлива стойност на придобит застрахователен бизнес	10%	10

Нематериални активи с неограничен полезен живот

Групата има нематериален актив – търговска марка с неограничен полезен живот, който не се амортизира.

Ежегодно Дружеството изготвя анализ на възстановимата стойност на актива с неограничен полезен живот и в случай, че възстановимата стойност е по-ниска от неговата балансова стойност се признава загуба от обезценка.

(в) Материални активи

Материалните активи се оценяват по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуба за обезценка.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(в) Материални активи (Продължение)

Разходите за подмяна или основен преглед се капитализират, когато възникнат и ако е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, свързани с обекта и цената на придобиване на обекта може да бъде оценена надеждно.

Амортизацията се начислява по линейния метод, според предварително установени норми за отписване на стойността на дълготрайните активи през техния предполагаем полезен живот.

Групата анализира сроковете на полезен живот на материалните и нематериалните активи по групи и прилага амортизационни норми по групи активи, както следва (които важат и за 2019 г., и за 2018 г.):

	Годишна амортизационна живот норма %	Полезен в години
Сгради	3	33
Оборудване	10 – 20	5-10
Стопански инвентар	10	10
Компютри и комуникационна мрежа	20 - 33	3-5
Транспортни средства	25	4
Активи с право на ползване		1-18

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Административни разходи“.

В края на всяка финансова година остатъчните стойности и сроковете на полезен живот на активите и метода на амортизация се подлагат на преглед и се коригират, ако това е уместно.

Прегледи за обезценка се извършват, когато са налице индикации, че балансовата стойност може да не бъде възстановена. Загубите от обезценка се признават като разход в отчета за печалбата или загубата.

Определен имот или оборудване се отписва при неговото освобождаване или когато от неговата употреба или освобождаване не се очакват допълнителни бъдещи икономически ползи. Печалбата или загубата, възникваща при отписването на актива (изчислена като разликата между нетните постъпления от освобождаването и балансовата стойност на актива) се включва в отчета за печалбата или загубата за годината, в която активът е отписан.

(г) Бизнес комбинации и репутация

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, еmitирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията.

При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(г) Бизнес комбинации и репутация (Продължение)

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалба или загуба, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободило директно от държаното преди капиталово участие.

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснението в приложение 1.3. за информация относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка (Прил.17).

В случаите на сделки, свързани с комбинация от предприятия под общ контрол не се прилагат изискванията на МСФО 3, но поради липса на установени други счетоводни правила и принципи, Групата е възприело да прилага метода на покупката.

(д) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват земи и сгради, държани с цел получаване на доход от наем или увеличаване на стойността им. Инвестиционните имоти се признават първоначално по цена на придобиване. Разходите по придобиването се включват при първоначалната оценка. Последващото оценяване е по справедлива стойност. Групата отчита всички изменения на справедливата стойност на инвестиционните си имоти в отчета за печалбата или загубата.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот са правят само когато има промяна в използването. Ако имот за собствени нужди, отчитан според изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ бъде прехвърлен към инвестиционни имоти, отчитан по справедлива стойност, Групата прилага МСС 16 до датата на промяна в използването му. Всяка разлика между балансовата стойност на имота към датата на прехвърляне и неговата справедлива стойност се отчита като преоценка според изискванията на МСС 16.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изведен от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване.

Каквито и да е било печалби или загуби при извеждането от експлоатация или освобождаването на инвестиционен имот се признават в отчета за печалбата или загубата в годината на извеждане от експлоатация или освобождаване.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(e) Данъци

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или в значителна степен приети към датата на отчета за финансовото състояние.

Съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане, данъчната ставка за 2019 г. и 2018 г. е 10%.

Данъкът върху печалбата е изчислен на база облагаема печалба, като за целта финансовият резултат е преобразуван, в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики,

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация, или от първоначално признаване на актив или пасив, от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката, и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Групата е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби,

- освен ако отсроченият данъчен актив, свързан с намаляемата временна разлика, възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Текущите и отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в консолидирания отчет за печалбата или загубата за текущия период, освен когато тези данъци възникват от сделки или събития, които са признати в същия или предходен период директно в консолидирания отчет за собствения капитал.

Групата компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и когато отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят за едно и също дружество от Групата.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ж) Задължения при пенсиониране и други краткосрочни задължения към персонала

Задълженията към персонала включват настоящата стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на настия персонал при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

В съответствие с изискванията на МСС 19, потенциалните задължения на Групата към персонала са отразени в консолидирания финансов отчет на база на акционерски изчисления.

Преоценката на акционерските загуби и печалби се признават в пълен размер в другия всеобхватен доход. Нетните разходи за лихви и разходите за трудов стаж, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата в „Разходи за възнаграждения на персонал“.

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период.

Когато Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в приложение 31.

(з) Финансови активи, различни от деривативни

Първоначално признаване и последваща оценка

Групата признава финансова актив или финансова пасив в своя отчет за финансовото състояние тогава и само тогава, когато предприятието стане страна по договорните условия на този инструмент. Обичайните покупки или продажби на финансови активи се признават и отписват при използването на счетоводно отчитане на база датата на сделката.

Финансовите активи и пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансния актив.

Групата прилага прилага изискванията на МСФО 9 за класификацията на финансови инструменти от началото на 2018 г.

Класификация на финансовите активи

При първоначалното признаване на финансова актив, Групата оценява на първо място договорните условия по инструмента, за да го определи или като капиталов, или като дългов финанс инструмент.

Капиталовият финанс инструмент е всеки договор, предполагащ участие на Групата в нетния размер на активите на друго дружество.

В допълнение, Групата извършва проверка дали съществува договорно задължение за емитента по финансия инструмент да предоставя парични потоци или да търгува финансови активи и финансови пасиви с трето дружество при условия, които са потенциално неблагоприятни за емитента. Финансови инструменти, които не изпълняват критериите за определяне като капиталови инструменти, се класифицират като дългови инструменти.

Ако Групата е определило даден финанс актив като капиталов, при първоначалното му признаване той се класифицира по справедлива стойност през печалбата или загубата.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(3) Финансови активи, различни от деривативни (Продължение)

Класификация на финансовите активи (Продължение)

Ако Групата е определила даден финансовый актив като долг, при первоначалното му признаване, на база бизнес модела за управление на инструмента и характеристиките на договорните парични потоци, той се класифицира в една от следните категории:

- по амортизирана стойност;
- по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Даден финансовый актив се оценява по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- финансовый актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовый актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Даден финансовый актив се оценява по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- финансовый актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансовые активы, и
- съгласно договорните условия на финансовый актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Даден финансовый актив се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, освен ако не се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Независимо от посочените по-горе случаи, Групата може при первоначалното признаване неотменимо да определи даден финансовый актив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването (понякога наричано „счетоводно несъответствие“), което в противен случай би произтекло от оценяването на активи или пасиви или признаване на печалбите и загубите от тях на различни бази.

Покупки или продажби на финансовые активы, чийто условия изискват доставка на активите през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да купи или продаде актива.

Прекласификация на финансовые активы

Прекласификация на финансовые активы следва да се извърши единствено в случай, че Групата промени своя бизнес модель за управление на финансовые активы.

Класификация на финансовые пасивы

Групата класифицира даден финансовый пасив като долг, ако съществува договорное задолжение:

- за предоставяне на парични средства или друг финансовый актив на друго предприятие; или
- за размяна на финансовые активы или финансовые пасивы с друго предприятие при условия, които са потенциально неблагоприятни за Групата.

Ако Групата няма безусловно право, позволяващо му да избегне изплащането на паричните средства или предоставянето на другия финансовый актив, за да уреди договорното си задължение, това задължение отговаря на дефиницията за финансово задължение.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(3) Финансови активи, различни от деривативни (Продължение)

Класификация на финансовите пасиви (Продължение)

Групата класифицира финансовите си пасиви в една от следните три категории:

- по амортизирана стойност;
- по справедлива стойност през печалбата или загубата;

За целите на годишния финансов отчет финансовите активи по амортизирана стойност се разпределят в три подкатегории:

- Финансови активи – ДЦК, по амортизирана стойност;
- Парични средства и краткосрочни депозити;
- Заеми и други вземания по амортизирана стойност,

Финансови активи –ДЦК, по амортизирана стойност

Финансовите активи по амортизирана стойност представляват недеривативни финансови активи и имат фиксираны или определяеми плащания и фиксираны падежи и които Групата има положително намерение и възможност да задържи до падежа. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, изплатено за придобиването на инвестицията. Всички разходи по сделката, които са свързани директно с придобиването, също се включват в цената на придобиване на инвестицията. След първоначалната оценка финансовите активи по амортизирана стойност, се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от финансовите активи по амортизирана стойност се признават в отчета за печалбата или загубата, когато инвестицията бъде отписана или обезценена, както и чрез процеса на амортизация.

Парични средства и краткосрочни депозити, отчитани по амортизирана стойност

Паричните средства и краткосрочни депозити (с матуритет до три месеца) са бързо конвертируеми финансови активи и носят незначителен риск от промяна в стойността. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, а последващото оценяване се извършва по амортизирана стойност.

Заеми и други вземания, отчитани по амортизирана стойност

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксираны или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на платеното за придобиването на финансовите активи, възнаграждение. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, също се включват в цената на придобиване на финансовите активи. След първоначалната оценка заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от заемите и вземанията се признават в отчета за печалбата или загубата, когато заемите и вземанията бъдат отписани или обезценени, както и чрез процеса на амортизация.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, представляват недеривативни финансови активи, които се определят като такива, отчитани по справедлива стойност, и не са класифицирани като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, кредити и вземания и инвестиции по амортизирана стойност. Тези инвестиции първоначално се отразяват по справедлива стойност. След първоначалното им признаване, финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, се оценяват по справедлива стойност.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(з) Финансови активи, различни от деривативни (Продължение)

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, представляват недеривативни финансови активи, които се определят като такива, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, и не са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, кредити и вземания и инвестиции по амортизирана стойност. Тези инвестиции първоначално се отразяват по справедлива стойност.

След първоначалното им признаване, финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, се оценяват по справедлива стойност. Нереализираните печалби и загуби от справедливата стойност се отчитат в отделен компонент на другия всеобхватен доход, докато финансовите активи не бъдат отписани или не бъдат определени като обезценени. При отписване или обезценка, кумулативните печалби или загуби, признати преди това в другия всеобхватен доход, се признават в отчета за печалбата или загубата.

Споразумения за обратна покупка – Репо сделки

Ценни книжа, продадени по споразумение за обратно изкупуване в процеса на дейността, се представят в отчета за финансовото състояние в категорията финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, а съответстващият им пасив – в „Краткосрочен заем“. Разликата между покупната и продажната цена на такива сделки се отчита като лихвен доход, респективно разход, и се начислява за срока на сделката на базата на ефективен лихвен процент, когато е приложим.

Нереализираните печалби и загуби от справедливата стойност се отчитат в отделен компонент на другия всеобхватен доход, докато финансовите активи не бъдат отписани или не бъдат определени като обезценени.

При отписване на дългови инструменти от тази категория, кумулативните печалби или загуби, признати преди това в другия всеобхватен доход, се признават в отчета за печалбата или загуба. При отписване на капиталови инструменти от тази категория, кумулативните печалби или загуби, признати преди това в другия всеобхватен доход, се прекласифицират в неразпределената печалба.

(и) Деривативни финансови инструменти

Деривативните финансови инструменти се класифицират в отделна позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние. Всички деривативи се отчитат като активи, когато справедливите стойности са положителни, и като пасиви, когато справедливите стойности са отрицателни.

Внедрените деривативи се третират като отделни деривативи и се отчитат по справедлива стойност, ако техните икономически характеристики и рискове не са тясно свързани с тези на основния договор и основният договор сам по себе си не се отчита по справедлива стойност в консолидирания отчет за печалбата или загубата. Внедрените деривативи, които отговарят на дефиницията за застрахователни договори, се третират и оценяват като такива.

Деривативни финансови инструменти, държани за търгуване, обикновено се сключват с намерение да бъдат уредени в близко бъдеще. Тези инструменти първоначално се отчитат по справедлива стойност. В последствие, те се преоценяват по справедлива стойност. Корекциите в справедливата стойност и реализираните печалби и загуби се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

(й) Обезценка на финансови активи

Групата прилага изискванията на МСФО 9 за обезценка на финансови активи за годината, завършваща на 31 декември 2019 г.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ii) Обезценка на финансови активи (Продължение)

Признаване на очаквани кредитни загуби (OK3)

Моделът за обезценка на финансови активи, който Групата използва, е моделът на очакваните кредитни загуби (OK3). Моделът обхваща следните видове финансови активи:

- Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност;
- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- Търговски и други вземания по амортизирана стойност.

OK3 не се прилага за капиталови финансови инструменти.

Корективът за загуби на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност и на търговски и други вземания, се признава в отчета за печалбата или загубата, и намалява балансовата стойност на финансия актив в отчета за финансовото състояние.

Корективът за загуби на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансия актив в отчета за финансовото състояние.

Изчисляване на OK3

Очакваната кредитна загуба по финансови активи за целия живот на финансов актив представлява сумата на очакваните загуби през целия живот на финансия актив, дисконтирана с първоначалния ефективен лихвен процент. 12-месечната очаквана загуба представлява частта от очакваната загуба за целия живот на кредита в резултат от неизпълнение през 12-месечния период след датата на отчета.

Групата използва конкретни модели по МСФО 9 по отношение на вероятността от неизпълнение (PD), прогнозната експозиция при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD) с цел да изчисли очакваната загуба по финансови активи. Доколкото е възможно и с цел стимулиране на ефективността Групата използва техники за моделиране, подобно на онези, разработени за пруденциални цели. В моделите Групата прилага прогнозна макроикономическа информация. При изчисляването на OK3 се отразяват вероятностно претеглени стойности, взема се предвид стойността на парите във времето, както и информация за минали събития, текущи условия и прогноза за бъдещите икономически условия.

За финансовите активи в обхвата на модела на очакваните кредитни загуби се изчисляват обезценки в размер, съответстващ на целия срок до падежа на актива, ако кредитният риск се повиши значително след първоначалното признаване. В противен случай, OK3 се изчисляват за период от 12 месеца.

Значително увеличение на кредитния риск

Оценяването на значителното увеличение на кредитния риск представлява относителна оценка, базирана на кредитния риск, определен при първоначалното признаване. Това представлява мулти-факторна оценка, поради което е разработен мулти-факторен подход.

За основното инвестиционно портфolio - от облигации, подходът има три основни линии:

- очакване за нисък кредит: за облигациите винаги се отчитат 12-месечни OK3, ако притежават нисък кредитен рисков към края на отчетния период. 12-месечни OK3 се прилагат за облигации, оценени в клас „инвестиционен“;
- изготвяне на вътрешен рейтинг (ако условията по първата линия не са изпълнени): извършва се относителна оценка на вероятността от настъпване на неизпълнение по договорните отношения след първоначалното признаване към края на отчетния период. Оценката се извършва на ниво отделен финансов актив;
- управленска оценка: мениджмънът преглежда и оценява значителното увеличение в кредитния рисков за финансови активи, както на ниво отделен финансов актив, така и на ниво портфolio от активи.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(й) Обезценка на финансови активи (Продължение)

Значително увеличение на кредитния риск (Продължение)

Ако нито едно от трите действия не доведе до преразглеждане на периода за отчитане на кредитните загуби, финансият актив остава да се отчита с 12-месечни ОКЗ. Ако се наложи промяна в периода на отчитане на кредитните загуби, се признава обезценка, относима за целия период до края на договора.

Обратното преразглеждане също е възможно, ако се наблюдава намаление в кредитния риск на финансия актив към края на отчетния период.

OKZ на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност и на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Към всяка отчетна дата предприятието оценява коректива за загуби за финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на този финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване. Ако към отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, предприятието оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца. Към всяка отчетна дата предприятието оценява дали кредитният риск на финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване. При оценката си Групата отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансия инструмент. За да направи тази оценка, Групата сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Групата може да приеме, че кредитният риск на даден финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, ако бъде установено, че финансият инструмент е с нисък кредитен риск към датата на отчета за финансовото състояние.

OKZ на търговски и други вземания

По отношение на търговските и други вземания, Групата признава на база опростен подход очаквани кредитни загуби за целия срок на договора.

Групата приема, че са на лице доказателства за обезценка на търговски и други вземания, ако някой от следните признания е налице:

- значителни финансни затруднения на дълъжника;
- вероятност дълъжникът да изпадне в несъстоятелност;
- просрочие след датата на падеж от 30 или повече дни.

Групата оценява очакваните кредитни загуби по финансов инструмент, вземайки предвид:

- сумата, определена безпристрастно и претеглена на базата на вероятността чрез оценяване на обхвата на възможните резултати;
- стойността на парите във времето; и
- разумната и аргументирана информация, достъпна към отчетната дата, за минали събития, текущи условия и прогнозираните бъдещи икономически условия.

Максималният срок, който се взема предвид при оценяването на очакваните кредитни загуби, е максималният срок на договорите (в т.ч. опции за удължаване), през който Групата е изложено на кредитен риск.

Допълнителна числови информация за експозицията на Групата от ОКЗ е представена в приложение 37.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(к) Отписване на финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли;
- Групата запазва правото за получаване на парични потоци от актива, но е поела договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне;
- Групата е прехвърлила своите права за получаване на парични потоци от актива, при което:
 - Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансия актив; или
 - Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансия актив, но не е запазила контрола върху него.

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- Договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли;
- Групата запазва правото за получаване на парични потоци от актива, но е поело договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне;
- Групата е прехвърлило своите права за получаване на парични потоци от актива, при което:
 - Групата е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансия актив; или
 - Групата нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансия актив, но не е запазило контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлило своите права за получаване на парични потоци от актива и нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е запазило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления финанс актив до степента на продължаващото си участие в него. Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Групата.

Когато продължаващото участие е под формата на издадена и/или закупена опция за прехвърляния актив (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или др. подобни), степента на продължаващото участие на Групата е равна на стойността на прехвърления актив, за която Групата може да го изкупи обратно. В случаите обаче на издадена пут опция (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или др. под.) за актив, който се оценява по справедлива стойност, степента на продължаващото участие на Групата е ограничена до по-ниската от справедливата стойност на прехвърления актив и цената на упражняване на опцията.

Финансов пасив се отписва, когато той е погасен — т.е. когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, анулирано или срокът му е изтекъл.

Размяна между съществуващ заемополучател и заемодател на дългов инструмент по същество с различни условия се отчита счетоводно като погасяване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. По подобен начин, една значителна промяна в условията на съществуващ финансов пасив или част от него (независимо дали се дължи на финансови затруднения на дължника, или не) се отчита счетоводно като погасяване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив.

Разликата между балансовата стойност на финансов пасив (или част от финансов пасив), който е бил погасен или прехвърлен на друго лице, и платеното възнаграждение, включително всякакви прехвърлени непарични активи или поети пасиви, се признава в печалбата или загубата.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(л) Справедлива стойност

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес. Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Групата използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност в консолидирания финансов отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Ръководството на Групата определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност като тези на инвестиционни имоти, финансови активи на разположение за продажба и финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

За оценяването на справедливата стойност на съществените активи като финансови активи на разположение за продажба и финансови активи държани за търгуване се ангажират вътрешни специалисти или се използват директни котировки, а за инвестиционните имоти външни независими оценители, като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Групата.

Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След обсъждане със специалистите оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Групата.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(л) Справедлива стойност (Продължение)

Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

Справедливата стойност на депозитите с плаващ лихвен процент и овърнайт депозитите в кредитни институции, е тяхната балансова стойност. Балансовата стойност представлява стойността на депозита и начислената лихва. Справедливата стойност на депозити с фиксиран лихвен процент е приблизително определена чрез използване на метода на дисконтираните парични потоци. Ако справедливата стойност не може да бъде надеждно определена, тези финансови инструменти се оценяват по цена на придобиване, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, платено за придобиването на инвестицията, или първоначално получената сума на финансения пасив. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, се включват в цената на придобиване на инвестицията.

Анализ на справедливите стойности на инвестиционните имоти и финансовите инструменти и допълнителна информация за това как са оценени са предоставени в приложение 19 и приложение 21.

(м) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Групата оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Групата определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генериирани от други активи или групи от активи.

Загубите от обезценка се признават в отчета за печалбата или загубата.

Към всяка отчетна дата Групата преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, различен от репутация, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в преценките, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. В този случай, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата възстановима стойност. Тази увеличена стойност не може да превишава балансовата стойност, такава, каквато би била, след приспадане на амортизацията, в случай, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за печалбата или загубата.

(н) Презастраховане

Групата прехвърля застрахователния рисков в обичайния ход на дейността си за някои видове застраховки.

Активите по презастраховане представляват салда, дължими от/на презастрахователни компании. Сумите, подлежащи на възстановяване от презастрахователи, се оценяват по начин, последователен с резерва за неизплатени претенции или уредени претенции, свързани с полици прехвърлени към презастрахователя и които са свързани със съответния презастрахователен договор.

Активите по презастраховане представляват предстоящи за получаване към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние вземания по презастрахователни операции, признати като приход на база дължимите през отчетния период премии, обезщетения, участия в резултата и комисиони по силата на действащите презастрахователни договори.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(н) Презастраховане (Продължение)

Те се оценяват по стойността им и съответния валутен курс към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Групата ежемесечно извършва преоценка на вземанията от презастрахователите като актуализира дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания и в пренос-премийния резерв.

Пасивите по презастраховане представляват предстоящи за плащане към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние задължения по презастрахователни операции, признати като разход на база дължимите през отчетния период премии, обезщетения, участия в резултата и комисиони.

Печалбите или загубите от презастраховане се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата незабавно към датата на покупката и не се амортизират. Прехвърлените презастрахователни договорености не освобождават Групата от задълженията ѝ към застрахованите лица.

Премиите и претенциите се представят брутно както за прехвърлените, така и за поетите презастрахователни ангажименти. Презастрахователните активи или пасиви се отписват, когато договорните права се погасят или изтекат, или когато договорът бъде прехвърлен към друга страна.

Презастрахователни договори, които не прехвърлят съществен застрахователен риск, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние и представляват депозити или финансови пасиви, които се признават на база платеното или полученото възнаграждение, намалено с каквото и да било изрични определени такси, които ще бъдат задържани от презастрахованото лице.

(о) Вземания по застраховки и регресни искове

Общозастрахователни договори

Вземанията по застраховки се признават, когато станат дължими премиите по застрахователни договори.

При първоначалното им признаване те се оценяват на база всички дължими и получени премии през отчетния период по застрахователни договори.

След първоначалното им признаване вземанията по застраховки се подлагат на преглед за обезценка, когато събитията или обстоятелствата показват, че балансовата стойност може да не бъде възстановена.

Индикации за обезценка съществуват, когато застрахованото лице има просрочени дължими премии към Групата, като за различните продукти броя на просрочените дължими премии е различен. При наличие на загуба от обезценка, тя се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Вземания по животозастрахователни договори

Вземанията по животозастрахователни договори се признават първоначално при признаването на прихода от премии. След първоначалното признаване, несъбрани вземания по застраховки се обезценяват на следващия падеж, ако застраховката е нередовна (в просрочие на плащането на дължимата премия за повече от два месеца) или на датата, в която е прекратено действието на договора (смърт, откуп и др.) до тяхната възстановима стойност. Загубата от обезценка се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(o) Вземания по застраховки и регресни искове (Продължение)

Вземания по регресни искове

Правото на регресен иск за възстановяване на изплатено обезщетение и разносите по определянето му срещу лица, по чиято вина е било унищожено или повредено застрахованото имущество, Групата упражнява на основание чл. 433 от Кодекса за застраховането в сила към 31.12.2019 г. Всички лица, към които Групата има ликвидни и изискуеми вземания по регресни искове, са длъжници на Групата. В случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка „Гражданска отговорност”, Групата въстъпва в правата на застрахования и предявява вземанията си срещу застрахователя на виновния по застраховка „Гражданска отговорност” или към виновното лице.

Критериите за признаване на вземането в актива на консолидирания отчет за финансовото състояние са следните:

- платено обезщетение по имуществена застраховка;
- установено лице, което виновно е причинило вредата;
- наличие на доказателства на сключена застраховка „Гражданска отговорност” при друг застраховател;
- предявена претенция срещу виновното лице или към неговия застраховател.

Групата признава вземания по регресни искове в размер на тяхната възстановима стойност. Проценката относно размера на възстановимата стойност на вземанията по регресни искове се преразглежда ежегодно от Ръководството на Групата.

В допълнение на това при индикация за несъбирамост на вече признато вземане, то се оценява по възстановима стойност и се признава загуба от обезценка.

(p) Разходи за бъдещи периоди

Отсрочени аквизиционни разходи (OAP)

Отсрочените аквизиционни разходи представляват аквизиционни комисиони, отчетени през финансения период, свързани със сключването на животозастрахователни договори, които са отсрочени за периоди след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Аквизиционните разходи се отсрочват по акционерски методи до степента, в която последните са възстановими от бъдещите застрахователни премии.

След първоначалното си признаване като отсрочени аквизиционни разходи, те се амортизират върху очаквания срок на поддържане на договора (срок на инкасиране на застрахователните премии) като постоянен процент от премиите. Отсрочените аквизиционни разходи се отписват, когато свързаните с тях договори биват прекратени - поради настъпване на застрахователно събитие, предсрочно прекратяване (откуп) или служебна ликвидация.

Отсрочените аквизиционни разноски представляват активи за покритие на застрахователно-техническите резерви, съгласно Кодекса за застраховането в сила към 31.12.2019 г. Групата извършва преглед за обезценка към всяка отчетна дата или по-често, когато е налице индикация за обезценка. Преглед за обезценка се прави чрез тест за адекватност на застрахователните задължения.

(q) Парични средства

Паричните средства за целите на консолидирания отчет за финансовото състояние включват парични средства в банки и в каса. За целите на консолидирания отчет за паричните потоци, паричните средства включват също и краткосрочни депозити с оригинален матуритет до три месеца. Групата изготвя консолидирания отчет за паричните потоци по косвения метод.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори

Задълженията по договори за общо застраховане се признават, когато бъдат сключени застрахователните договори и премиите бъдат начислени. Те включват резерв за предстоящи плащания, пренос-премиен резерв и резерв за неизтекли рискове.

Резервът за предстоящи плащания представлява задължение за неизплатени претенции, което задължение се базира на оценка на общите разходи по всички възникнали, но неуредени претенции към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, независимо дали са обявени или не, включително и свързаните разходи за обработка на претенциите. В съответствие с чл. 59 ал. 2 на Наредба 53 на КФН размерът на резерва за предстоящи плащания е намален със справедлива оценка на регресните претенции съгласно Методология за оценка на регресните претенции. При обявяването и уреждането на някои видове претенции може да има забава, следователно общите разходи за тези претенции към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние са предмет на предварителна оценка. Задължението се изчислява към отчетната дата като се използват определен брой стандартни актиуерски техники за прогнозиране на претенциите, базиращи се на емпирични данни и текущи предположения. Резервът за предявени, но неизплатени претенции се изчислява по метода „претенция по претенция“ за очаквания размер на плащанията за всяка предявена, но неизплатена претенция.

Предявените по съдебен ред претенции се регистрират по цената на иска без тези, при които размерът им надвишава застрахователната сума или е в неразумно висок размер. Върху размера на съдебните претенции се начислява законна лихва на основание чл. 86 от Закона за задълженията и договорите.

Групата образува резерв за възникнали, но непредявени претенции по метода „верижно-стълбов“, като факторите на развитие са средно претеглени за целия период на изчислението. Задължението не се дисконтира за отразяване на стойността на парите във времето. Задълженията се отписват, когато договорът изтече, бъде прекратен или изпълнен.

Пренос-премийният резерв представлява премиите, получени за рискове, които все още не са изтекли.

Резервът се изчислява по метода на „точната дата“, който е в съответствие с метода за признаване на приходите от застрахователни премии. Резервът се освобождава за срока на договора и се признава като приход от премии.

Всички договори са предмет на тест за адекватност на задължението, който отразява най-добрата текуща приблизителна преценка на Ръководството за бъдещите парични потоци. Резултатите от анализа на чувствителността на адекватността на задълженията по застрахователни договори са представени в нота 37(a).

Към всяка отчетна дата Групата извършва проверка на необходимостта от образуване на резерв за неизтеклите рискове, за да определи дали е налице общо превишение на очакваните претенции и разходи над пренесените премии.

Задълженията по животозастрахователни договори се признават, когато бъдат сключени договорите и е начислена първоначалната дължима премия. Резервите представляват очакваната стойност на поетите от застрахователя задължения по сключените застрахователни и презастрахователни договори, разходите свързани с изпълнението на тези задължения и възможното неблагоприятно отклонение от направените предположения.

Съгласно Кодекса за застраховане в сила към 31.12.2019 г. Групата образува следните задължения по животозастрахователни договори:

- Математически резерв;
- Капитализирана стойност на пенсиите;
- Пренос-премиен резерв;
- Резерв за предстоящи плащания;
- Резерв за бонуси и отстъпки;
- Резерв за бъдещо участие в дохода;

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори (Продължение)

Задълженията по животозастрахователни договори (Продължение)

- Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи;
- Резерви по застраховки „Живот”, свързани с инвестиционен фонд, с елементи от изброените по-горе.

Математически резерв и Капитализирана стойност на пенсийте

Математическият резерв и капитализираната стойност на пенсийте се изчисляват по проспективен нето-премиен метод, който представлява разликата между настоящата стойност на очакваните бъдещи застрахователни плащания и настоящата стойност на очакваните бъдещи нетни премии.

Към математическия резерв и капитализираната стойност на пенсийте са включени допълнително разпределения доход по полиците, настоящата стойност на отчетените премии с приспаднати аквизиционни разходи, които се отнасят за периоди след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние и допълнителна сума за административни разходи. Изчислението се основава на същите технически основи, с които са изчислени нето премиите, включително дисконтов (технически) лихвен процент и таблица за смъртност.

За Универсална застраховка „Живот”, застраховки „Капитал” и Еврогарант, математическият резерв се изчислява по Петроспективен метод и е равен на натрупания спестовен фонд към датата на изчисление.

Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи

Поради възможните отклонения между застрахователно-техническите планове и действителните резултати, математическият резерв и капитализираната стойност на пенсийте са увеличени с допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от актиоерските предположения.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв се образува по рискови застраховки, медицинска застраховка и допълнителни покрития на спестовни живото-застрахователни договори за покритие на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат след края на отчетния период.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се образува за покритие на обезщетения и дължими суми, както и на свързаните с тях разходи по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не пред Групата, и които не са платени към тази дата.

Резерв за бъдещо участие в дохода

Образува се по договори със спестовен елемент и клауза за допълнителен, негарантиран доход за покриване на бъдещи неблагоприятни отклонения в дохода от инвестиции.

Резерв за бонуси и отстъпки

Включва сумите, предназначени за застрахованите и ползвашите се лица по застрахователни договори под формата на бонуси и отстъпки, произтичащи от благоприятното развитие на застрахователния риск.

Преглед за адекватност на задълженията

Прегледът за адекватност на задълженията представлява изчисление на настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци и сравняването им с балансовата стойност на задълженията (математически резерв), нетно от отсрочените аквизиционни разходи.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори (Продължение)

Преглед за адекватност на задълженията (Продължение)

Паричните потоци за даден период включват очакваната стойност на бъдещите премии, очакваните застрахователни плащания (включително откупни), очакваните отчисления за ежегодните административни разходи на Групата и комисионите, както и разпределената допълнителна доходност по полиците. Доходът от инвестиции и изменението на размера на математическия резерв в края на всяка отчетна година не е включено в изчислението. Настоящата стойност на очакваните парични потоци е изчислена с дисконтиращ лихвен процент, отговарящ на доходността на активите, получена от ниско рисковите инвестиции и съобразен с пазарните условия и доходността от държавните ценни книжа в края на финансовата година.

Прегледът за адекватност на задълженията е направен на базата на застрахователни и икономически предположения. Застрахователните предположения се основават на миналия опит на Групата, а икономическите се базират на текущ анализ и консервативни допускания за бъдещи изменения.

Полученият резултат, изчислен по методиката на този тест се сравнява със стойността на математическия резерв, отчетен в консолидирания отчетза финансово състояние на Групата увеличен с допълнителния резерв, заделен като добавка за сигурност срещу неблагоприятни отклонения от използваните технически основи и намален с отложените аквизиционни разходи. Задълженията се считат за достатъчни, когато стойността на резерва превишава получения резултат от прегледа.

Получените резултати от прегледа за достатъчност на задълженията показват, че математическият резерв по застраховки „Живот” и застраховки свързани с вътрешен инвестиционен фонд, са достатъчни към 31 декември 2019 г. и 2018 г.

(т) Задължения по инвестиционни договори без допълнителни негарантирани доходи

Задълженията, които са свързани с инвестиционни договори възникват, когато договорите бъдат сключени и се отчитат в консолидирано отчета за финансовото състояние като депозитен компонент. Първоначално задълженията се представят по справедлива стойност, като впоследствие се преоценяват на база текущата цена на дяловете на инвестиционния фонд, която се определя от общата стойност на активите на фонда.

Корекциите на справедливата стойност се извършват към всяка отчетна дата. Изменението на депозитния компонент се отразява директно като корекция на задълженията в консолидирания отчет за финансовото състояние. Задължението се отписва, когато договорът изтече, бъде изпълнен или прекратен.

(у) Допълнителни, негарантирани доходи

Допълнителният, негарантиран доход, представлява договорно право, което оправомощава притежателите на тези договори да получат като допълнение към гарантиранныите доходи, допълнителни доходи, които се базират на реализираната доходност на активите, държани в портфейла на договори с такива характеристики. Съгласно условията на договорите, допълнителната доходност трябва да бъде разпределена между застрахованите лица и акционерите на база 90/10 за договори склучени преди октомври 2006 г. Групата, по свое усъмнение, определя сумата и момента на разпределение на допълнителната доходност на притежателите на полици, за договорите, склучени след октомври 2006 г.

Всички задължения за допълнителни, негарантирани доходи, включително неразпределените доходи, се отчитат в задълженията по застрахователни или по инвестиционни договори, както това е уместно в края на отчетния период.

(ф) Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви се класифицират като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като деривативи, които са ефективни хеджиращи инструменти, както това е по-уместно.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ф) Финансови пасиви (Продължение)

Първоначално признаване и оценяване (Продължение)

Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, заедно с разходите по сделката, ако има такива. Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Последващо оценяване

След първоначалното им признаване търговските и други задължения се оценяват по амортизирана стойност.

Другите финансови пасиви се признават, когато станат дължими, и при първоначалното им признаване се отчитат по справедливата стойност на полученото възнаграждение, намалено с пряко свързаните разходи по сделката. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

(х) Отписване на финансови пасиви

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението по пасива бъде прекратено, изпълнено или е изтекло.

Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив се признава в отчета за печалбата или загубата.

(ц) Задължения към застрахователи и брокери

Задължения към застрахователи и брокери се признават, когато са дължими. Първоначално се оценяват по справедлива стойност намалени с директно разпределими разходи, свързани с транзакциите. Последващо се оценяват по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

(ч) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно), възникващо в резултат на минали събития, и е вероятно, че за погасяване на задължението ще е необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи, и стойността на задължението може да бъде надеждно оценена. Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите, свързани с която и да било провизия, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата нетно от каквото и да било възстановяване. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се признава като разход по заеми.

(ш) Собственен капитал

Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платените акции на предприятието-майка Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ш) Собственен капитал (Продължение)

Основен капитал (Продължение)

Резервите в собствения капитал на Групата включват:

- Капиталови резерви - формират се като отчисления от печалбата за годината по реда на действащото търговско законодателство (законови и допълнителни);
- Преоценъчни резерви - включва печалби или загуби от преоценки на финансова и нефинансова активи по реда на приложимите счетоводни стандарти;;
- Резерв от акционерски преоценки - включва акционерски печалби или загуби от промени в демографските или финансова предположения и възвръщаемостта на активите по плана.

Дивиденти по обикновен акционерен капитал

Дивидентите по обикновени акции се признават като задължение и се приспадат от собствения капитал, когато са одобрени от едноличния акционер на Групата.

Дивидентите за годината, които се одобряват след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, се считат за некоригиращо събитие след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

(щ) Признаване на приходи

Бруто премии

Брутните записани премии по договори за общо и здравно застраховане включват общите вземания по премии за целия период на покритие, обхванат от договорите, склучени през отчетния период, и се признават на датата на сключване на полциата. Бруто премиите включват корекции за отписани премии, възникващи през отчетния период, за вземания по отношение на договори, склучени в настоящия отчетен период.

Брутните премии по животозастрахователни договори, както и застрахователната част от премиите по инвестиционни договори, се признават като приход:

- на датата на влизане в сила на полциата – еднократно дължимата премия;
- на датата на влизане в сила на нов премиен период по полциата – дължимата премия за този период;
- на датата на плащане – предплатената премия.

Пренесените премии са онези части от записаните премии, които са свързани с периоди на застрахователен риск след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Частта, относяща се за последващи периоди, се отсрочва като пренос-премиен резерв.

Отстъпни премии на презастраховател

Бруто записаните премии по общо презастраховане включват общите дължими премии за целия период на покритие, предвидено от склучените през периода договори и се признават на датата, на която полциата е склучена.

Брутните презастрахователни премии по животозастрахователни договори се признават като разход, когато станат дължими, или на датата, на която полциата влезе в сила.

Пренесените презастрахователни премии са онези части от записаните през годината премии, които са свързани с периоди на застрахователен риск след датата на отчета за финансовото състояние. Пренесените презастрахователни премии се разсрочват за срока на основните застрахователни полици, склучени със застраховани лица за договори със свързани рискове и за срока на презастрахователния договор.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(щ) Признаване на приходи (Продължение)

Приходи от такси и комисиони

На застрахованите лица по застрахователни и инвестиционни договори се начисляват такси за услуги по администриране на полисите, услуги по управление на инвестициите, за откупи и други такси по договорите. Тези такси се признават като приход за периода, в който се предоставят свързаните с тях услуги. Ако таксите са за услуги, предоставяни в бъдещи периоди, те се отсрочват и се признават в тези бъдещи периоди.

Приходи от инвестиции

Приходите от лихви се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата с тяхното начисляване и се изчисляват като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Такси и комисиони, които представляват неразделна част от ефективния доход по финансовия актив или пасив, се признават като корекция в ефективния лихвен процент на инструмента.

Приходите от инвестиции включват приходи от наем на инвестиционни имоти и дивиденти, когато бъде установено правото на Групата да получи плащане.

Реализирани печалби и загуби

Реализираните печалби и загуби, отразени в консолидирания отчет за печалбата или загубата, включват печалби и загуби от реализацията на финансови активи, инвестиционни имоти, валутни преоценки и инвестиционни продукти.

Печалбите и загубите включват и неефективната част от управлението на валутния рисков. Печалбите и загубите от продажбата на инвестиции се изчисляват като разликата между нетните постъпления от продажбата и първоначалната или амортизираната стойност и се отразяват при възникването на сделката по продажбата.

Други приходи

Вид	Подход за признаване
В обхвата на МСФО 15	
Приходи от трейлър такси	Приходите от "трейлър такси" представляват възнаграждения, които получава Дружеството за това, че избира да инвестира средства, събрани от продадени застрахователни продукти, обвързани с фондове на КВС групата. Приходите се признават в периода, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. При признаване на приходите от предоставената услуга, дружеството прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ вложените ресурси.
Приходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15	
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контролът върху продавания актив.
Приходи от наеми	Приходите от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Дружеството по договори за оперативен лизинг се признават на база линейния метод за периода на оперативния лизинг съгласно МСФО 16 Лизинг.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ъ) Признаване като разход на обезщетения и претенции и финансови разходи

Животозастрахователни договори

Брутните платими доходи и претенции по животозастрахователни договори и по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи, включват разходите за всички претенции, възникващи през годината, включително вътрешните и външните разходи за обработка на претенциите, които са пряко свързани с обработката и уреждането на претенциите, както и промените в брутната оценка на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи.

Претенциите в случай на смърт и при откуп се отразяват въз основа на получените уведомления за възникване на претенцията от застрахованите лица. Плащанията по падежирал и аноитетни полици се отразяват, когато станат дължими.

Общозастрахователни договори

Претенциите по общо застраховане включват всички претенции, възникващи през годината, независимо дали са обявени или не, вътрешните и външни разходи за обработка на претенциите, които са пряко свързани с обработката и уреждането на претенциите, намалени със стойността на спасеното имущество и други възстановявания и каквите и да било корекции в неизплатените претенции от предходни години.

Претенции, отстъпени на презастраховател

Презастрахователните претенции се признават, когато свързаната брутна застрахователна претенция бъде призната съгласно условията на съответния договор.

Финансови разходи

Платените лихви се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата при тяхното начисляване и се изчисляват, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Начислените лихви се включват в балансовата стойност на лихвоносните финансови пасиви.

Административни и други оперативни разходи

Административните и другите разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

(ю) Промяна в счетоводната политика

Групата е приела МСФО 16 Лизинг от 1 януари 2019 г., което води до промени в счетоводните политики, но не е довело до корекции на сумите, признати във финансовите отчети поради позоваване на преходното облекчение в стандарта.

МСФО 16 е издаден през януари 2016 г. Той води до признаването на почти всички договори за лизинг на баланса от страна на лизингополучателите, тъй като се премахва разграничението между оперативен и финансов лизинг.

Съгласно новия стандарт се признава актив (правото да се използва наетият обект) и финансов пасив – финансово задължение по лизингови вноски. Единствените изключения са краткосрочните лизинги и такива с ниска стойност.

В съответствие с преходните разпоредби на МСФО 16, новите правила са приети със задна дата с кумулативния ефект от първоначалното прилагане на новия стандарт, признат на 1 януари 2019 г.

Съпоставимата информация за 2018 г. не е коригирана.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ю) Промяна в счетоводната политика (Продължение)

Ефектът от приемането на МСФО 16 върху финансовите отчети на Групата

При приемането на МСФО 16, Групата признава задължения за лизинг във връзка с лизинги, които през предходни периоди са били класифицирани като „оперативен лизинг“, съобразно изискванията на МСС 17 Лизинги. Тези задължения са оценени по настоящата стойност на оставащите лизингови плащания, дисконтиранi към 1 януари 2019 г., използвайки лихвен процент за финансиране, специфичен за Групата. Среднопретегленият диференциален лихвен процент, приложен за лизингови задължения към 1 януари 2019 г., е 1.55 %.

	1 януари 2019 г. BGN'000
Поети ангажименти по оперативен лизинг към 31 декември 2018 г.	2,481
Дисконтиранi със специфичния за Групата лихвен процент 1.55 %	2,432
Минус: Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори с ниска стойност, признати по линеен метод	151
Пасив по лизинг, признат към 1 януари 2019 г.	2,281
От които:	
Текущ пасив по лизинг	709
Нетекущ пасив по лизинг	1,572

Активите с право на ползване се оценяват по стойността, равна на пасива по лизинга, коригиран с размера на всички предплатени или начислени лизингови плащания, свързани с този лизинг, признати в баланса към 31 декември 2018 г. Няма обременяващи лизингови договори, които биха изисквали корекция на активите с право на ползване към датата на първоначалното прилагане.

Първоначалната стойност на активите с право на ползване се определя, както следва:

	1 януари 2019 г. BGN'000
Пасив по лизинг признат към 1 януари 2019 г. по МСФО 16	2,281
Активи с право на ползване към 1 януари 2019 г.	2,281

Първоначалното прилагане на МСФО 16 засяга следните балансови статии към 1 януари 2019 г.:

- Право на ползване на активите – увеличение с 2,281 хил. лв.
- Пасиви по лизинг – увеличение с 2,281 хил. лв.
- Няма ефект върху неразпределената печалба към 1 януари 2019 г.

Детайлна информация за финансия ефект от прилагането на МСФО 16 върху отчета за печалбата или загубата и отчета за паричните потоци за 2019 г. е представена в приложение 34 към настоящия финансов отчет.

Приложени практически облекчения:

При приемането на МСФО 16 за първи път Групата е използвала следните практически облекчения, разрешени от стандарта:

- Групата прилага един дисконтов процент за портфейл от лизингови договори със сходни характеристики;
- Групата е разчитала на предходно направена оценка дали лизинговите договори са обременяващи, съгласно МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, непосредствено преди датата на първоначалното прилагане;
- Групата отчита договори по оперативен лизинг с остатъчен срок по-къс от 12 месеца към 1 януари 2019 г. като краткосрочни лизингови договори;

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ю) Промяна в счетоводната политика (Продължение)

Ефектът от приемането на МСФО 16 върху финансовите отчети на Групата (Продължение)

- Групата изключва първоначалните преки разходи от оценката на актива с право на ползване към датата на първоначалното прилагане;
- Групата е използвала последваща оценка при определянето на срока на лизинговия договор, в който съдържа опции за удължаване или прекратяване.

Счетоводни политики прилагани от 1 януари 2019 г. от Групата като лизингополучател

До 2018 г. лизинговите плащанията по договори за оперативен лизинг (нетно от вземания по получени стимули от наемодателя) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход на база линейния метод за срока на лизинговия договор.

От 1 януари 2019 г. лизинговите договори се признават като актив с право на ползване и съответно пасив по лизинга на датата, на която лизинговият актив е на разположение за използване от Групата. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Финансовите разходи се начисляват в печалбата или загубата през периода на лизинга, така че да се получи постоянна периодична лихва върху остатъка от задължението за всеки период. Активът с правото на ползване се амортизира за по-краткия от полезния живот на актива и срока на лизинга по линейния метод.

Активите и пасивите, възникващи от договор за лизинг, се оценяват първоначално на база на настоящата стойност. Задълженията за лизинг включват нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания, нетно от вземания по получени стимули;
- променливи лизингови плащания, които се определят въз основа на индекс или процент;
- суми, които се очаква да бъдат платими от лизингополучателя под формата на гаранции за остатъчна стойност;
- цената за упражняване на правото за закупуване, ако лизингополучателят е сигурен в разумна степен, че тази опция ще бъде упражнена, и
- плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако лизинговият срок отразява възможността лизингополучателят да упражни тази опция.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент за Дружеството. Това е процентът, който Групата би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда.

Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксираны по същество лизингови плащания.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент за Групата. Това е процентът, който Групата би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксираны по същество лизингови плащания.

Срокът на лизинговия договор е неотменимият период, за който лизингополучателят има правото да използва основния актив; периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване или прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5 Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(ю) Промяна в счетоводната политика (Продължение)

Счетоводни политики прилагани от 1 януари 2019 г. от Групата като лизингополучател (Продължение)

Активите с право на ползване се оценяват първоначално по цената на придобиване, включваща:

- стойността на първоначалната оценка на пасива по лизинг;
- лизинговите плащания, извършени преди или на датата на възникване на лизинга, намалени с получени стимули по лизинга;
- всички първоначални директни разходи, свързани с лизинга, и
- разходи за възстановяване, свързани с лизинга.

Впоследствие активите, с право на ползване, се оценяват по цена на придобиване минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и се коригират спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, дължаща се на преоценка или изменение на лизинговия договор. Активите, с право на ползване, се амортизират по линеен метод за по-краткия срок от полезния живот на актива или срока на лизинговия договор. Амортизационните норми на активите с право на ползване са:

- право на ползване на офис сгради – 1-18 години
- право на ползване на превозни средства – 4 години

Плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност, се признават като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор в отчета за всеобхватния доход. Групата разглежда възможността за освобождаване от признаване по отношение на лизинг на активи с ниска стойност за всеки лизингов договор поотделно. Когато активът е придобит чрез договор за преотдаване, е признат актив с право на ползване и пасив по лизинга. За всички останали лизинги на активи с ниска стойност, лизингополучателят признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Краткосрочните лизинги са със срок за не повече от 12 месеца. Активите с ниска стойност включват ИТ оборудуване и малки офис мебели.

Счетоводна политика прилагана до 31 декември 2018 г.

Лизинговият договор се класифицира като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Плащанията по оперативен лизинг (нетно от вземания по получени стимули от наемодателя) се признават като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор в отчета за всеобхватния доход.

Лизинговата дейност на Групата

Дружеството наема различни недвижими имоти (търговски магазини, офис сгради). Договорите за лизинг се сключват на индивидуална основа и съдържат широк спектър от различни условия (вкл. прекратяване и подновяване на правата на ползване). Договорите за лизинг нямат ковенанти, но лизинговите активи не могат да се използват като обезпечение на заеми.

Опции за удължаване и прекратяване

В редица договори за лизинг на Групата са включени опции за удължаване и прекратяване. Те се използват за осигуряване на максимална оперативна гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в дейността на Групата. Значими счетоводни приближителни оценки и преценки при определяне на срока на лизинга са оповестени в Приложение 2.4.

(я) Превръщане на чуждестранна валута

Консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ е изгoten в хиляди лева. Това е валутата на основната икономическа среда, в която Групата функционира, следователно е и функционалната валута на Групата. Сделките в чуждестранна валута се отчитат в лева по официалния обменен курс на Българската народна банка (БНБ) към датата на сделката. Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се преоцenvяват в български лева по заключителния курс на БНБ към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Курсовите разлики от операции и преоценка на монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата за периода на възникването им.

Важни обменни курсове в началото и края на отчетния период:

	към	към
	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
USD 1	1.74099 лева	1.70815 лева
EUR 1	1.95583 лева	1.95583 лева

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(аа) Коригиране на сравнителна информация

През 2019 г. Дружеството промени представянето на отчета за паричните потоци от използването на непрекия метод към използването на прекия метод. Тази промяна се основава на необходимостта от по-добро представяне на позициите, включени в отчета за паричните потоци от оперативна и финансова дейност. В резултат на промененото представяне и коригиране на грешки от предходния период съответните суми за 2018 г. бяха коригирани. В сравнителната информация, свързана с 2018 г., парични потоци от оперативна дейноста в размер на 88,628 хил. лева са прекласифицирани в парични потоци от инвестиционна дейност, в съответствие с класификацията за текущата година и естеството на тези парични потоци.

Ръководството на Дружеството счита, че това представяне е по-надеждно и разбираемо за потребителите на финансовите отчети. Корекцията в представянето за предходния период е представено по-долу:

	За годината приключваща на 31 декември 2018 г.	Корекция	За годината приключваща на 31 декември 2018 г. (коригиран)
Оперативна дейност			
Нетна печалба за периода	19,863	(19,863)	-
<i>Корекции за:</i>			
Амортизация на дълготрайни активи	3,497	(3,497)	-
Обезценки за несъбирамост на вземания	4,195	(4,195)	-
Начислени лихви	(10,100)	10,100	-
Възстановен данък върху доходите, нетно Нереализирана (печалба)/загуба от проеоценка на деривативни финансовые инструменти и други	80	(80)	-
Проеоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност	(43)	43	-
Нетен ефект от корекции	(2,371)	2,371	-
<i>Изменение в активите, свързани с оперативната дейност</i>			
(Увеличение)/ намаление на дела на презастрахователите в техническите резерви	10,028	(10,028)	-
(Увеличение)/ намаление на отсрочените аквизиционни разходи	(1,035)	1,035	-
(Увеличение) на вземания по застрахователни операции	(20,721)	20,721	-
(Увеличение)/ намаление на вземания по регреси	411	(411)	-
Намаление на други активи	(1,091)	1,091	-
Нетно изменение в активите, свързани с оперативна дейност	(12,408)	12,408	-
<i>Изменение в задълженията</i>			
Увеличение (намаление) на резервите по животозастраховане	86,056	(86,056)	-
Увеличение (намаление) на резервите по общо застраховане	27,122	(27,122)	-
Увеличение (намаление) на задълженията за персонала при пенсиониране	80	(80)	-
Увеличение (намаление) на търговски и други задължения	10,982	(10,982)	-
Увеличение на задълженията по инвестиционни договори	30,111	(30,111)	-
Увеличение (намаление) на деривативни финансови инструменти	(270)	270	-
Нетно изменение на задълженията	154,081	(154,081)	-

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(аа) Коригиране на сравнителна информация (Продължение)

	За годината приключваща на 31 декември 2018 г.	Корекция	За годината приключваща на 31 декември 2018 г. (коригиран)
Постъпления от застрахователни премии	-	269,965	269,965
Получени/ (платени) суми от/ (на) презастрахователи, нетно	-	(508)	(508)
Платени застрахователни обезщетения	-	(129,529)	(129,529)
Получена депозитна част по застраховки, свързани с инвестиционен фонд	-	21,112	21,112
Платени суми по инвестиционни договори	-	(549)	(549)
Плащания на доставчици	-	(14,487)	(14,487)
Плащания на служители и осигурителни институции	-	(20,531)	(20,531)
Платени аквизиционни разходи	-	(37,651)	(37,651)
Платен корпоративен данък	-	(1,612)	(1,612)
Други платени данъци и такси	-	(13,887)	(13,887)
Други парични потоци от оперативна дейност	-	(1,786)	(1,786)
Нетно изменение в активите, свързани с оперативна дейност	159,165	(88,628)	70,537
Инвестиционна дейност			
Придобиване на дълготрайни активи (Увеличение) на финансовите активи, очитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(29,869)	29,869	-
(Увеличение) на финансовите активи на разположение за продажба/ ФА, отчитани по ССДВД	(29,270)	29,270	-
Намаление на финансовите активи на разположение за продажба / FA, отчитани по ССДВД	74,992	(74,992)	-
Намаление на финансовите активи на разположение за продажба	(132,905)	132,905	-
Намаление на финансовите активи на разположение за продажба	93	(93)	-
Представен заем	471	(471)	-
Намаление на депозитите във финансови институции	64,191	(64,191)	-
(Увеличение)/ намаление на инвестиционни имоти	(11,259)	11,259	-
Получени лихви	10,888	(181)	10,707
Придобиване на дъщерно дружество, нетно от парични средства към датата на придобиване	-	(32,543)	(32,543)
Постъпления от ценни книжа	-	60,197	60,197
Покупка на акции	-	(2,154)	(2,154)
Постъпления от продажби на акции	-	498	498

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (Продължение)

(аа) Коригиране на сравнителна информация (Продължение)

	За годината приключваща на 31 декември 2018 г.	Корекция	За годината приключваща на 31 декември 2018 г. (коригиран)
Инвестиционна дейност			
Постъпления от продажби на дълготрайни активи и инвестиционни имоти	-	2,160	2,160
Покупки на дълготрайни материални и нематериални активи и инвестиционни имоти	-	(24,656)	(24,656)
Покупки на ценни книжа	-	(25,791)	(25,791)
Покупки на дялове в инвестиционни фондове	-	(17,397)	(17,397)
Продажба на дялове в инвестиционни фондове	-	339	339
Получени наеми	-	697	697
Постъпления от падежирани депозити	-	64,205	64,205
Други парични потоци за инвестиционна дейност	-	(302)	(302)
Нетни парични потоци от (използвани в) инвестиционна дейност	(52,668)	88,628	35,960

3. Информация по сегменти

За целите на управлението Групата е организирана в бизнес единици, базирани на продуктите и услугите, които те предоставят, и включва два оперативни сегмента, подлежащи на отчитане, както следва:

- Сегментът животозастраховане предлага богата гама животозастрахователни услуги, срочно застраховане, пенсионно застраховане, здравно застраховане, инвестиционни продукти, при които доходите на застрахованите лица зависят от стойността на инвестиционния дял, гарантирани пенсии, чисти пенсии с гарантиран размер, който се изплаща при падежиране на полисата или по-ранна смърт, както и ипотечни продукти, сумата по които се изплаща при падежиране на полисата или по-ранна смърт.
- Сегментът за общо застраховане предлага продукти в областта на общото застраховане, които включват автомобилно застраховане, застраховки на имущество, застраховки за отговорности, застраховки срещу злополука и др.

Резултатите на сегментите се оценяват въз основа на печалбата или загубата.

През 2019 г. и 2018 г. са извършвани вътрешносегментни сделки. При вътрешносегментните сделки трансферните цени между оперативните сегменти се определят на база на справедливата цена по начин, сходен с използвания в сделки с трети страни.

Приходите, разходите и резултатите на оперативните сегменти включват тези трансфери между тях, които се елиминират при консолидацията.

В колона „Корекции и елиминиране“ са представени както междусегментни операции, водещи до елиминации в консолидирания отчет на Групата, така и други корекции, произтичащи от други, несъществени дейности на Групата, несвързани със застрахователната дейност.

За мениджмънт цели някои договори за общо застраховане, които са незначителни като размер, са отчетени в сегмент „животозастраховане“, тъй като така се представя информация на Ръководството в нормалния ход на дейността.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

3. Информация по сегменти (Продължение)

Консолидиран отчет за печалбата или загубата по сегменти за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

	Живото- застраховане хил. лв.	Общо застраховане хил. лв.	Корекции и елиминиране хил. лв.	Общо хил. лв.
Бруто премии	75,603	247,416	(265)	322,754
Отстъпени премии на презастраховател	(2,304)	(11,508)	-	(13,812)
Нетни премии	73,299	235,908	(265)	308,942
Приходи от такси и комисиони	1,831	935	-	2,766
Приходи от инвестиции	4,631	6,658	-	11,289
Реализирани печалби / (загуби)	(33)	38	-	5
Печалби и (загуби) и други приходи от дейността	302	139	-	441
Други приходи от дейността	567	1,172	-	1,739
Други приходи	7,298	8,942	-	16,240
Приходи на сегмента	80,597	244,850	(265)	325,182
Разходи за изплатени доходи и претенции – бруто	(37,230)	(103,447)	-	(140,677)
Претенции, отстъпени на презастраховател	162	15,051	-	15,213
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв – бруто	(2,207)	(15,109)	-	(17,316)
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател	(19)	(11,215)	-	(11,234)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	(39,294)	(114,720)	-	(154,014)
Финансови разходи	(151)	(12)	-	(163)
Обезценка (възт. обезценка) на финансови активи	20	(759)	-	(739)
Обезценка на застрахователни вземания	(4,364)	(1,186)	-	(5,550)
Амортизация и обезценка на материални и нематериални активи	(4,625)	(2,472)	-	(7,097)
Други административни разходи и разходи за дейността	(24,373)	(95,834)	265	(119,942)
Други разходи	(33,493)	(100,263)	265	(133,491)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи по сегменти	(72,787)	(214,983)	265	(287,505)
Печалба на сегмента преди данъци	7,810	29,867	-	37,677

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

3. Информация по сегменти (Продължение)

Консолидиран отчет за печалбата или загубата по сегменти за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

	Живото- застраховане хил. лв.	Общо застраховане хил. лв.	Корекции и елиминиране хил. лв.	Общо хил. лв.
Бруто премии	67,327	207,123	(239)	274,211
Отстъпени премии на презастраховател	(1,588)	(10,233)	–	(11,821)
Нетни премии	65,739	196,890	(239)	262,390
Приходи от такси и комисиони	1,466	695	–	2,161
Приходи от инвестиции	10,586	6,703	(6,375)	10,914
Печалби и (загуби) и други приходи от дейността	2,669	1,402	(837)	3,234
Други приходи	14,721	8,800	(7,212)	16,309
Приходи на сегмента	80,460	205,690	(7,451)	278,699
Разходи за изплатени доходи и претенции – бруто	(31,121)	(96,756)	–	(127,877)
Претенции, отстъпени на презастраховател	52	9,062	–	9,114
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв – бруто	(8,207)	717	–	(7,490)
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател	(238)	(10,203)	–	(10,441)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	(39,514)	(97,180)	–	(136,694)
Финансови разходи	(121)	–	–	(121)
Обезценка (възст. обезценка) на финансови активи	16	(33)	–	(17)
Обезценка на застрахователни вземания	(3,830)	(365)	–	(4,195)
Амортизация на материални и нематериални активи	(1,043)	(2,454)	–	(3,497)
Други административни разходи и разходи за дейността	(22,043)	(90,094)	239	(111,898)
Други разходи	(27,021)	(92,946)	239	(119,728)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи по сегменти	(66,535)	(190,126)	239	(256,422)
Печалба на сегмента преди данъци	13,925	15,564	(7,212)	22,277

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

3. Информация по сегменти (Продължение)

Консолидиран отчет за финансово състояние към 31 декември 2019 г. по сегменти:

	Живото- застраховане хил. лв.	Общо застраховане хил. лв.	Корекции и елиминиране хил. лв.	Общо хил. лв.
Нематериални активи	11,210	6,809		18,019
Репутация	2,023	–	–	2,023
Отсрочени аквизиционни разходи	4,530	–	–	4,530
Актив по отсрочен данък	202	519	–	721
Материални активи	9,074	17,261	–	26,335
Инвестиционни имоти	12,768	14,278	–	27,046
Активи с право на ползване	876	1,548	–	2,424
Депозити, предоставени заеми, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансовые активы, отчитаны по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансовые активы по амортизирана стойност	280,402	289,185	–	569,587
Активи по презастрахователни операции	989	19,660	–	20,649
Вземания по застрахователни операции	8,663	74,170	–	82,833
Търговски и други вземания	1,641	1,306	(202)	2,745
Разходи за бъдещи периоди и други активи	–	1,193	–	1,193
Парични средства	2,624	58,022	–	60,646
Общо активи	335,002	483,951	(202)	818,751
Задължения по застрахователни договори	174,371	315,073	–	489,444
Задължения по инвестиционни договори	80,879	–	–	80,879
Задължения към персонала при пенсиониране	276	892	–	1,168
Пасив по отсрочен данък	735	407	–	1,142
Задължения за данък върху доходите	870	719	–	1,589
Други задължения	8,180	33,252	(202)	41,230
Общо пасиви	265,311	350,343	(202)	615,452

Консолидиран отчет за финансово състояние към 31 декември 2018 г. по сегменти:

	Живото- застраховане хил. лв.	Общо застраховане хил. лв.	Корекции и елиминиране хил. лв.	Общо хил. лв.
Нематериални активи	13,628	4,464	–	18,092
Репутация	2,023	–	–	2,023
Отсрочени аквизиционни разходи	5,097	–	–	5,097
Актив по отсрочен данък	128	411	–	539
Материални активи	9,362	18,047	–	27,409
Инвестиционни имоти	12,784	11,330	–	24,114

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

3. Информация по сегменти (Продължение)

	Живото- застраховане хил. лв.	Общо застраховане хил. лв.	Корекции и елиминиране хил. лв.	Общо хил. лв.
Депозити, предоставени заеми, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, до падеж и на разположение за продажба	208,622	219,102	–	427,724
Активи по презастрахователни операции	528	30,439	–	30,967
Вземания по застрахователни операции	8,354	68,118	–	76,472
Търговски и други вземания	806	1,893	–	2,699
Вземания от данък върху доходите	265	–		265
Разходи за бъдещи периоди и други активи	78	1,376	–	1,454
Парични средства	31,726	67,367	–	99,093
Общо активи	293,401	422,547	–	715,948
Задължения по застрахователни договори	170,877	291,021	–	461,898
Задължения по инвестиционни договори	43,757	–	–	43,757
Задължения към персонала при пенсиониране	228	818	–	1,046
Провизии	–	–	–	–
Пасив по отсрочен данък	623	99		722
Деривативни финансови инструменти	383	–	–	383
Краткосрочен заем	–	–	–	–
Задължения за данък върху доходите	–	–	–	–
Други задължения	5,827	28,861	–	34,688
Общо пасиви	221,695	320,799	–	542,494

4. Нетни премии

(а) Бруто премии по застрахователни договори

	2019 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.
Животозастраховане, включително здравно застраховане	76,365	67,137
Общо застраховане	256,588	234,911
Изменение на пренос-премийния резерв и резерв за неизтекли рискове	(10,199)	(27,837)
Брутни премии - общо	322,754	274,211

(б) Отстъпени премии на презастраховател

	Прил. хил. лв.	2019 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.
Животозастраховане, включително здравно застраховане	29(б)(2)	(2,784)	(1,812)
Общо застраховане		(11,944)	(10,080)
Изменение на пренос-премийния резерв и резерв за неизтекли рискове		916	71
Общо отстъпени премии на презастраховател		(13,812)	(11,821)
Нетни премии – общо		308,942	262,390

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

5. Приходи от такси и комисиони

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Администриране на полици и на заеми по полици, вкл. такси по договори, свързани с инвестиционен фонд (Unit-linked, UL) и такси откупни	1,831	482
Приходи от такси и комисиони по застрахователни операции	699	909
Приходи от комисиони по презастрахователни операции	236	770
Общо приходи от такси и комисиони	2,766	2,161

6. Приходи от инвестиции

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от отдаване под наем на инвестиционни имоти	1,238	814
Приходи от лихви от:		
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата</i>	43	56
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>	8,482	8,387
<i>Финансови активи по амортизирана стойност</i>	1,046	1,043
Предоставени заеми	470	470
Приход от лихви по депозити в кредитни институции	10	144
Общо приходи от инвестиции	11,289	10,914

7. Реализирани печалби

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Печалби/(загуби) от валутна преоценка, нетно	15	-
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>		
Реализирани печалби от облигации	47	2,598
Реализирани загуби от облигации	(41)	(194)
<i>Реализирани печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, нетно</i>	6	2,404
<i>Материални активи и инвестиционни имоти</i>		
Печалби от продажба на активи	45	239
Реализирани загуби от продажба на активи	(61)	(46)
Печалба от бизнес комбинация/Амортизация на придобит застрахователен бизнес	-	(837)
<i>Реализирани печалби от продажба на материални активи и инвестиционни имоти, нетно</i>	(16)	(644)
Общо реализирани печалби, нетно	5	1,760

8. Печалби/ (загуби) от преоценка до справедлива стойност

	Прил.	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.	
Печалби от преоценка до справедлива стойност от инвестиционни имоти	19	426	43
Печалби и (загуби) от преоценка до справедлива стойност на деривативни финансови инструменти, държани за търгуване	21 (ж)	16	(65)
Печалба/ (загуба) от преоценка до справедлива стойност на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, различни от деривативни финансови инструменти	21(ж)	(1)	(15)
Общо печалби/ (загуби) от преоценки до справедлива стойност	441	(37)	

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

9. Други приходи от дейността

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от съдебни дела	919	922
Трейлър такси	242	54
Приходи от наеми	133	122
Продажба на материални активи	127	111
Приходи от абандон	70	52
Други	248	250
Общо други приходи от дейността	1,739	1,511

10. Разходи за изплатени претенции

(а) Разходи за обезщетения – бруто

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Договори по животозастраховане, вкл. здравно застраховане	37,223	31,113
Договори по общо застраховане	111,216	106,033
Суми, възстановени по регресен път	(7,762)	(9,269)
Общо изплатени доходи и претенции -бруто	140,677	127,877

(б) Претенции, отстъпени на презастраховател

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Договори по животозастраховане	(162)	(52)
Договори по общо застраховане	(15,051)	(9,062)
Общо претенции, отстъпени на презастраховател	(15,213)	(9,114)

(в) Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв – брутна сума:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Изменение на задълженията по договори за животозастраховане и здравно застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	2,232	8,215
Изменение на задълженията по договори за общо застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	15,084	(725)
Общо изменение на договорните задължения с изключение на пренос-премиен резерв – брутна сума	17,316	7,490

(г) Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв, отстъпени на презастраховател:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Изменение на задълженията по договори за животозастраховане и здравно застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	19	238
Изменение на задълженията по договори за общо застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	11,215	10,203
Общо изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос премиен резерв, отстъпени на презастраховател	11,234	10,441
Разходи за изплатени доходи и претенции – нетно	154,014	136,694

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

11. Обезценка на застрахователни вземания

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Обезценка на вземания по животозастрахователни договори	4,364	3,830
Обезценка на вземания по общозастрахователни договори	1,186	365
Общо обезценка на вземания от несъбрани премии	5,550	4,195

Групата отчита приходите и вземанията от застрахователни премии на база на принципа на начисляването, като ги признава на база дължимите суми за целия период на покритие по силата на сключените през отчетния период застрахователни договори, както е оповестено в Приложение 2.5 (о) по-горе. Същите са отразени в отчета за финансовото състояние като вземания по застрахователни операции. След изтичане срока на договора или при прекратяване валидността на договора вследствие на неплащане на дължими вноски, непостъпилите дължими премии се отписват. Частта от отписаните вземания, за която Групата е носила застрахователен риск през съответните отчетни периоди, са отразени като обезценка на вземания по несъбрани премии. Тези застрахователни вземания са определени като невъзстановими и са отписани директно от балансовата стойност. Ефектът за отчетния период е в размер на 6,812 хил. лв. (2018 г.: 5,479 хил. лв.), представени на ред Отписани вземания в приложение 13 Други разходи за дейността.

Групата прави оценка на вземанията от застрахователни операции за наличие на индикации, които биха довели до обезценка. Съвкупната обезценка за застрахователните вземания на стойност 5,550 хил. лв. (2018 г.: 4,195 хил. лв.) е представена на ред „Обезценка на застрахователни вземания“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата. Информация за движението на обезценката на застрахователни вземания е представена в приложение 24.

12. Административни разходи

	Прил.	2019 г.	2018 г.
		хил. лв.	хил. лв.
Разходи за възнаграждения на персонала	14	26,414	23,662
Амортизация на нематериални активи	17	1,899	989
Амортизация на материални активи	18, 34	2,998	2,330
Обезценка на нематериални активи	17	2,200	-
Консултантски и ИТ услуги		7,821	7,766
Разходи за консумативи и други материали		1,693	1,180
Разходи за одит и други консултантски услуги		620	510
Разходи за данъци и такси		189	183
Други разходи		1,505	3,202
Общо административни разходи		45,339	39,822

Начислените суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за законов независим финансов одит на индивидуалния и консолидиран отчет за годината завършваща на 31 декември 2019 са 314 хил. лв., съответно 232 хил. лв. за „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД и 82 хил. лв. за „Грант Торнтон“ ООД (2018: общо 282 хил. лв., съответно 200 хил. лв. за „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД и 82 хил. лв. за „Грант Торнтон“ ООД).

През 2019 г. начислените разходи за услуги от външния одитор „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД за одит на годишни групови отчетни форми са 21 хил. лв. (2018: 15 хил. лв.).

През 2019 г. начислените разходи за услуги от външния одитор „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД, различни от свързаните с годишния одит, са в размер на: 9 хил. лв. във връзка с извършването на договорени процедури относно финансовата информация, представена в годишните справки по Наредба 53, които се подават в КФН (2018 г.: 9 хил. лв.) и 140 хил. лв. за извършването на договорени процедури във връзка с „Преглед на балансите на застрахователите“ съгласно изискванията на директива „Платежоспособност“ II (2018 г.: 187 хил. лв.).

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

12. Административни разходи (Продължение)

През 2019 г. начислените разходи за услуги от външния одитор „Грант Торнтон“ ООД, различни от свързаните с годишния одит, са в размер на: 6 хил. лв. във връзка с извършването на договорени процедури относно финансата информация, представена в годишни справки към КФН (2018 г.: 6 хил. лв.) и 14 хил. лв. за извършването на договорени процедури във връзка с „Преглед на балансите на застрахователите“ съгласно изискванията на директива „Платежоспособност“ II (2018 г.: 14 хил. лв.).

През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

13. Други разходи за дейността

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Аквизиционни разходи	68,106	60,089
Разходи за отписани вземания	6,812	5,479
Правни разходи	1,119	1,379
Превантивни мероприятия	796	1,121
Изменение на отсрочените аквизиционни разходи	567	539
Участие в положителен финансов резултат	555	449
Вноски във фондове	539	3,509
Разходи, свързани с инвестиционни имоти	384	216
Разходи за такси и комисиони за дейността	178	278
(Загуба) от валутна преоценка	(9)	(56)
Изменение на отсрочените аквизиционни разходи от придобит застрахователен бизнес	-	(309)
Други разходи	2,653	2,879
Общо други разходи за дейността	81,700	75,573

Вноските в гаранционни фондове представляват плащания към специални, контролирани от държавата фондове за задължително застраховане.

Разходите за инвестиционни имоти представляват разходи за данъци и такси, дължими от Дружеството като собственик и разходи за ремонти, направени с цел възстановяване и поддържане първоначално установено състояние на съответния имот.

14. Разходи за възнаграждения на персонала

	Прил.	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за възнаграждения, вкл. заплати	18,703	17,618	17,618
Разходи за социално осигуряване	3,503	2,777	2,777
Провизия за бонуси	3,225	2,427	2,427
Разходи за обучение и други за персонала	913	762	762
Разходи, свързани със задължения при пенсиониране	70	78	78
Общо разходи за възнаграждения на персонала	12	26,414	23,662

15. Разход за данък върху доходите

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Счетоводна печалба преди данък върху доходите	37,677	22,277
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка	(3,768)	(2,228)
Данъчен ефект от разходи, непризнати за данъчни цели	(3,400)	(2,379)

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

15. Разход за данък върху доходите (Продължение)

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Данъчен ефект от приходи, непризнати за данъчни цели	2,185	2,768
Текущ разход за данък	(4,983)	(1,839)
Обратно проявление на данъчни временни разлики	(238)	266
Данъчен ефект от компоненти на друг всеобхватен доход	1,038	(841)
Разход за данък върху доходите за годината	(4,183)	(2,414)

16. Данък върху доходите, отнасящ се за елементите на другия всеобхватен доход

	2019 г.			2018 г.		
	Сума преди данъка	Данъчен приход/ (разход)	Нетна сума	Сума преди данъка	Данъчен приход/ (разход)	Нетна сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалба или загуба						
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	10,548	(1,043)	9,505	(8,004)	839	(7,165)
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалба или загуба						
Актиоерски загуби по планове с дифинирани доходи	(52)	5	(47)	(24)	2	(22)
Общо	10,496	(1,038)	9,458	(8,028)	841	(7,187)

17. Нематериални активи и репутация

	Разходи за придобива-					
	Търгов ска марка	Програмни продукти	Придобит застрахова- телен бизнес	не на нематери- ални активи	Други нематери- ални активи	Общо
Отчетна стойност						
1 януари 2018 г.	1,980	7,371	-	765	982	11,098
Постъпили	-	-	-	3,287	-	3,287
Излезли	-	-	-	-	(1)	(1)
Увеличение от бизнес комбинация	-	15	11,161	-	-	11,176
Трансфери	-	354	-	(1,277)	923	-
31 декември 2018 г.	1,980	7,740	11,161	2,775	1,904	25,560
Постъпили	-	-	-	4,029	5	4,034
Излезли	-	-	-	(8)	(3)	(11)
Трансфери	-	2,391	-	(2,440)	49	-
31 декември 2019 г.	1,980	10,131	11,161	4,356	1,955	29,583
Натрупана амортизация и обезценка						
1 януари 2018 г.	-	5,283	-	-	345	5,628
Начислена	-	851	-	-	138	989

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

17. Нематериални активи и репутация (Продължение)

Търговска марка	Програмни продукти	Разходи за придобива-					
		Придобит застрахователен бизнес	не на нематериални активи		Други нематериални активи		Общо
			хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Увеличение от бизнес комбинация		15	837	-	-	-	852
Отписана		-	-	-	-	(1)	(1)
31 декември 2018г.		6,149	837			482	7,468
Начислена амортизация		633	1,113	-	-	153	1,899
Отписана амортизация		-	-	-	-	(3)	(3)
Начислена обезценка		-	2,200	-	-	-	2,200
31 декември 2019 г.		6,782	4,150			632	11,564
Балансова стойност							
31 декември 2018 г.		1,980	1,591	10,324	2,775	1,422	18,092
31 декември 2019 г.		1,980	3,349	7,011	4,356	1,323	18,019

Към 31 декември 2019 г. Групата притежава нематериален актив с неограничен полезен живот - търговска марка ДЗИ. Активът е класифициран като такъв, тъй като ръководството е направило следните допускания: не се очаква активът да спре да носи икономически ползи в обозрим момент от бъдещето; промяна на ръководния екип на Групата не би засегнала ефективното му използване; промени в техническата, технологичната и търговска среда не биха довели да морална остатялост на актива; икономическият сектор, в който се използва активът, както и пазарното търсене на застрахователни продукти, не се очаква да претърпят значителни негативни промени; възможни за предвиждане действия от страна на конкуренти или потенциални конкуренти на Групата не биха въздействали негативно върху качеството на актива; изтичането на срока на изключително патентно право върху актива не би повлиял негативно върху неговата стойност.

Към 31 декември 2019 г. търговска марка ДЗИ е подложена на преглед за обезценка. Факторите, които са взети предвид при прегледа за обезценка, са: спад в пазарната цена, значително повече, от колкото би могло да се очаква като резултат на изминалото време или нормалната употреба; значителна промяна в пазарните лихвени проценти, които да окажат влияние върху дисконтовия фактор при определяне на настояща стойност; значителни промени с обратен ефект върху предприятието в обема или начина на настоящето или бъдещо използване на актива. Въз основа на проведенния тест е установено, че не са налични индикации, които да доведат до обезценка на стойността на търговската марка ДЗИ.

ПЗБ е първоначално признат на консолидирана база като нематериален актив със срок на полезен живот 10 години и се амортизира по метода на линейната амортизация. Срокът от 10 години отразява периода, през който се очаква да се реализират печалби, относими към актива, представляващи парични потоци от развитието на застрахователните договори, служещи като база за неговото калкулиране. На датата на първоначалното признаване справедливата стойност на актива е в размер на 11,161 хил. лв. През периода на консолидация (31.03.2018 – 30.12.2018 г.) е начислена амортизация в размер на 837 хил. лв. Към 31 декември 2018 г. балансовата стойност на ПЗБ е 10,324 хил. лв.

Репутацията е първоначално призната на консолидирана база като актив с неограничен полезен живот.

Репутацията възниква като разлика между стойността на платеното възнаграждение и нетните разграничими активи и пасиви на придобитото дружество в размер на 2,023 хил. лв. Репутация се тества ежегодно за наличие на обезценка. В края на 2018 г. е извършен тест за наличие на обезценка и не е установено условие за възникване на такава. В резултат на вливането на ОББ Животозастраховане в ДЗИ Животозастраховане, репутацията е призната в индивидуалния финансов отчет към 31.12.2018 г. на стойност 2,023 хил. лв.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

17. Нематериални активи и репутация (Продължение)

Признатата репутация се подлага на тестване за обезценка съгласно изискванията на МСС 36 на годишна база. Загубата се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата, ако възстановимата стойност на инвестицията е по-ниска от балансовата ѝ стойност. През 2019 г. е направен тест за обезценка на репутация и ПЗБ. Резултатът от изчисленията показва, че настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци е много по-висока от балансовата стойност на репутацията поради което се счита, че няма доказателства за наличие на обезценка. Извършените тестове за обезценка на ПЗБ потвърждават, че текущата стойност на нематериалния актив, свързан с портфолиото на „ОББ Животозастраховане“, е по-ниска от първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация. След пълен анализ е установено, че е налице обезценка в размер на 2,200 хил. лв., която е призната в индивидуалния отчет за печалбата или загубата на предприятието-майка, на ред „Административни разходи“. Тази преценка се базира на ключови предположения като наличие на ограничение на информацията за портфейла от рискови застраховки, които съставляват единия от компонентите на признатия бизнес, наличие на несигурност за развитието на този портфейл, въпроси, свързани с качеството на данните за портфейла (прекратяване на полици и издаване на нови в резултат на промени за данните по кредити, отпуснати от ОББ АД).

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи, които са в употреба към 31 декември 2019 г., е 6,393 хил. лв. (2018 г.: 5,327 хил. лв.). В края на всеки отчетен период Групата оценява полезния живот на нематериални активи и при необходимост ги коригира.

Групата има договорни задължения за придобиване на нематериални активи (софтуер) в размер на 2,510 хил. лв. Няма нематериални активи, заложени като обезпечение по задължения на Дружеството към края на отчетния период.

18. Материални активи

Отчетна стойност	Персонални компютри и други		Транспорт- ни средства	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Други, включител- но стопански инвентар		Общо
	Земи	Стради					
Към 1 януари 2018 г.	580	19,430	8,391	2,551	70	1,707	32,729
Постъпили	–	4,071	176	–	9,999	–	14,246
Придобити от бизнес комбинация			654			–	654
Излезли	–	(484)	(515)	(19)	(10)	(25)	(1,053)
Трансфери	–	9,367	457	105	(9,982)	53	–
Към 31 декември 2018 г.	580	32,384	9,163	2,637	77	1,735	46,576
Постъпили	–	–	2	–	1,103	–	1,105
Излезли	–	(83)	(521)	(26)	–	(28)	(658)
Трансфери	–	30	815	–	(865)	20	–
Към 31 декември 2019 г.	580	32,331	9,459	2,611	315	1,727	47,023
Натрупана амортизация							
Към 1 януари 2018 г.	10	8,231	5,896	2,100	–	811	17,048

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

18. Материални активи (Продължение)

Отчетна стойност	Земи Сгради		Персонални компютри и други съоръжения	Транспорт- ни средства	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Други, включител- но стопански инвентар	Общо хил. lv.
	хил. lv.	хил. lv.	хил. lv.	хил. lv.	хил. lv.	хил. lv.	
Начислена		944	900	342	-	144	2,330
Начислена обезценка	(1)	(8)	-	-	-	-	(9)
Отписана	-	(251)	(509)	(18)	-	(26)	(804)
Увеличение от бизнес комбинация	-	-	602	-	-	-	602
Към 31 декември 2018 г.	9	8,916	6,889	2,424	-	929	19,167
Начислена амортизация	-	1,124	804	95	-	123	2,146
Отписана амортизация	-	(50)	(521)	(26)	-	(28)	(625)
Към 31 декември 2019 г.	9	9,990	7,172	2,493	-	1,024	20,688
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	571	23,468	2,274	213	77	806	27,409
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	571	22,341	2,287	118	315	703	26,335

Отчетната стойност на напълно амортизираните материални активи, които са в употреба към 31 декември 2019 г., е 8,984 хил. лв. (2018 г.: 7,753 хил. лв.).

В края на всеки отчетен период Групата оценява полезния живот на материални активи и при необходимост ги коригира.

През 2019 г. и 2018 г. няма промяна в полезния живот на активите спрямо първоначално определения при тяхното придобиване.

Разходите за амортизация са представени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Административни разходи“.

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на материални активи, както и няма заложени такива като обезпечение към края на отчетния период.

Към 31.12.2019 г. дружеството няма договорени задължения за придобиване на материални активи, както и няма съществени договорни задължения, заложени като обезпечение по свои задължения към края на отчетния период.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

19. Инвестиционни имоти

	2019 г.	2018 г.
	Прил. хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари	24,114	12,812
Новопридобити	-	12,850
Платени аванси за придобиване на инвестиционни имоти	3,274	-
Подобрение инвестиционни имоти	273	-
Продадени	(1,041)	(1,591)
Нетна печалба от промяна в справедливата стойност	8 426	43
На 31 декември	27,046	24,114

Инвестиционните имоти се отчитат последващо по справедлива стойност, която се определя въз основа на оценки, извършени от лицензирани оценители. Справедливата стойност е базирана върху пазарни данни и представлява цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката, в съответствие със стандартите, публикувани от Комитета по Международни оценителски стандарти. Оценките се извършват ежегодно и печалбите и загубите от преоценката до справедлива стойност се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Печалби и загуби от преоценка до справедлива стойност“.

Отчитането на инвестиционните имоти отговаря също на регуляторните изисквания на Комисията по Финансов Надзор. Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2019 г. е определена на база на оценителски доклади на „Явлене Импакт“ ООД. Използваните при оценката предположения са разнородни в зависимост от особеностите на имота. Оценките са извършени на база на трите основни подхода, на които се прилагат определени тегла и така се формира справедливата стойност на имотите. Използваните методи са: (i) капитализиране на бъдещите парични приходи, (ii) пазарен подход и (iii) разходен подход.

При метода на пазарния подход (МПП) се извежда индикативна стойност, като се сравнява актива – предмет на оценката, с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация. Ако към датата на оценката, липсват актуални сделки с аналогични имоти, методът се основава на приети допускания. Използваната информация се взема от обяви и информация за подобни обекти от агенции за недвижими имоти и публикации на оферти в специализирани сайтове.

Правят се допълнителни корекции за функционалност, големина, местоположение и др. Използват се актуални за периода на оценката пазарни аналоги. Допълнително се прави корекция за офертни цени, поради „ограниченото търсене и трудната реализация на подобни сделки“. При определянето на крайната справедлива стойност на имота, се взема осреднена от използваните коригирани аналоги единична стойност, която се умножава по общата площ на оценявания имот.

При метода на капитализиране на бъдещите парични приходи (МКБПП), справедливата стойност произтича от естеството и възможността на обекта, които позволяват, сега и в бъдеще, собствениците му да извлечат приходи от него, чрез отдаването му под наем, по пазарни цени, актуални към датата на оценката. Месечният наем се прогнозира след направено проучване на пазара на наемните отношения при подобни обекти в съответния район.

Необходимите оперативни разходи, разходи за стопанисване, данъци и такси, се определят експертно като процент от брутния приход и са обичайните разходи за поддръжката на сгради на аналогична възраст и сходна големина. Рискът от неотдаване под наем или отпадане на наема също се определя експертно и се основава на направени проучвания на заетостта на подобни обекти.

Нормата на капитализация се определя от пазара и е индикатор за степента на развитие и ликвидност на пазара, както и за риска при инвестиция в съответния вид имоти. Тя се определя след задълбочено проучване и анализ на пазарни свидетелства за наеми на подобни имоти, в рамките на един разумен период от време, преди датата на експертната оценка.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

19. Инвестиционни имоти (Продължение)

Коефициентът на капитализация е в пряка зависимост от възвръщаемостта на инвестицията в подобни имоти, изчислена на базата на капиталните стойности от сравнителни пазарни аналоги. При наличие на съпоставима и надеждна информация се правят собствени проучвания за търсената доходност на пазара на съответния вид имоти, чрез съпоставка на оферти пазарни и наемни цени на едни и същи имоти.

Справедливата стойност се определя на база истен годишен приход от отдаване под наем и множител, зависещ от нормата на капитализация и остатъчния експлоатационен срок.

При разходния подход се извежда индикативна стойност чрез позоваването на икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна полезност, независимо дали чрез покупка или изграждане. Този подход се основава на принципа, че при отсъствие на неблагоприятни фактори, свързани с време, неудобства, рискове или други обстоятелства, цената, която купувач на пазара би платил за оценявания актив, няма да е по-висока от разходите за закупуване или изграждане на еквивалентен актив. За определяне на новата възстановителна стойност на имотите при този метод са използвани Метод на амортизираната възстановителна стойност – за оценка на сградите, както и Метод на пазарните аналоги – за оценка на земята.

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти:

Вид инвестиционни имоти	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглено) в лв. 2019 г.	Интервал (средно претеглено) в лв. 2018 г.
Жилищни имоти	МПП	Оferта (Сделка) цена кв.м.	1,843 – 1,929 (1,886)	1,164 – 1,793 (1,472)
		Годишен ръст на пазарните аналоги (реални сделки)	0%	0%
		Очакван месечен наем на кв.м.	8 – 8,4 (8,2)	5,27 – 10,1 (7,0)
Търговски имоти	МКБПП	Годишен ръст на наема	0%	0%
		Норма на възвращаемост	5,0% – 5,0%	5,1-7,5%
		Оferта (Сделка) цена кв.м.	267 – 4,314 (1,126)	274 – 4,314 (998)
	МКБПП	Годишен ръст на пазарните аналоги (реални сделки)	0%	0%
		Очакван месечен наем на кв.м.	2 – 29,46 (9,0)	1,5 – 28,2 (8,2)
		Годишен ръст на наема	0%	0%
		Норма на възвращаемост	5% – 10%	6% – 19%

В таблицата по-долу е представена информация за справедливата стойност в зависимост от предназначението на имота:

Вид инвестиционни имоти	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Жилищни	342	786
Търговски	25,913	23,328
Парцели (земи)	791	
Справедлива стойност към 31 декември	27,046	24,114

Инвестиционните имоти се оповествяват в йерархията по справедлива стойност в Ниво 3. Изменението в значителните ненаблюдавани входящи данни не би довело до значителни отклонения, по-високи или по-ниски от справедливата стойност на инвестиционните имоти. Ненаблюдаваните входящи данни не са пряко обвързани и не влияят едни на други, за да окажат значителен ефект при определяне справедливата стойност на инвестиционните имоти.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

19. Инвестиционни имоти (Продължение)

За всички свои инвестиционни имоти, предоставяни за използване от трети лица, Групата сключва договори за наем. Приходите от наеми, възникващи през годината, възлизат на 1,238 хил. лв. (2018 г.: 814 хил. лв.).

Te са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Приходите от инвестиции. Преките оперативни разходи за дейността (включени в другите разходи за дейността), възникващи във връзка с тези имоти през годината, възлизат на 384 хил. лв. (2018 г.: 216 хил. лв.). Тези разходи включват данъци, местни такси, текущи ремонти и други и са представени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Други разходи за дейността“.

Групата няма условни вземания по договори за наеми на инвестиционни имоти.

Групата няма инвестиционни имоти, заложени като обезпечение във връзка със свои задължения.

Към 31.12.2019 г. Групата има пости договорни задължения за придобиване на инвестиционни имоти в размер на 24,555 хил. лева. (2018 г.: 0 лв.), свързани с бизнес център MALL VARNA.

	Минимални лизингови постъпления			
	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Към 31 декември 2019 г.	1,302	3,131	1,197	5,630
Към 31 декември 2018 г.	978	1,414	-	2,392

20. Деривативни финансови инструменти

Групата придобива деривативни финансови инструменти, за да хеджира отворени валутни позиции в щатски долари.

Представената по-долу таблица показва справедливата стойност на деривативните финансови инструменти, отчетени като активи или пасиви, наред с техните номинални стойности.

Номиналната стойност, отчетена брутно, е сумата на базовите активи на дериватива, референтните лихвени проценти или индекс и представлява базата, върху която се оценяват промените в стойността на деривативите.

Номиналните стойности показват обема на неприключените в края на годината сделки и не са индикативни нито за пазарен риск, нито за кредитен риск.

Активи 2019 г. хил. лв.	Пасиви 2019 г. хил. лв.	Номинална стойност 2019 г. хил. лв.	Активи 2018 г. хил. лв.		Номинална стойност 2018 г. хил. лв.	
			Активи 2018 г. хил. лв.	Пасиви 2018 г. хил. лв.	Активи 2018 г. хил. лв.	Пасиви 2018 г. хил. лв.
Деривативи, държани за търгуване:						
Валутно-лихвени суапове	-	-	-	-	(383)	1,513
	-	-	-	-	(383)	1,513
Общо деривативни инструменти	-	-	-	-	(383)	1,513

Към 31 декември 2019 г., Дружеството няма позиции в деривативи.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

20. Деривативни финансови инструменти (Продължение)

Деривативни финансови инструменти, държани за търгуване

Сключените от Дружеството договори за хеджиране, които осигуряват икономическо хеджиране, но не отговарят на критериите за счетоводно отчитане на хеджирането, се третират като „Деривативи, държани за търгуване“. Дружеството е сключило договори за валутно-лихвен суап EUR/USD, свързани със ЗУНК облигации в щатски долари. Тези деривативни инструменти не отговарят на изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ за отчитане на хеджиране и промените в справедливата им стойност са отразени в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Валутно-лихвени суапове

Суаповете са договорни споразумения между две страни за размяна на движения в лихвените проценти или валутните курсове. Обикновено при валутно-лихвените суапове се договаря размяна както на условните главници, които са в различна валута, така и на фиксирани или плаващи съответно за фиксирани или плаващи лихвени плащания, изчислени върху условните главници.

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти

(а) Финансови инструменти

Финансовите инструменти на Групата, различни от деривативните, са обобщени по категории, както следва:

Прил.	Активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход		Активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		Активи по амортизируема стойност		Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
31 декември 2019 г.							
Депозити във финансови институции	21 (б)	-	-	-	615	615	
Търговски и други вземания	21 (б)	-	-	-	2,745	2,745	
Финансови активи, отчитани по справедливва стойност в другия всеобхватен доход	21 (в)	446,162	-	-	-	446,162	
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	21 (г)	-	82,698	-	-	82,698	
Финансови активи по амортизирана стойност	21 (д)	-	-	-	29,332	29,332	
Предоставени заеми	21 (б)	-	-	-	10,780	10,780	
Парични средства	27	-	-	-	60,646	60,646	
		446,162	82,698		104,118	632,978	

31 декември 2018 г.

Депозити във финансови институции	21 (б)	-	-	-	4,062	4,062
Търговски и други вземания	21 (б)	-	-	-	2,699	2,699
Финансови активи, отчитани по справедливва стойност в други всеобхватен доход	21 (в)	337,837	-	-	-	337,837

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(а) Финансови инструменти (Продължение)

Прил.	Активи по справедлива стойност в другия всебхватен доход		Активи по справедлива стойност в печалбата или загубата		Активи по амортизируема стойност	Общо
	—	—	—	—		
31 декември 2018 г.						
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	21 (г)	—	45,551	—	45,551	
Финансови активи по амортизирана стойност	21 (д)	—	—	29,494	29,494	
Предоставени заеми	21 (б)	—	—	10,780	10,780	
Парични средства	27	—	—	99,093	99,093	
		337,837	45,551	146,128	529,516	

Представената по-долу таблица прави сравнение между справедливите стойности на финансовите инструменти и техните балансови стойности:

	2019 г.		2018 г.	
	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.
Предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания	14,140	17,416	17,541	20,926
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всебхватен доход	446,162	446,162	337,837	337,837
Финансови активи по амортизирана стойност	29,332	33,337	29,494	34,053
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	82,698	82,698	45,551	45,551
Финансови активи, освен деривативните и парични средства – общо	572,332	579,613	430,423	438,367

(б) Предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания

	2019 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.
Справедлива стойност		
Предоставени депозити	615	4,062
Предоставени заеми	14,056	14,165
Предоставени заеми по застраховки Живот	881	712
Други вземания и аванси	1,864	1,987
Общо предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания	17,416	20,926
Амортизирана стойност		
Предоставени депозити	615	4,062
Предоставени заеми	10,780	10,780
Предоставени заеми по застраховки Живот	881	712
Други вземания и аванси	1,864	1,987
Общо предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания	14,140	17,541

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(б) Предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания (Продължение)

Справедливите стойности на предоставените депозити и заеми са определени приблизително чрез сравнение на текущите пазарни лихвени проценти по депозити и по заеми, подобни по мaturитет и валута, с предлаганите лихвените проценти при първоначалното им признаване.

През 2019 г. Групата има предоставлен дългосрочен банков депозит в размер на 350 хил. щатски долари, при пазарни лихвени нива и падеж 16.03.2020 г.

(в) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Справедлива стойност		
Държавни облигации	373,089	280,798
Корпоративни облигации	72,885	56,850
Акции	188	189
Общо Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	446,162	337,837

В таблицата по-долу е представена информация за облигациите, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход по вид емитент:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
България	310,609	236,071
Франция	22,106	16,311
Румъния	20,162	19,186
Нидерландия	13,010	7,150
Великобритания	11,496	14,592
Германия	9,543	2,995
Испания	8,748	5,934
Ирландия	7,406	4,052
Полша	7,071	7,078
Словакия	7,104	2,701
САЩ	6,347	8,142
Словения	6,267	2,001
Белгия	5,110	762
Швеция	2,433	2,394
Дания	2,103	2,064
Италия	1,933	1,811
Австралия	1,716	1,710
Чехия	1,135	1,070
Каймански острови	847	-
Финландия	828	812
Китай	-	812
Общо	445,974	337,648

Облигации, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, с номинал от 770 000 евро и с падеж в септември 2025 г., са заложени като обезпечение по учреден залог.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(г) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Справедлива стойност		
Привлечени средства по инвестиционни договори/в инвестиционни фондове	80,756	43,963
Облигации	1,942	1,588
Общо финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	82,698	45,551

В таблицата по-долу е представена информация за облигациите, отчитани по справедлива стойност през печалбата и загубата по вид емитент:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
България	1,212	1,078
Румъния	730	510
Общо	1,942	1,588

Привлечените средства по инвестиционни договори включват инвестиции в колективни инвестиционни схеми. Дружеството има държавни ценни книги, емитирани от Р. България и Р. Румъния, деноминирани в евро.

(д) Финансови активи по амортизирана стойност

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Амортизирана стойност		
Облигации	29,332	29,494
Общо финансови активи по амортизирана стойност	29,332	29,494
 Справедлива стойност		
Облигации	33,337	34,053
Общо финансови активи по амортизирана стойност	33,337	34,053

Дружеството има държавни ценни книги, емитирани от Р. България, деноминирани в лева и евро. Средният ефективен лихвен процент на лихвоносните финансови активи на Дружеството към 31 декември 2019 г. е 2,30% (2018 г.: 3,12%). Средният ефективен лихвен процент на емитирания от правителството на Република България заем към 31 декември 2019 г. е 4,35% (2018 г.: 4,35%).

(е) Финансови пасиви, краткосрочен заем

Групата е извършвала активни репо-сделки през 2018 г. г., които се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние под формата на получен краткосрочен заем в размер на 38 млн. лева към 31.12.2017 г.

Репо-сделките са договорени в евро, със срок 1 седмица и обезпечени с български държавни ценни книжа.

Изменението в амортизираната стойност (съответно и в справедливата стойност) на краткосрочния заем за периода, в размер на 37,960 хил. лв., произтича от парични потоци, свързани с дейности по финансиране. Към 31 декември 2018 Дружеството няма експозиция от краткосрочни заеми. Изменението по репо-сделки през годината е представено в следната таблица:

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(е) Финансови пасиви, краткосрочен заем (Продължение)

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
на 1 януари		37,960
(Плащания) по репо-сделки през годината		(293,814)
Постъпления по репо-сделки през годината		255,854
на 31 декември		-
Нетно увеличение/ (намаление) на обема репо- сделки, отразено в отчета за паричните потоци		(37,960)

(ж) Балансова стойност на финансовите инструменти, освен търговските вземания, деривативните инструменти и паричните средства:

Пр.	Представени заеми, и депозити	Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход		Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		Финансови активи по амортизирана стойност		Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Към 1 януари 2018 г.		98,024	284,390	16,210	29,660	428,284		
Придобити, закупени		183,835	6,440	19,863	-	-	210,138	
Начислени лихви	6	614	8,387	56	1,043	10,100		
Ефект от преоценка на дялове в инвестиционни фондове		-	-	(572)	-	-	(572)	
Падежирали		(267,229)	(7,483)	(339)	(1,250)	-	(276,301)	
Продадени		-	(40,503)	-	-	-	(40,503)	
Загуби от справедлива стойност, отразени в отчета за всеобхватния доход		-	(8,004)	-	-	-	(8,004)	
Загуби от справедлива стойност	8	-	-	(80)	-	-	(80)	
Реализирана печалба	7	19	2,385	-	-	-	2,404	
Възстановени обезценки	38	36	16	-	-	-	52	
Начислени обезценки	38	(69)	(4)	-	-	-	(73)	
Амортизационни преизчисления			58	(63)	(5)			
Рекласификация		-	-	(374)	-	-	(374)	
Курсови преизчисления, отразени в отчета за всеобхватния доход		-	116	-	-	-	116	
Увеличение от бизнес комбинация		496	92,462	10,787	-	-	103,745	
Алокирана премия		-	(423)	-	104	-	(319)	
към 31 декември 2018 г.		15,726	337,837	45,551	29,494	428,608		
към 1 януари 2019 г.		15,726	337,837	45,551	29,494	428,608		

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(ж) Балансова стойност на финансовите инструменти, освен търговските вземания, деривативните инструменти и паричните средства (Продължение)

Пр.	Предоставени засми и депозити хил. лв.	Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход хил. лв.	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата хил. лв.	Финансови активи по амортизирана стойност хил. лв.	Общо хил. лв.
Придобити, закупени Начислени лихви	6	58,502 480	106,556 8,482	34,332 43	- 1,046
Ефект от преоценка на дялове в инвестиционни фондове		-	-	6,268	6,268
Падежирали		(61,572)	(15,678)	(3,529)	(1,044)
Печалби от справедлива стойност, отразени в отчета за всеобхватния доход		-	10,548	-	10,548
Печалби от справедлива стойност	8	-	-	15	- 15
Реализирана печалба	7	-	6	-	6
Възстановени обезценки		23	35	-	1 59
Начислени обезценки		(123)	(46)	-	- (169)
Амортизационни преизчисления		-	(1,023)	-	(64) (1,087)
Алокирана премия		-	(555)	-	(101) (656)
към 31 декември 2019 г.		13,036	446,162	82,698	29,332
					571,228

Справедлива стойност на финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност

По-долу са описани методологиите и предположенията, използвани за определяне на справедливите стойности на онези финансови инструменти, които не са отчетени по справедлива стойност във финансовия отчет, т.е. предоставени засми, депозити, други вземания, финансови активи по амортизирана стойност и получени краткосрочни засми.

Активи и пасиви, за които справедливата стойност се доближава до балансовата

За финансови активи и финансови пасиви, които имат краткосрочни падежи (по-малко от три месеца) се предполага, че балансовите стойности се доближават до справедливите стойности. Това предположение се прилага и за безсрочните депозити и спестовните сметки без посочен падеж.

За други инструменти с плаваш лихвен процент се прави и корекция за отразяване на промяната в изисквания кредитен спред от момента на първоначалното признаване на инструмента.

Такива активи и пасиви, за които справедливата стойност се доближава до балансовата, са:

- търговски и други задължения,
- вземания и аванси,
- предоставени засми по застраховка „Живот“,
- малцинствени участия (акции) и
- краткосрочен засм.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(3) Определяне и юерархия на справедливата стойност

Представената по-долу таблица показва анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност, и такива, за които справедливата стойност се оповестява, тъй като не е задължително да се доближава до балансовата им стойност по ниво на юерархия на справедливата стойност:

Към 31 декември 2019 г.	Прил.				Общо справедлива стойност хил. лв.
		Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	
Финансови активи, оценени по справедлива стойност					
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Привлечени средства по инвестиционни договори	21(г)	–	80,756	–	80,756
Държавни облигации	21(г)	1,942	–	–	1,942
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход:					
Държавни облигации	21(в)	373,089	–	–	373,089
Корпоративни облигации	21(в)	72,885	–	–	72,885
Финансови активи, за които се оповестява справедлива стойност:					
Предоставени заеми	21(б)	–	–	14,056	14,056
Депозити	21(б)	–	615	615	615
Финансови активи по амортизирана стойност:					
Държавни облигации	21(д)	33,337	–	–	33,337
Общо финансови активи		481,253	80,756	14,671	576,680
Финансови пасиви					
					Общо справедлива стойност хил. лв.
Задължения по инвестиционни договори		31	80,879	80,879	80,879
Общо финансови пасиви			80,879		80,879
Към 31 декември 2018 г.					
					Общо справедлива стойност хил. лв.
Финансови активи, оценени по справедлива стойност					
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Привлечени средства по инвестиционни договори	21(г)	–	43,963	–	43,963
Държавни облигации	21(г)	1,588	–	–	1,588
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход:					
Държавни облигации	21(в)	280,798	–	–	280,798

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(3) Определяне и юрархия на справедливата стойност (Продължение)

Към 31 декември 2018 г.	Прил.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо справедлива стойност хил. лв.
					хил. лв.
Корпоративни облигации	21(в)	56,850	–	–	56,850
Финансови активи, за които се оповестява справедлива стойност:					
Депозити			4,062	4,062	
Предоставени заеми	21(б)	–	–	14,165	14,165
Финансови активи по амортизирана стойност:					
Държавни облигации	21(д)	34,053	–	–	34,053
Общо финансови активи		373,289	43,963	18,227	435,479
<hr/>					
Финансови пасиви			Ниво 2 хил. лв.	Общо справедлива стойност хил. лв.	
Задължения по инвестиционни договори	31	43,757	43,757		
Деривативни финансови инструменти:					
Валутно-лихвени суапове	20	383	383		
Общо финансови пасиви		<u>44,140</u>	<u>44,140</u>		

Предоставените заеми представляват емитиран от Р. България външен дълг по законодателството на Федерална Република Германия. Състои се от два заема, от които: първият е за срок от 15 години, с дата на предоставяне в декември 2013 г. и падеж в декември 2028 г., лихвен процент от 4.6%; вторият е за срок от 10 години, с дата на предоставяне в декември 2013 г. и падеж в декември 2023 г., лихвен процент от 4.1%. Заемите не са обезпечени. Справедливата стойност на заемите се изчислява съгласно очакваните плащания на лихви и на главница, дисконтирани с безрисковата крива на доходност на Европейският орган за застраховане и пенсионно осигуряване (EIOPA).

В категория „Ниво 1“ са включени финансови активи и пасиви, които се оценяват изцяло или частично на базата на информация за публикувани котировки на активен пазар. Финансов инструмент се счита за котиран на активен пазар, ако котираният цени са леснодостъпни и са на разположение редовно от борса, дилър, брокер, индустриския група, агенция за ценови услуги или регуляторна агенция и тези цени представляват реални и редовно извършвани и справедливи пазарни сделки.

Финансовите активи и пасиви от „Ниво 2“, оценявани чрез използването на оценителска техника, базирана на предположения, които се подкрепят от цени на подлежащи на наблюдение текущи пазарни сделки, са активи и пасиви, за които ценообразуването се получава чрез ценови услуги, но за които цените не са определени на активен пазар, финансови активи със справедливи стойности, базирани на котировки на брокери, инвестиции в частни капиталови фондове със справедливи стойности, получени чрез мениджъри на фондове и активи, които са оценени като са използвани собствени модели на Групата, за които голямата част от предположенията могат да бъдат наблюдавани на пазара.

Финансовите активи, класифицирани в Ниво 2 на юрархията на справедливата стойност, представляват инвестиции в колективни инвестиционни схеми.

В края на 2019 г. предприятието- майка „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД класифицира в Ниво 2 на юрархията на справедливата стойност финансови пасиви с балансова стойност 80,879 хил. лв. (2018 г.: 44,140 хил. лв.). Групата е оценила тези финансови пасиви чрез използването на оценителска техника, базирана на пазарни данни.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

21. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (Продължение)

(3) Определяне и юерархия на справедливата стойност (Продължение)

При определянето на справедливите стойности на финансови активи от „Ниво 3“ се използват входящи данни, които не са от пазар, подлежащ на наблюдение. Справедливите стойности се определят изцяло или частично като се използва оценителска техника (модел), базирана на предположения, които нито са подкрепени с цени от текущи наблюдавани пазарни сделки със същия инструмент, нито се базират на налични пазарни данни.

Основните класове активи в тази категория са нетъргувани на борсите капиталови инвестиции и дружества с ограничена отговорност. Оценителски техники се използват до степента, в която няма на разположение подлежащи на наблюдение входящи данни, следователно са възможни ситуации, при които е налице малка, ако изобщо има такава, пазарна дейност за актива или пасива към датата на оценката.

Неподлежащите на наблюдение входящи данни отразяват собствените предположения на Групата относно предположенията, които участниците на пазара биха използвали при ценообразуването на актива или пасива (включително предположения за риска). Тези входящи данни се разработват въз основа на най-добрата информация, която е на разположение, което може да включва и собствени данни на Групата.

Към 31.12.2019 г. в консолидирания финансов отчет търговските вземания и предоставените заеми по застраховка „Живот“ са представени по амортизирана стойност, която се равнява до балансовата стойност, и са съответно 1,864 хил. лв. и 881 хил. лв. (2018 г. съответно 1,987 хил. лв. и 712 хил. лв.).

Инвестиции в акции, представени като част от финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на 188 хил. лв. (2018 г.: 189 хил. лв.), са представени по цена на придобиване, която се счита за най-надеждна приблизителна оценка на справедливата стойност на тези капиталови инструменти.

Не са признати печалби от първия ден поради използването на оценителски техники, за които не всички входящи данни могат да бъдат наблюдавани на пазара.

(и) Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви

В консолидирания отчет за финансово състояние Групата компенсира финансови активи и финансови пасиви само ако има упражнимо юридическо право да компенсира признатите суми и има намерението да уреди на нетна база финансовия актив и финансовия пасив.

Таблицата по-долу показва финансовите активи и финансовите пасиви, които са компенсирани или подлежат на компенсиране към края на 2018 г.

31 декември 2018 г.	Ефект от компенсиране в отчета за финансовото състояние			Некомпенсирана суми	
	Брутна стойност	Компенсирана стойност	Нетна предстата в ОФС	Суми, подлежащи на "глобално нетиране"	Нетна сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи					
Деривативни финансови инструменти	1,173	(1,173)	-	-	-
Финансови пасиви					
Деривативни финансови инструменти	1,556	(1,173)	383	-	-

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

22. Активи по презастрахователни операции

	<u>Прил.</u>	<u>2019 г.</u> хил. лв.	<u>2018 г.</u> хил. лв.
Презастраховане на общозастрахователни договори	29	19,660	30,439
Презастраховане на животозастрахователни договори	29	989	528
Общо активи по презастрахователни операции		20,649	30,967

Презастраховане на общозастрахователни договори	<u>Прил.</u>	<u>Дял в</u>	<u>Общо активи</u>
		<u>предстоящи-те плащания</u> хил. лв.	<u>по презастрахователни операции</u> хил. лв.
На 1 януари 2018 г.		40,203	40,795
Изменение през 2018 г.		(10,203)	(10,356)
На 1 януари 2019 г.	29(г)	30,000	30,439
Изменение през 2019 г.		(11,215)	(10,779)
Към 31 декември 2019 г.	29(г)	18,785	19,660

	<u>Прил.</u>	<u>2019 г.</u> хил. лв.	<u>2018 г.</u> хил. лв.
Презастраховане на животозастрахователни договори			
Активи по презастрахователни операции в резерва за предстоящи плащания		50	69
Активи по презастрахователни операции в пренос-премийния резерв		939	459
Общо активи по презастрахователни операции	29	989	528

23. Данъци

Пасив по отсрочен данък	<u>Консолидиран отчет за финансовото състояние</u>		<u>Консолидиран отчет за печалбата или загубата</u>	
	<u>2019 г.</u> хил. лв.	<u>2018 г.</u> хил. лв.	<u>2019 г.</u> хил. лв.	<u>2018 г.</u> хил. лв.
	(1,142)	(680)	468	83
Ускорена амортизация за данъчни цели				
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба, отчетена в собствения капитал	-	(37)	37	(36)
Регулаторни изисквания	-	(5)	5	(5)
	(1,142)	(722)	420	42
Актив по отсрочен данък				
Неизползван платен годишен отпуск	7	4	3	(22)
Неизплатени доходи на физически лица	598	430	168	234
Провизия за пенсиониране	112	102	10	24
Акциоерска печалба	4	3	(1)	(12)
	721	539	180	224

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

24. Вземания по застрахователни операции

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания, дължими от притежателите на полици по общо застрахователни продукти	70,986	63,202
Дължими от притежателите на полици по застраховки “Живот“ и по здравни застраховки	9,875	8,971
Дължими към притежателите на полици по инвестиционни договори	(1,212)	(617)
Обезценка на вземания дължими от притежатели на полици	(357)	(368)
Други вземания от застрахователи	111	124
Регресни вземания	7,704	9,213
Обезценка на регресни вземания	(4,274)	(4,053)
Общо вземания по застрахователни операции	82,833	76,472

Вземанията от притежатели на полици представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания.

Вземанията от притежатели на полици представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания. Разходът за обезценка на вземанията, дължими от притежатели на полици, е представен на ред „Обезценка на застрахователни вземания“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Вземанията, представляващи предявени регресни искове, са с нетен размер след обезценка 3,430 хил. лв. (2018 г.: 5,160 хил. лв.). Разходите за обезценка на вземанията по регреси са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата в ред „Разходи за изплатени претенции“.

Групата упражнява правата си за признаване на регресен иск на основание чл. 213 и 213а от Кодекса за застраховането в сила към 31 декември 2019 г. Правото на регресен иск възниква за възстановяване на изплатено обезщетение и разносите по определянето му срещу лица, застрахованото имущество.

През периода Групата е начислила разход за обезценка на застрахователни вземания в размер на 5,550 хил. лв. (2018 г.: 4,195 хил. лв.).

Този разход за обезценка включва както начисленията във връзка с приблизителната оценка на ръководството относно събирамостта на вземанията към края на отчетния период, така и пропорционална част от отписаните вземания през периода, за която е било предоставено активно застрахователно покритие.

Промените в обезценката по вземания по регресни искове към застрахователи през 2018 г. и 2019 г. са, както следва:

	Обезценка
	хил. лв.
Сaldo към 1 януари 2018 г.	5,694
Начислена през годината	2,622
Отписана и реинтегрирана през годината	(3,895)
Сaldo към 31 декември 2018 г	4,421
Начислена през годината	2,272
Отписана и реинтегрирана през годината	(2,062)
Сaldo към 31 декември 2019 г.	4,631

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

25. Търговски вземания и аванси

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови гаранции	1,485	1,472
Други вземания и аванси	2,080	1,287
Обезценка	(967)	(197)
Финансови активи	2,598	2,562
Вземания по косвени данъци и такси	147	137
Нефинансови активи	147	137
Общо търговски вземания и аванси	2,745	2,699

Финансовите гаранции включват гаранции към НББАЗ, гаранции по съдебни дела и гаранции по Закона за обществените поръчки. Търговските вземания и аванси по своята същност са краткосрочни и Ръководството смята, че тяхната балансова стойност е близка до справедливата им стойност към датата на отчета за финансовото състояние.

Всички търговски и други финансови вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Разхода за обезценка на търговски и друго вземания е представен в Отчета за печалбата или загубата на ред „Обезценка на финансови активи“. През периода Групата е събрала обезценени вземания в размер на 11 хил. лв., които са отчетени в намаление на текущия разход за обезценка.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	Обезценка
	хил. лв.
Сaldo към 31 декември 2018 г.	197
Начислена през годината	855
Отписана и реинтегрирана през годината	(85)
Сaldo към 31 декември 2019 г.	967

26. Отсрочени аквизиционни разходи

Прил.		Застрахователни	Инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи		Общо
		договори	хил. лв.	хил. лв.	
към 1 януари 2018 г.		3,997		463	4,460
Възникнали през периода	13	241			241
Амортизация	13	(834)		(14)	(848)
Преоценка		-		68	68
Увеличение от бизнес комбинация		-		1,176	1,176
към 31 декември 2018 г.		3,404		1,693	5,097
Възникнали през периода	13	69		-	69
Амортизация	13	(1,248)		(109)	(1,357)
Преоценка		-		721	721
към 31 декември 2019 г.		2,225		2,305	4,530

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

27. Парични средства

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банка	60,589	99,020
Парични средства в брой	57	73
Парични средства в консолидирания отчет за финансовото състояние	60,646	99,093

Балансовите стойности, оповестени по-горе, се доближават в разумна степен до справедливата стойност към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.. Към 31.12.2019 г. блокираните парични средства по разплащателни сметки са в размер на 161 хил. лв. (2018 г.: 320 хил. лв.).

През представените отчетни периоди Групата не е осъществила инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци.

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансова институция, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Групата.

28. Разходи за бъдещи периоди и други активи

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за бъдещи периоди	476	597
Предплащания за стикери по застраховка Гражданска отговорност	717	857
Други активи	1,193	1,454

29. Задължения по застрахователни договори

	2019 г.			2018 г.		
	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презас- траване на задълже- нията	Нетно	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презас- траване на задълже- нията	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Договори по животозастраховане	174,107	(989)	173,118	170,877	(528)	170,349
Договори по общо застраховане	315,337	(19,660)	295,677	291,021	(30,439)	260,582
Общо задължения по застрахователни договори	489,444	(20,649)	468,795	461,898	(30,967)	430,931

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

29. Задължения по застрахователни договори (Продължение)

Брутните задължения по животозастрахователни договори са представени в долупосочената таблица:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Математически резерв	145,673	145,019
Резерв за предстоящи плащания	11,155	9,325
Пренос-премиен резерв	6,454	5,487
Резерв за бъдещо участие в печалбата	2,250	2,250
Допълнителен LAT резерв	7,580	7,580
Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи	982	1,202
Резерв за бонуси и отстъпки	13	14
Общо задължения по животозастрахователни договори	174,107	170,877

(а) Задължения по спестовни животозастрахователни договори

Пренос-премийният резерв на допълнителни покрития на спестовни животозастрахователни договори е представен заедно с пренос-премийния резерв по рискови животозастрахователни договори.

2019 г.	Бруто	Презастраховане	Нетно
	Задължения по спестовни застрахователни договори	Задължения по спестовни застрахователни договори	Задължения по спестовни застрахователни договори
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2018 г.	157,182	-	157,182
Признат премиен приход (записани премии)	35,422	-	35,422
Разходи и комисиони	(6,515)	-	(6,515)
Изплатени задължения за смърт, изтекъл срок, откупи и обезщетения	(27,375)	-	(27,375)
Отписани премии	(2,889)	-	(2,889)
Възвръщаемост от инвестиции на математически резерв	3,640	-	3,640
Отклонение от очакваните предположения	(262)	-	(262)
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2019 г.	159,203	-	159,203

2018 г.	Бруто	Презастраховане	Нетно
	Задължения по спестовни застрахователни договори	Задължения по спестовни застрахователни договори	Задължения по спестовни застрахователни договори
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2017 г.	72,680	-	72,680
Признат премиен приход (записани премии)	25,322	-	25,322

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

29. Задължения по застрахователни договори (Продължение)

(а) Задължения по спестовни животозастрахователни договори (Продължение)

2018 г.	Бруто	Презастраховане	Нетно
	Задължения по спестовни застрахователни и договори	Задължения по спестовни застрахователни договори	Задължения по спестовни застрахователни и договори
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Разходи и комисиони		(3,516)	-
Изплатени задължения за смърт, изтекъл срок, откупи и обезщетения	(17,863)	-	(17,863)
Отписани премии	(2,930)	-	(2,930)
Възвръщаемост от инвестиции на математически резерв	1,738	-	1,738
Отклонение от очакваните предположения	(274)	-	(274)
Увеличение от бизнес комбинация	82,025	-	82,025
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2019 г.	157,182	-	157,182

(б) Задължения по рискови животозастрахователни договори

	2019 г.			2018 г.				
	Задължени я по рискови застрахо- вателни договори		Презас- траховане	Нетно	Задължения по рискови застрахо- вателни договори		Презас- траховане	Нетно
	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	
Резерв за предявени претенции от застраховани лица	2,851	(50)	2,801	675	-	-	675	
Резерв за възникнали, но непредявени претенции	2,354	-	2,354	950	-	-	950	
Увеличение от бизнес комбинация	-	-	-	3,123	(69)	-	3,054	
Резерв за предстоящи плащания	5,205	(50)	5,155	4,748	(69)	-	4,679	

(1) Резерв за предстоящи плащания по рискови застрахователни договори

	2019 г.				2018 г.	
	Задълже- ния по застра- хователни договори		Презас- траховане на задъл- жения	Нетно	Задълже- ния по застра- хователни договори	Презас- трахова- ване на задъл- жения
	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Към 1 януари	4,748	(69)	4,679	1,208	-	1,208
Претенции възникнали през настоящата застрахователна година	10,932	(143)	10,789	6,586	-	6,586
Изплатени през годината претенции	(10,475)	162	(10,313)	(6,169)	-	(6,169)
Увеличение от бизнес комбинация	-	-	-	3,123	(69)	3,054
Към 31 декември	5,205	(50)	5,155	4,748	(69)	4,679

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

29. Задължения по застрахователни договори (Продължение)

(б) Задължения по рискови животозастрахователни договори (Продължение)

(2) Пренос-премиен резерв по рискови и допълнителни покрития на спестовни животозастрахователни договори

	2019 г.			2018 г.		
	Задължения по рискови застрахова- телни договори		Презастра- ховане	Нетно	Задължения по рискови застрахова- телни договори	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	Презаст- рховане хил.	Нетно хил. лв.
Към 1 януари	5,487	(459)	5,028	4,170	(200)	3,970
Записани премии	76,569	(2,784)	73,785	41,535	(935)	40,600
Спечелени премии	(75,603)	2,304	(73,299)	(41,483)	723	(40,760)
Увеличение от бизнес комбинация				1,265	(47)	1,218
Към 31 декември	6,453	(939)	5,515	5,487	(459)	5,028

(в) Резерв за предстоящи плащания по инвестиционни договори

В резерва за предстоящи плащания са включени 103 хил. лв. за 2019 г. (103 хил. лв. за 2018 г.) по инвестиционни договори с настъпил падеж, но неизплатени на клиентите.

(г) Задължения по договори за общо застраховане

Прил.	2019 г.			2018 г.		
	Задълже- ния по застраховате- лни договори		Презастра- ховане на задължения	Нетно	Задълже- ния по застрахово- вателни договори	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Резерв за предявени претенции от застраховани лица		118,545	(11,769)	106,776	111,985	(24,158) 87,827
Резерв за възникнали, но непредявени претенции		74,413	(7,016)	67,397	65,890	(5,842) 60,048
Резерв за предстоящи плащания	22	192,958	(18,785)	174,173	177,875	(30,000) 147,875
Пренос- премиен резерв	22	122,379	(875)	121,504	113,146	(439) 112,707
Общо задължения по договори за общо застраховане		315,337	(19,660)	295,677	291,021	(30,439) 260,582

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

29. Задължения по застрахователни договори (Продължение)

(г) Задължения по договори за общо застраховане (Продължение)

(1) Резерв за предстоящи плащания

Прил.	2019 г.			2018 г.		
	Задължения по застрахователни договори		Презастрахование на задължения	Задължения по застрахователни договори		Презастрахование на задължения
	хил.	хил.	Нетно	хил.	хил.	Нетно
Към 1 януари	177,586	(30,000)	147,586	178,303	(40,203)	138,100
Претенции възникнали през настоящата застрахователна година	144,447	(8,300)	136,147	115,708	(4,231)	111,477
Други изменения в претенциите, възникнали през предходни застрахователни години	(25,892)	4,464	(21,428)	(19,670)	5,372	(14,298)
Изплатени през годината	10(a), 10(б)	(103,447)	15,051	(88,396)	(96,755)	9,062
Към 31 декември	192,694	(18,785)	173,909	177,586	(30,000)	147,586

През 2019 г. претенции, възникнали през годината, са 144,477 хил. лева и това е увеличение с 28,739 хил. лева или 25% в сравнение с 2018 г. Развитието на резерва за предстоящи плащания в началото на периода (към 31.12.2018 г.) е представено на ред „Други изменения в претенциите, възникнали през предходни застрахователни години“.

Стойността представлява промяната на резерва за висящи плащания от 2018 г. към 2019 г. по едни и същи претенции, разликата между платената през 2019 г. стойност и съответната резервирана към 2018 г. стойност, размера на отказаните през 2019 г. от резерва към 2018 г. претенции, реално заведените и платени през 2019 г. претенции от резерва за възникнали, но необявени претенции към 2018 г. и изменението на бонус резерва.

(2) Пренос-премиен резерв

Прил.	2019 г.			2018 г.		
	Задължения по застрахователни договори		Презастрахование на задължения	Задължения по застрахователни договори		Презастрахование на задължения
	хил.	хил.	Нетно	хил.	хил.	Нетно
Към 1 януари	113,146	(439)	112,707	85,298	(592)	84,706
Записани премии през годината	4(a), 4(б)	256,649	(11,944)	244,705	234,826	(10,080)
Спечелени премии през годината		(247,416)	11,508	(235,908)	(206,978)	10,233
Към 31 декември	122,379	(875)	121,504	113,146	(439)	112,707

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

29. Задължения по застрахователни договори (Продължение)

(г) Задължения по договори за общо застраховане (Продължение)

(2) Пренос-премиен резерв (Продължение)

Към 31.12.2019 г. Групата е заделила резерв за неизтекли рискове в общ размер на 9,431 хил. лв. Изчислен е съгласно чл. 85, ал. 2 от Наредба № 53 за застраховка „Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на моторно превозно средство“ и е в размер на 8,270 хил. лв., и съгласно чл. 85, ал. 3 от Наредба № 53 за всички останали застраховки, като единствено за застраховка

Обща гражданска отговорност има необходимост от заделяне на такъв резерв и същия е в размер на 1,161 хил. лв.

30. Задължения по инвестиционни договори

	2019 г.			2018 г.		
	Задължения по инвестиционни договори		Презас-траховане	Задължения по инвестиционни договори		Презас-траховане
	хил. лв.	хил. лв.		хил. лв.	хил. лв.	
Задължения по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи	80,879	-	80,879	43,757	-	43,757

31. Задължения към персонала при пенсиониране

Задълженията към персонала включват настоящата стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на настия персонал при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране.

Сумите, признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата, са както следва:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущ стаж	67	75
Разходи за лихви по задължение за доходи на наети лица	3	3
	70	78

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
на 1 януари	1,046	944
Разходи за лихви	3	3
Разходи за текущ стаж	133	151
Изплатени доходи на персонала	(66)	(76)
Актиоерски загуби	52	24
на 31 декември	1,168	1,046

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

31. Задължения към персонала при пенсиониране (Продължение)

Основните акционерски предположения, използвани при определяне на задължението за изплащане на дефинирани доходи на персонала при пенсиониране, са както следва:

	2019 г.	2018 г.
	%	%
Бъдещи увеличения на заплатите:	2.5	2.5
Процент на отпадания (темп на текучество):	10	11.0
Норма на дисконтиране	0.22	0.75

Избраната норма за дисконтиране е определена на база на публикуваната информация за лихвен процент от БНБ за доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции (държавни ценни книжа, облигации по ЗУНК и др.) в края на 2019 г., съответно на 2018 г.

Предположението за ръст на работните заплати се базира на предоставената информация от Ръководството на Групата и е в размер на 2.5 % среден годишен ръст.

Използвана е таблица за смъртност, базирана на общата смъртност на населението в България: Б 2015-2017 с направени допълнителни модификации.

В таблицата по-долу е представен количествен анализ на чувствителността на задължението за доходи на персонала при пенсиониране спрямо ключовите акционерски допускания:

Допускания	Дисконтов		Ръст на раб.		Смъртност		Текучество	
	фактор	заплата	“+“ с	“-,“ с	“+“ с	“-,“ с	“+“ с	“-,“ с
Ниво на чувствителност	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	1%	1%
31 декември 2019 г.	хил.	хил.	хил.	хил.	хил.	хил.	хил.	хил.
Ефект върху пенсионното задължение – увеличение/(намаление)	лев.	лев.	лев.	лев.	лев.	лев.	лев.	лев.
	(10)	10	(6)	6	(9)	9	(44)	44
31 декември 2018 г.								
Ефект върху пенсионното задължение – увеличение/(намаление)	(8)	8	8	(8)	(8)	8	(37)	37

Анализът на чувствителността е направен чрез екстраполиране на ефекта от разумно очаквани промени в ключовите допускания върху салдото на пенсионното задължение в края на отчетния период.

Към края на текущия отчетен период, средната срочност на пенсионното задължение е 18,1 години (19 години за 2018 г.).

Оповестените по-горе балансови стойности се доближават до справедливата стойност към датата на отчета за финансовото състояние. Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година.

32. Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застрахованi лица

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Дължими комисиони към брокери	4,282	4,400
Дължими комисиони към агенти	3,966	3,465
Начислени комисиони по неполучени премии към агенти и брокери	15,639	13,765
Задължения към застрахованi лица	392	341
Задължения към застрахователи и презастрахователи	3,908	3,342
Общо задължения към 31 декември	28,187	25,313

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

32. Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застраховани лица (Продължение)

Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година. Ръководството счита, че балансовата стойност на задълженията към застрахователи, брокери и агенти е близка до справедливата им стойност поради краткосрочния им характер.

33. Търговски и други задължения

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за възнаграждения на персонала	3,744	3,214
Разходи за социални осигуровки и други данъци	2,321	1,808
Задължения към гаранционен и обезпечителен фонд	1,685	1,726
Търговски задължения и начислени разходи	2,850	2,498
Други	12	129
Общо търговски и други задължения	10,612	9,375

Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година. Ръководството счита, че балансовата стойност на търговските и други задължения е близка до справедливата им стойност поради краткосрочния им характер.

34. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори

Активи с право на ползване (по класове активи)	31 декември 2019 г.	1 януари 2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Наети помещения	2,295	2,281
Превозни средства	129	-
В края на периода	2,424	2,281

Активи с право на ползване

	Сгради	МПС	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:			
Към 1 януари 2019 г.	2,281	-	2,281
Придобити – нови договори за лизинг	877	149	1,026
Прекратени лизингови договори	(40)	-	(40)
Към 31 декември 2019 г.	3,118	149	3,267

Амортизация:

	Към 1 януари 2019 г.	31 декември 2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Амортизация за годината	832	20
Прекратени лизингови договори	(9)	-
Към 31.12.2019 г.	823	20
Нетна балансова стойност към 31 декември 2019 г.	2,295	129
	2,424	-

Задължения по лизингови договори

	31 декември 2019 г.	1 януари 2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни лизингови задължения	885	368
Дългосрочни лизингови задължения	1,546	955
Общо лизингови задължения	2,431	1,323

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

34. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори (Продължение)

	31 декември 2019 г.	31 декември 2019 г.
	Минимални лизингови плащания	Настояща стойност на лизингови плащания
	хил. лв.	хил. лв.
До 1 година	944	526
Между 1 и 5 години	1,567	1,029
Общо минимални лизингови плащания	2,511	1,555
Намалена със сумите представляващи финансови разходи	(80)	-
Настояща стойност на минимални лизингови плащания	2,431	1,555

Следните суми са признати в отчета за печалби и загуби като ефект от МСФО 16 в сила от 01.01.2019 г.

	МСФО 16 2019 г.	МСС 17 2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Начислена амортизация на активите с право на ползване по класове активи		
Наети помещения	823	-
Превозни средства	20	-
Общо начислена амортизация	843	-
Разходи за лизинг по лизингови задължения (включени във финансовите разходи)	16	-
Разходи, свързани с лизинги на активи с ниска стойност, които не са краткосрочни лизинги.	127	-
Общи разходи за лизинг	143	-

Следните суми се признават в отчета за паричните потоци като ефект от на МСФО 16 в сила от 01.01.2019 г.:

	МСФО 16 2019 г.	МСС 17 2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Главница	836	-
Лихва	16	-
	852	-
Изходящ паричен поток от договори за лизинг – оперативна дейност	-	891
Изходящ паричен поток от договори за лизинг – финансова дейност	852	-
Общо изходящ паричен поток	852	891

35. Собствен капитал и резерви

(а) Регистриран капитал

Регистрираният капитал на предприятието – майка ДЗИ-Животозастраховане ЕАД се състои от 3,860,000 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 10 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на ДЗИ-Животозастраховане ЕАД.

Едноличен собственик на капитала на ДЗИ-Животозастраховане ЕАД е Кей Би Си Иншуърънс НВ, Белгия. През отчетните периоди няма промяна в състава и структурата на акционерния капитал.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

35. Собствен капитал и резерви (Продължение)

(а) Регистриран капитал (Продължение)

През 2019 г. Групата е направила разпределение на дивидент в размер на 13,107 хил. лв. или 3.39 лв. на акция.

(б) Капиталови резерви

Капиталовите резерви представляват средства, образувани от Групата по чл. 246 ал. 2 т.1 и по чл. 246 ал. 2 т.4 от Търговския закон. Източник на фонд „Резервен“ е 1/10 от печалбата.

(в) Преоценъчен резерв

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Преоценъчният резерв включва следните елементи:		
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	1,729	1,729
Преоценъчен резерв на финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	32,387	22,352
Текущ данък	(1,890)	(1,360)
	32,226	22,721

Преоценъчният резерв на нефинансови активи представлява основно разликата до справедлива стойност на прехвърлени сгради през 2007 г. от сгради за дейността към инвестиционни имоти, в следствие на промяна в начина на ползване.

Преоценката на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход се признава за данъчни цели в годината на счетоводното отчитане. Счетоводната стойност на тези финансови активи е равна на тяхната данъчна стойност.

(г) Платени дивиденти

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Декларирали и платени през годината		
Дивиденти, разпределени на акционерите:		
Дивидент, разпределен през 2019 г.	13,107	-
Общо платени дивиденти за годината	13,107	-

36. Правила за управление на риска

(а) Управленска рамка

Основната цел на рамката за управление на риска и за финансово управление на Групата е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността за реализация на потенциални приходи. Групата е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на финансов и застрахователен риск. Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния Съвет. Главната цел на рисковата политика е да наложи ясно определени параметри за операциите на Групата, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите резултати на Групата.

Групата е създала звено за управление на риска с ясни правила на работа, одобрени от Управителния съвет, неговите комитети и свързаните комитети на изпълнителното ръководство. Отделите „Финансови рискове“ и „Нефинансови рискове“ са част от дирекция „Риск“, която е на пряко подчинение на Изпълнителния Директор, отговарящ за „Финанси и Риск“.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

36. Правила за управление на риска (Продължение)

(а) Управленска рамка (Продължение)

В обхвата на управляваните рискове от отдел „Финансови рискове“ попадат:

- Застрахователен риск;
- Риска от управление на активите и пасивите, което включва компонентите на финансия риск:
 - Лихвен риск;
 - Валутен риск;
 - Риск от промята на лихвените спредове;
 - Риск от промяната в цената на акциите;
 - Риск от промяната в цената на недвижимата собствност;
- Кредитен риск;
- Ликвиден риск.

В обхвата на управляваните рискове от сектор „Нефинансови рискове“ попадат:

- Операционен риск;
- Непрекъснатост на бизнеса.

Като член на Групата Кей Би Си, Групата изпълнява процедурите си по управление на риска в съответствие със стандартите и изискванията на Групата Кей Би Си. Тези стандарти включват следните елементи:

- Вътрешен комитет за наблюдение на риска - Комитет за контрол и управление на риска и капитала;
- Разработване на процедури и системи за идентифициране на рисковете, измерването им и отчитането на тяхното развитие;
- Разработване на система от лимити и процедури, които определят рисковия толеранс на Групата и ограничават рисковата му експозиция.

(б) Цели, политики и подход за управление на капитала

Групата е установила следните цели, политики и подход за управление на капитала и за управление на рисковете, които се отразяват на капиталовата ѝ позиция:

- за поддържане на необходимото ниво на стабилност на Групата и следователно за осигуряване на определена степен на сигурност за застрахованите лица;
- за разпределение на капитала ефикасно и в подкрепа на развитието на бизнеса, като се гарантира, че възвръщаемостта върху използванния капитал отговаря на изискванията на лицата, осигуряващи капитала и на акционерите;
- за запазване на финансова гъвкавост чрез поддържане на адекватна ликвидност и достъп до редица капиталови пазари;
- за хармонизиране на профила на активите и пасивите, като се вземат под внимание вътрешноприсъщите за бизнеса рискове;
- за поддържане на финансова сила в подкрепа на разрастването на новия бизнес и за удовлетворяване на изискванията на застрахованите лица, регулаторите и акционерите;
- за поддържане на стабилен кредитен рейтинг и добри капиталови съотношения, за да се подкрепят целите на бизнеса на Групата и да се увеличи максимално възвръщаемостта на акционерите.

При отчитането на финансовата стабилност, капиталът и платежоспособността се оценяват, като се използват правилата на Групата Кей Би Си. Тези капиталови тестове се базират на изискванията нива на капитал и платежоспособност и редица предпазливи предположения по отношение на видовете поемани застрахователни продукти.

Политиката за управление на капитала на Групата по отношение на застрахователния бизнес е да поддържа достатъчно капитал за покриване на законовите изисквания, включително каквито и да били допълнителни суми, изисквани от регулатора.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

36. Правила за управление на риска (Продължение)

(б) Цели, политики и подход за управление на капитала (Продължение)

Подход към капиталовото управление

Групата се стреми да оптимизира структурата и източниците на капитал, за да гарантира, че непрекъснато увеличава максимално възвръщаемостта за акционерите и притежателите на полици.

Подходът на Групата към управлението на капитала включва управление на активите, пасивите и рисковете по координиран начин, като регулярно се оценява дефицита между нивото на отчетения и изисквания капитал (за всяко регулирано дружество) и се предприемат подходящи мерки за повлияване на капиталовата позиция на Групата в светлината на промените в икономическите условия и характеристиките на риска. Важен аспект от цялостния процес на управление на капитала на Групата е определянето на целеви норми на възвръщаемост, коригирани за отразяване на риска, които се хармонизират с целите за постигнати резултати и гарантират, че Групата остава фокусирана върху създаването на по-добра възвръщаемост за акционерите.

Основният източник на капитал, използван от Групата, са средства от собствениците на акционерния капитал. Когато е ефикасно да се направи това, в допълнение към по-традиционните източници на финансиране, Групата използва и такива капиталови източници като презастраховане и секюритизация.

Капиталовите изисквания се прогнозират рутинно и периодично и се оценяват както спрямо прогнозния наличен капитал, така и спрямо очакваната вътрешна възвръщаемост, включително анализи на риска и чувствителността. Накрая процесът е предмет на одобрение от страна на Управителния съвет.

Групата е разработила рамка за Индивидуална оценка на капитала (ИОК) за идентифициране на рисковете и количествено определяне на техния ефект върху икономическия капитал. ИОК прави приблизителна оценка на това колко капитал е необходим за намаляване на риска от неплатежоспособност до малка степен на вероятност. ИОК се разглежда и при оценката на капиталовите изисквания.

	Застраховане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Общо акционерни средства според консолидирания финансов отчет	203,299	203,299
Налични капиталови средства към 31 декември 2019 г.	203,299	203,299
	Застраховане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Общо акционерни средства според консолидирания финансов отчет	173,454	173,454
Налични капиталови средства към 31 декември 2018 г.	173,454	173,454

(в) Регулаторна рамка

Регулаторните органи се интересуват основно от това да защитят правата на застрахованите лица и ги наблюдават строго, за да гарантират, че Групата управлява бизнеса подходящо в полза на застрахованите лица. В същото време регулаторните органи се интересуват и от това да гарантират, че Групата поддържа подходяща платежоспособна позиция, за да посрещне непредвидени задължения, възникващи в резултат на икономически сътресения или природни бедствия.

Бизнес операциите на Групата са предмет и на регулаторни изисквания в юрисдикцията, в която тя функционира. Тези нормативни изисквания не само предвиждат одобрение и наблюдение на дейността, но налагат и определени рестриктивни разпоредби (например, поддържане на минимални нива на собствени средства, които да осигурят платежоспособността на застрахователя, минимални капиталови изисквания и капиталова адекватност, минимален гаранционен капитал) за свеждане до минимум на риска за неизпълнение и неплатежоспособност от страна на застрахователните компании за посрещане на непредвидени задължения при тяхното възникване. Групата е отговаряла на всички тези изисквания през цялата финансова година.

Всеки застраховател е длъжен по всяко време да разполага с допустими собствени средства, най-малко равни на капиталовото изискване за платежоспособност. Собствените средства на застрахователя включват основните собствени средства и допълнителните собствени средства.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

36. Правила за управление на риска (Продължение)

(в) Регулаторна рамка (Продължение)

Основните собствени средства на Дружеството представляват превишението на активите над задълженията, оценени съгласно глава единадесета от Кодекса за застраховането.

Допълнителните собствени средства включват елементи, различни от основните собствени средства, които могат да бъдат осигурени за покриване на загуби. (акредитиви и гаранции, други правни обвързващи вземания, възникнали в полза на застрахователя, съответно презастрахователя).

Капиталовото изискване за платежоспособност се изчислява съгласно стандартната формула въз основа на презумпцията, че застрахователят ще извърши своята дейност като действащо предприятие.

При изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност застрахователят взема предвид влиянието на техниките за намаляване на риска, при условие че кредитният риск и другите рискове, произходящи от използването на такива техники, намират подходящо отражение в капиталовото изискване за платежоспособност. КИП се изчислява най-малко веднъж годишно и представя резултатите пред надзорния орган – Комисията за финансов надзор.

Застрахователят е длъжен да поддържа допустими собствени средства, покриващи последното отчетено капиталово изискване за платежоспособност.

Основен показател, характеризиращ финансовата стабилност на застрахователите, е наличието на собствени средства, покриващи границата на платежоспособност, съгласно Кодекса за застраховането. За 2019 г. показателите на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД са следните:

• Граница на платежоспособност	-	53,054 хил. лв.
• Собствени средства	-	208,091 хил. лв.

Коефициентът на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП) е 392%

Минималното капиталово изискване е минималният размер, на който трябва да се равняват допустимите основни собствени средства на застрахователя и се изчислява в съответствие с принципите, заложени в Кодекса за застраховането. Абсолютният минимален размер на МКИ за застраховател с лицензите на „ДЗИ - Животозастраховане“ ЕАД е 12,400 хил. лв. Подробна информация е представена в бележка 37 в, 2 Ликвиден риск.

В допълнение към регуляторните изисквания, Групата има наложени и капиталови изисквания за платежоспособност от Групата Кей Би Си, които също се отчитат в процеса на управление на капитала на Групата.

Групата отговаря на всички външни наложени изисквания през цялата финансова година.

(г) Рамка за управление на активите и пасивите (УАП)

Финансови рискове възникват от откритите позиции по лихвени, валутни и капиталови продукти, които са изложени на общи и специфични движения на пазара. Групата управлява тези позиции в обхвата на рамката за УАП, която е разработена за постигане на дългосрочна възвръщаемост върху инвестициите, която надвишава неговите задължения по застрахователните договори. Основната техника на УАП на Групата, е да се съпоставят активите с пасивите, възникващи по застрахователни договори чрез препратка към типа на доходите и претенциите, дължими на застрахованите лица. За всяка ясно разграничена категория пасиви се поддържа отделен портфейл активи.

УАП на Групата е интегрирано с управлението на финансовите рискове, свързани с другите финансови активи и пасиви на Групата, които не са пряко свързани със застрахователни и инвестиционни задължения.

**, „ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори

Основният рисък, пред който е изправена Групата, е, че реалните плащания на претенции и застрахователни суми, свързани с условията на сключените договори, биха могли да се различават от очакваните предположения.

Целта на Групата е да гарантира, че заделените застрахователни резерви са достатъчни за покриване на поетите задължения. Поетите застрахователни рискове са обект на оценка, на база действащата подписваческа политика на Групата.

Групата има сключени договори за презастраховане с цел предпазване от евентуални събития, които могат да се отразят неблагоприятно на финансовата ѝ устойчивост. Самозадържането на застрахователя е до определен размер, сумите над който автоматично се презастраховат.

На презастрахователя се цедират сумите над самозадържането на база сключените презастрахователни договори, какъвто е случаят със застраховките „Живот“.

Животозастрахователни договори

Животозастраховането се отнася до застрахователно покритие за смърт или преживяване на застрахованото лице. Дългосрочните полици обикновено се сключват за срок над 5 години и имат клауза за откупна стойност. Застрахователят няма възможност да променя премиите по полицата и трябва да предоставя покритие на риска при условие, че застрахованото лице внася премиите.

Освен това, животозастраховането включва и краткосрочни ежегодно подновяващи се рискови застраховки „Живот“ и Медицинска застраховка.

Класификация на договорите

Застрахователни договори са договори, при които Групата поема значителен застрахователен рисък чрез компенсация на застрахованото лице или на друго ползвашо лице (бенефициент) в случай на настъпване на специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице.

Всеки рисък, който не е класифициран като застрахователен, е финансов риск.

Инвестиционните договори са договори, свързани с финансов рисък. Финансовият рисък е рисъкът, свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихвени проценти, цена на ценни книжа, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие, че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора.

Инвестиционните договори се класифицират допълнително като такива с или без допълнителни негарантирани доходи.

Договор, класифициран като „застрахователен“, е такъв до края на периода си на действие, независимо от възможността застрахователният рисък да намалее значително.

Договор, класифициран като „инвестиционен“, може да бъде рекласифициран в бъдеще като „застрахователен“, ако застрахователният рисък стане съществен.

Застрахователните договори се класифицират като застраховки със спестовен елемент и рискови застраховки.

Спрямо описаната по-горе класификация договорите на ДЗИ се разпределят, както следва:

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (Продължение)

Застрахователни договори със спестовен елемент

Тези договори комбинират плащания при смърт със спестовен елемент. Клаузата за допълнителен, но негарантиран доход (участие в печалбата) се съдържа в застрахователните договори със спестовен елемент. За тях Групата формира и поддържа математически резерв:

- смесени застраховки „Живот“: тази полиса предлага изплащане на фиксирана в договора застрахователна сума в случай на смърт или при доживяване на договорения в полисата срок. Групата е формирала портфейл от застрахователни договори със спестовен елемент (смесени застраховки „Живот“) и право на участие в печалбата от целеви инвестиции, свързани с вътрешни инвестиционни фондове;
- детски застраховки: представляват договори с фиксиран падеж, при които ползвашото дете получава гарантирано на падеж (при навършени 18 или повече години) застрахователната сума, посочена в договора, независимо дали застрахования е доживял или не края на срока;
- универсална застраховка: продукт, комбиниращ натрупване на спестовен фонд с минимална гарантирана доходност, с допълнително изплащане на договорена застрахователна сума при смърт;
- капитал: от края на 2008 г. и Еврогарант от 2014 г., 2015 и 2016 г. застраховка „Живот“ с натрупване на спестовен фонд, при която е включена клауза за допълнителен, гарантиран доход за фиксиран период. Групата не отделя гарантирания елемент от правото за допълнителен, негарантиран доход и признава задължение за бъдещо разпределение на доходи върху целия договор. Това задължение е представено като част от математическия резерв в отчета за финансовото състояние на Групата;
- групови договори със спестовен елемент, склучвани от работодатели със срок от една година

Рискови застраховки

Краткосрочни договори, обикновено със срок от една година и с право на ежегодно подновяване. Такъв вид договори се склучват по следните видове застраховки: рискови застраховки Живот, здравни застраховки и застраховки Медицинска застраховка, които осигуряват изплащане на застрахователната сума при смърт (смърт от злополука) или на обезщетения, свързани с нарушаване на телесната цялост.

Този тип застрахователни договори не предлагат плащания при доживяване или гарантирани откупни стойности. За тази част от отчетените премии, която се отнася за периода на договорено покритие на риска след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, се формира пренос-премиен резерв, отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата. Рисковите застраховки, предлагани от Групата, са както следва:

- Рискови застраховки „Живот“;
- Медицинска застраховка;
- Застраховки „Злополука“.

Към рисковите застраховки се отнасят и застраховките „Живот“ на кредитополучатели.

Това са застрахователни договори с фиксирани срокове и без допълнителен негарантиран доход (ДНД).

Тази категория включва групови кредитни животозастрахователни договори. Бенефицент по тези застрахователни договори е Обединена българска банка АД (ОББ), която предлага на индивидуалните си клиенти (кредитополучатели) групови кредитни застраховки живот. Кредитните застраховки живот защитават клиентите на Групата от последиците от събития (като например смърт или инвалидност), които биха оказали влияние върху способността на клиента или зависимите от него/нея лица да погасят задълженията си към финансовата институция. Изплатените гарантирани обезщетения при настъпването на конкретното застрахователно събитие са свързани с неуредената сума по заема. Няма обезщетения при падеж или при отказ от продължаване на полисата. Продължителността на застрахователното покритие е равна на срока на заема, който е посочен в договора за заем.

Застрахователната премия се признава на база събрана и дължима премия. Някои от застрахователните договори включват еднократна премия, която се получава авансово в началото на всеки застрахователен период за целия период на покритие.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (Продължение)

Рискови застраховки (Продължение)

Други застрахователни договори включват схема за плащане на премията, която следва схемата на погасяване на заема за всеки кредитополучател. Всички премии се признават като приход (спечелени премии), пропорционално за периода на покритие. Частта от получената премия по действащи договори, която е свързана с неизтеклиите към датата на баланса рискове, се отчита като задължение по неспечелени премии, нетно от комисионни. Премиите се показват преди приспадане на комисионните.

Инвестиционни договори, свързани с финансов риск

Договори, при които прехвърлянето на застрахователен риск към Групата от застрахованото лице не е съществено. Инвестиционният риск се поема от застрахованото лице. Групата предлага договори, които се класифицират като инвестиционни със застрахователен компонент, както следва:

- С допълнителни негарантирани доходи: ДЗИ не предлага такива продукти;
- Без допълнителни негарантирани доходи (предлаганите инвестиционни договори са със застрахователен компонент).

Като премиен приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата на Групата се отчита само застрахователната премия, т.е. частта от премията, свързана с поетия застрахователен риск. Сумите, събрани по инвестиционните договори, които прехвърлят предимно финансов риск, като дългосрочни спестовни договори със застрахователен компонент, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата. Сумите, събрани по тях, се кредитират в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата директно като увеличение на депозитния компонент по застраховките.

Основни рискове, на които е изложена Групата

Основният риск, пред който е изправена Групата, е рисъкът, че реалните претенции или времето на тяхното възникване могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата и тежестта на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни здравноосигурителни резерви.

Смъртност – риск от загуби, дължащи се на факта, че смъртността на застрахованите е по-висока от очакваната.

При изчисляването на застрахователните премии и математическия резерв Групата използва таблици за смъртност на общо население на България и застрахователна таблица за смъртност. Застрахователната таблица за смъртност е базирана на смъртността на общото население на България, с допълнителни корекции, отразяващи поведението на застрахователната съкупност, съставена от застрахованите лица в Групата. На годишна база Групата прави анализ на смъртността на застрахованите лица по индивидуалните договори и съпоставя получените резултати с използваните таблици за смъртност.

Допълнително се прави и анализ на смъртността на застрахованите лица по групови застрахователни договори.

Наблюдава се известна несигурност по отношение на влиянието на епидемиите и промените в стила на живот като тютюнопушене, хранителни навици и навиците за физическа дейност, които могат да доведат до влошаване на показателите за смъртност в бъдеще.

Загуба на работоспособност (инвалидност) – риск от загуби, дължащи се на факта, че инвалидността при застрахованите е по-висока от очакваната.

Като задължително или избирамо покритие към застрахователните договори на Групата се предлага трайно загубена или намалена работоспособност от злополука, или трайно загубена или намалена работоспособност от злополука и заболяване. Рисковите премии по този вид застрахователни договори се определят на базата на миналия опит на Групата.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (Продължение)

Основни рискове, на които е изложена Групата (Продължение)

На годишна база се прави анализ на настъпилите събития, свързани с този риск за застрахованите лица по индивидуални договори, и се съпоставят получените резултати с използваните рискови премии.

Допълнително се прави и анализ на загубата на работоспособността на застрахованите лица по групови договори.

Заболеваемост – риск от загуби, дължащи се на факта, че заболеваемостта на застрахованите е по-висока от очакваната.

Групата предлага допълнителен пакет „Особено тежки заболявания“, който се сключва към основното покритие на спестовни застраховки „Живот“.

Откупни и отпадания

Процентът на откупите и отпаданията е фактор, който влияе върху портфейла на Групата. Ежегодно се извършва анализ на броя на откупите и отпаданията, както и на изплатените суми. Анализът се извършва отделно за всеки портфейл от договори.

Разходи – риск от загуби, дължащи се на факта, че действителните разходи на Групата, свързани с обслужване на портфейла на застрахованите лица, са по-високи от очакваните.

При определяне на застрахователните премии Групата отчита очакваните административни разходи за бъдещи периоди. На годишна база се съпоставят очакваните и действителните административни разход на Групата.

Подписваческата стратегия на Групата е разработена така, че да гарантира, че рисковете, които се приемат за застраховане, са оценени надеждно по отношение на вида риск и нивото на застрахователна сума или обезщетение.

Подписваческите правила осигуряват подходящите критерии за подбор и оценка на рисковете. Това се постига чрез използването на здравни декларации, медицински прегледи и изследвания, които да гарантират, на база на текущото здравословно състояние и семейната медицинска история, направените предположения при ценообразуването. Групата има право да утежни или откаже определени рискове.

В допълнение, политиката за строг преглед на претенциите за оценка на всички нови и текущи претенции, редовен подробен преглед на процедурите за обработка на претенциите и често разследване на възможни измамни претенции са всички политики и процедури, които са въведени в практиката за намаляване на експозицията на риск на Групата. Групата също така налага политика за активно управление и своевременно разследване на претенциите, за да намали експозицията си към непредвидими бъдещи развития, които биха могли да окажат негативно влияние върху дейността.

При рисковите застраховки „Живот“ и Медицинска застраховка рисът се диверсифицира в зависимост от професията (рисковия клас), в който попада застрахованото лице или лица в Групата (при груповите договори).

В допълнение, Групата презастрахова определени рискове с цел предпазване от събития, които могат да окажат неблагоприятно влияние върху финансовата ѝ устойчивост.

От друга страна, Групата прилага политика на активно управление и контрол върху предявените претенции, която да намали или да изключи възможността от неблагоприятно развитие на риска.

При застрахователните договори с клауза за допълнителен, негарантиран доход, част от застрахователния риск се споделя със застрахованите лица.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (Продължение)

Основни рискове, на които е изложена Групата (Продължение)

Откупи и отпадания (Продължение)

Застрахователният риск, описан по-горе, се влияе от правото на застрахованото лице да не плаща бъдещите премии или да прекрати прежевременно застрахователния договор.

Географската концентрация на задълженията на предприятието за животозастрахователни договори и задължения за инвестиционен договор е концентрирана само в България. Разкриването се основава на страните, в които е писан бизнесът. Анализът не би бил съществено различен, ако се базира на държавите, в които се намират контрагентите.

	2019 г.			2018 г.		
	Брутен резерв	Презастрахо- ване	Резерв нетно	Брутен резерв	Презастрахо- ване	Резерв нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Животозастраховане						
Застраховка „Живот“ и доходност	153,136	50	153,086	148,964	69	148,895
а) застраховка „Живот“	152,314	50	152,264	148,079	69	148,010
Застраховка живот (риск Смърт)	147,448	-	147,448	144,073	-	144,073
Срочна застраховка "Живот" - риск Смърт	4,866	50	4,816	4,006	69	3,937
б) доходност	823	-	823	885	-	885
Застраховка брак и раждане	5,436	-	5,436	6,331	-	6,331
З-ки свързани с инвестиционни фондове	9,148	-	9,148	9,789	-	9,789
Допълнителна застраховка	219	-	219	116	-	116
	167,939	50	167,889	165,200	69	165,131
Общо застраховане						
Застраховка Злополука	1,260	-	1,260	1,956	-	1,956
Застраховка Заболяване	4,908	939	3,969	3,721	459	3,262
	6,168	939	5,228	5,677	459	5,218
	174,107	989	173,118	170,877	528	170,349

Методи и предположения за изчисление на математическия резерв

Математическият резерв при класическите спестовни продукти се изчислява чрез използване на нето-премиен проспективен метод.

Математическият резерв е разликата между настоящата стойност на очакваните бъдещи застрахователни плащания и настоящата стойност на очакваните бъдещи нето премии без използване на цимлерова поправка (квота).

За Универсална застраховка „Живот“, застраховки „Капитал“ и Еврогарант, математическият резерв се изчислява по Ретроспективен метод и е равен на натрупания спестовен фонд към датата на изчисление.

Към брутния математически резерв, включително капитализираната стойност на пенсийте, са включени допълнително разпределената доходност по полиците и допълнителна сума за административни разходи.

Математическият резерв и капитализираната стойност на пенсийте се изчисляват по проспективен метод от информационната система на Групата, по методика, определена от отговорния акционер. Изчислението се основава на същите технически основи, с които са изчислени нето премиите, включително технически лихвен процент и таблицата за смъртност.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (Продължение)

Основни рискове, на които е изложена Групата (Продължение)

Методи и предположения за изчисление на математическия резерв (Продължение)

Изчислението на математическия резерв и капитализираната стойност на пенсийте съответства на базата, на която се отчита премийният приход в годишния консолидиран отчет на Групата.

Математическият резерв е изчислен като сума на математическите резерви на всяка полizza, изчислени индивидуално от автоматизираната система за всяка действаща застраховка.

Основни предположения

Математическият резерв по смесени застраховки „Живот”, детски застраховки, застраховки с право на участие в печалбата от целеви инвестиции, свързани с вътрешни инвестиционни фондове на Групата и Универсална застраховка, е изчислен при същите акционерски предположения, които са били използвани за изчисляване на нето премиите (включително технически лихвен процент и таблицата за смъртност) и са включени в одобрения застрахователно технически план:

- Техническа лихва - 4%; 3%, 2.5%, 1.8%, 1.75%, 1.3%, 1.1% и 0.8% (за продукти в сила след октомври 2006 г.); 2.5% за Универсална и смесени застраховки „Живот“; 1.8% за дългосрочна рискова застраховка „Живот“;
- Национални таблици за смъртност Б-1952/1968 (застрахователна), Б-1989/1991 (общо население), Б-1989/1999 (модифицирана застрахователна), Б-1989/2003 (общо население), Б-2011/2013 (общо население).

Поради възможните отклонения между застрахователно-техническите планове и действителните резултати, математическият резерв и капитализираната стойност на пенсийте са увеличени с допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от акционерските предположения - за продукти в система Лайф.

Таблици за смъртност

Използваните таблици за смъртност са базирани на смъртността на общото население в България, като в някои случаи, по преценка на акционерите, се отчита и смъртността на застрахователната съкупност (опитът на Групата).

Норма на дисконтиране

Базира се на техническата лихва, използвана при калкулациите на премиите, която е съобразена с практиката на пазара, нормативните изисквания и дългосрочната инвестиционна стратегия на Групата.

Административни разходи

Предположенията за разходи отразяват прогнозни разходи, изчислени при разумни предположения, които са свързани с поддържането и обслужването на действащите полизи. Предположенията се основават на текущите нива на разходи, коригирани с процент на очаквана инфлация.

Норми на откупуване

Откупените застраховки са свързани с упражняване на клаузата за доброволно прекратяване на полизите от страна на застрахованите лица. Групата регулярно извършва наблюдение и анализ на прекратените полизи.

Нормите на откупуване не се вземат под внимание при изчисление на задълженията (математически резерв).

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (Продължение)

Основни рискове, на които е изложена Групата (Продължение)

Чувствителност

Анализът на чувствителността на резервите се базира на направени симулации, като последователно са променени основните фактори и предположения.

Основните фактори, които влияят на размера на математическия резерв, са възвръщаемост на инвестицията, смъртност, разходи, откуп и норма на дисконтиране. Групата е направила симулация за изчисление на ефекта от промяна в тези фактори.

В таблиците по-долу са описани влиянието на различните фактори и предположения върху размера на резервите по животозастрахователни договори:

31 декември 2019 г.

	Промяна в предположенията	Ефект върху брутните задължения	Ефект върху нетните задължения
		хил. лв.	хил. лв.
Смъртност	15%	138	138
Разходи	10%	3,534	3,534
Норма на откупуване	50%	(3,046)	(3,046)
Норма на дисконтиране	1%	(9,250)	(9,250)

31 декември 2018 г.

	Промяна в предположенията	Ефект върху брутните задължения	Ефект върху нетните задължения
		хил. лв.	хил. лв.
Смъртност	10%	141	141
Инфляция	10%	2,636	2,636
Разходи	10%	749	749
Норма на откупуване	1%	(8,585)	(8,585)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори

Основният риск, пред който е изправена Групата по общозастрахователните договори, е рисъкът, че реалните претенции могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата на претенциите и тежестта на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни резерви.

Посочената по-горе експозиция към рисък се смягчава чрез диверсифициране на голям портфейл застрахователни договори, прилагане на ограничения в подписваческите си процедури, подходящи методи за оценка на необходимите премии и за оценка на бъдещите задължения, както и мониторинг на извършени разходи за основна дейност.

Групата сключва договори за презастраховане като част от програмата за намаляване на рисковете.

Прехвърляне към презастрахователи се прави на непропорционална база. Непропорционалното презастраховане е основно ексцесно презастраховане, предвидено да смячи нетната експозиция на Групата към загуби от катастрофични бедствия. Лимитите на задържане за ексцесното презастраховане варират по продуктови линии и територии на възникване на събитието.

Въпреки че Групата има презастрахователни договорености, тя не се освобождава от преките задължения към застрахованите лица и следователно съществува кредитна експозиция по отношение на прехвърлените рискове по застраховки до степента, в която който и да било презастраховател не е в състояние да посрещне задълженията, поети по тези презастрахователни договорености.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (Продължение)

Групата сключва основно следните договори за общо застраховане: автомобилно застраховане, застраховане на домашно имущество, застраховка на обща гражданска отговорност и други. Рисковете по полици за общо застраховане обикновено покриват период от дванадесет месеца.

За договорите за общо застраховане повечето значителни рискове възникват в резултат на пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и законодателни практики. За претенциите, предявени по съдебен ред, които отнемат няколко години за уреждане, съществува и инфлационен риск. Този риск се намалява, като се вземат под внимание очакваните нива на инфлация, когато се определят приблизително задълженията по застрахователни договори.

Групата също така е ограничила експозицията си чрез налагане на максимални суми на претенция за определени договори, както и използването на презастрахователни договорености, за да се ограничи експозицията по отношение на катастрофични събития (например, урагани, земетресения и щети от наводнения).

Целта на тези подписвачески и презастрахователни стратегии е да се ограничи експозицията на природни бедствия, въз основа на възможността на Групата за поемане на риск, като това се решава от Ръководството. Общата цел понастоящем е да се ограничи въздействието от едно катастрофално събитие.

Оценката на експозицията към природни бедствия е базирана на структурата на портфейла на Групата. В края на всяка година се одобрява един от моделите на избрани международни презастрахователни брокери като най-добра оценка за катастрофичния риск. Минималният презастрахователен лимит трябва да покрие възможната загуба от събитие с вероятност 1 на 100 години.

Винаги съществува рисък, обаче, предположенията и техниките, използвани в тези модели, да са ненадеждни или претенциите, възникващи от дадено немоделирано събитие да бъдат по-големи от възникващите от дадено моделирано събитие.

Таблицата по-долу представя концентрацията на задълженията по договори за общо застраховане по видове бизнес:

	2019 г.			2018 г.		
	Брутни задължения	Преза-страхование на задълженята	Нетни задължения	Брутни задължения	Преза-страхование на задълженята	Нетни задължения
Автомобилно застраховане	255,877	(13,095)	242,782	223,681	(12,127)	211,555
Пожар и други опасности и щети на имуществото	29,795	(4,628)	25,167	40,133	(16,486)	23,646
Морско, Авиационно и Транспортно застраховане	4,346	(650)	3,696	4,699	(612)	4,087
Здравни застраховки;	4,987	(11)	4,976	4,492	–	4,492
Помощ при пътуване						
Общо Гражданска отговорност	19,187	(1,275)	17,912	16,032	(1,158)	14,874
Финансови рискове	881	(1)	880	1,984	(56)	1,928
Общо	315,073	(19,660)	295,413	291,021	(30,439)	260,582

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (Продължение)

Основни предположения

Основното предположение, залегнало в оценките на задължението, е че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва модел, сходен с опита от развитието на миналите претенции.

Това включва предположения по отношение на размера на всяка претенция, фактори за инфлиране на претенциите и честота на претенции за всяка година на инциденти.

Допълнителни качествени преценки се правят за оценка на степента, в която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще, например комбинация от сегментни портфейли, условия по полици и процедури за обработка на претенции.

Преценка се използва и за оценка на степента, в която външни фактори, като например съдебни решения и държавно законодателство, оказват влияние върху приблизителните оценки.

През 2018 г. промените в предположения имат следния ефект върху задълженията за застрахователни договори:

Предположения	Увеличение/ (намаление) на балансовата стойност на резервите
Увеличение в първоначалния резерв по застраховка "Автокаско" с 5%	9

Таблица за развитие на претенциите

Представените по-долу таблици показват оценка на поетите кумулативни обявени претенции към всяка дата на консолидирания отчет за финансовото състояние, заедно с кумулативните плащания до момента.

Кумулативните оценки за претенциите не включват дължимите лихви по съдебните претенции и преките и непреки разходи за уреждането им.

Оценката на претенциите не отразява размера на възникналите, но непредявени към датата на консолидираните отчети за финансовото състояние претенции.

Кумулативните плащания не са намалени с приходите от възстановеното имущество, както и с преките разходи във връзка с тези претенции.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (Продължение)

Основни предположения (Продължение)

Застрахователна Година	Преди										Общо хил. лв.
	2011 г. хил. лв.	2011 г. хил. лв.	2012 г. хил. лв.	2013 г. хил. лв.	2014 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.	2019 г. хил. лв.	
В края на застрахователната година	522,018	67,825	75,932	53,857	77,089	66,402	73,657	112,777	85,193	96,798	
1 година по-късно	640,001	79,621	84,911	62,933	87,949	77,041	82,828	114,122	97,548		
2 години по-късно	676,658	83,292	86,414	65,030	90,378	79,125	87,635	114,988			
3 години по-късно	689,519	83,442	86,039	65,901	91,445	79,065	89,143				
4 години по-късно	700,347	83,516	86,256	66,432	94,880	79,965					
5 години по-късно	707,911	83,654	88,426	67,479	96,797						
6 години по-късно	711,566	83,329	88,816	67,117							
7 години по-късно	713,747	83,122	87,964								
8 години по-късно	716,120	83,143									
9 години по-късно	717,990										
Настояща преценка на възможните претенции, с натрупване	717,990	83,143	87,964	67,177	96,797	79,965	89,143	114,988	97,548	96,798	1,531,513
В края на застрахователната година	(352,196)	(45,404)	(54,318)	(39,819)	(47,899)	(40,391)	(48,612)	(53,740)	(51,896)	(52,883)	
1 година по-късно	(536,432)	(66,448)	(75,063)	(54,426)	(74,325)	(61,328)	(72,898)	(86,898)	(80,798)		
2 години по-късно	(594,046)	(72,356)	(77,992)	(57,733)	(79,883)	(70,104)	(79,356)	(105,563)			
3 години по-късно	(630,085)	(76,086)	(79,529)	(59,724)	(84,590)	(73,841)	(82,271)				
4 години по-късно	(658,535)	(78,000)	(81,346)	(62,507)	(88,689)	(75,935)					
5 години по-късно	(680,963)	(80,320)	(83,068)	(64,597)	(91,309)						
6 години по-късно	(694,731)	(82,017)	(83,903)	(64,904)							
7 години по-късно	(701,118)	(82,214)	(84,122)								
8 години по-късно	(706,813)	(82,320)									
9 години по-късно	(710,712)	(45,404)	(54,318)	(39,819)	(47,899)	(40,391)	(48,612)	(53,740)	(51,896)	(52,883)	
Плащания към 31 декември 2019 г.	(710,712)	(84,122)	(64,904)	(91,309)	(75,935)	(82,271)	(105,563)	(80,798)	(86,898)	(52,883)	(1,435,395)

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (Продължение)

Основни предположения (Продължение)

Застрахователна Година	Преди										Общо
	2011 г. хил. лв.	2011 г. хил. лв.	2012 г. хил. лв.	2013 г. хил. лв.	2014 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.	2017 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.	2019 г. хил. лв.	
Брутни задължения по договори за общо застраховане към 31 декември 2018 г.	7,278	823	3,842	2,213	5,488	4,030	6,872	9,425	16,749	43,915	100,635
Настояща проценка за излишъка по предявени, но неурядени щети	4,630	299	1,723	1,097	1,938	1,245	1,761	1,594	2,737	621	17,646
Настояща проценка за IBNR	181	121	168	265	681	1,287	2,674	5,215	12,384	51,438	74,413
Общо брутни задължения по договори за общо застраховане към 31 декември 2019 г.	12,089	1,243	5,733	3,575	8,107	6,562	11,307	16,234	31,870	95,974	192,694

Анализ на чувствителността на оценката за достатъчност на резервите

	Стойност в хил. лв.	Достатъчност на резервите	
		Стойност в хил. лв.	Достатъчност на резервите
31 декември 2019 г.	159,596	17%	
Текуща най-добра оценка на резервите за висящи плащания			
Относително увеличение на факторите за недостиг на резервите (+10%)	164,075	15%	
Относително намаление събирамостта на регресните искове (-10%)	160,628	17%	
31 декември 2018 г.	131,216	12%	
Текуща най-добра оценка на резервите за висящи плащания			
Относително увеличение на факторите за недостиг на резервите (+10%)	187,173	(11%)	
Относително намаление събирамостта на регресните искове (-10%)	132,171	25%	

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов рисък (Продължение)

(в) Финансови рискове

(1) Кредитен рисък

Кредитният рисък е рисъкът, че едната от страните по финансия инструмент ще породи финансова загуба за другата страна по него, като не успее да изпълни дадено задължение.

За смякчаване на експозицията на Групата към кредитен рисък са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Групата за кредитен рисък, която излага оценката и определянето на това какво представлява кредитен рисък за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и нарушенията се докладват пред Комитета за контрол и управление на риска и капитала на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за определяне на нейната уместност и за отразяване на промени в рисковата среда;
- Групата заделя провизии за загуби от обезценка към датата на отчета за финансовото състояние;
- Концентрацията на кредитен рисък се разпределя между портфейл от инвестиции от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, финансови активи на разположение за продажба, финансови активи по амортизирана стойност, предоставени заеми, търговски и други вземания и в по-малка степен краткосрочни и други инвестиции на Групата;
- Ограниченията върху експозициите на контрагентите на Групата се определят в съответствие с кредитните политики на Групата Кей Би Си;
- Нетни лимити на експозиция се определят за всеки контрагент или група контрагенти, географски и индустриски сегмент (т.е. лимити се определят за инвестициите и паричните депозити, експозициите при валутна търговия и минималните кредитни рейтинги за инвестициите, които могат да бъдат притежавани);
- Презастрахователни договори се сключват с контрагенти, които имат добър кредитен рейтинг, а концентрацията на риска се избегва като се спазват насоките за полиците по отношение на лимитите на контрагентите, които се определят всяка година на ниво Кей Би Си Група;
- Поради настоящата финансова ситуация броят на контрагентите и матуритета на инвестициите е силно ограничен;
- Кредитният рисък, свързан с клиентските салда, възниква от неплащането на премиите или вноските по време на грatisния период, посочен в общите условия на полицата, и съществува до неговото изтичане, след което полицата или се плаща, или се прекратява. Комисионата, платима на посредниците, се нетира срещу сумите на вземанията от тях за намаляване на риска от съмнителни вземания;
- Групата издава полици, обвързани с инвестиционни дялове, в своята дейност. В бизнеса, обвързан с инвестиционни дялове във фондове, застрахованото лице носи инвестиционния рисък по активите, държани от фондовете, обвързани с инвестиционни дялове, тъй като доходите по полицата са пряко обвързани със стойността на активите във фонда. Следователно, Групата няма съществен кредитен рисък по финансови активи, обвързани с инвестиционни дялове.

Експозиция към кредитен рисък

Таблицата по-долу показва максималната експозиция към кредитен рисък за компонентите от консолидирания отчет за финансовото състояние. Активите, свързани с инвестиционни договори, са включени в представена по-долу таблица в отделна колона, тъй като кредитният рисък при този тип активи се носи от застрахованото лице.

31 декември 2019 г.	Застраховки, свързани с инвестиционен		
	Други	Фонд	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи			
Депозити във финансови институции	615	—	615
Търговски и други вземания	2,423	—	2,423
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход:</i>			

**, „ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(I) Кредитен риск (Продължение)

Експозиция към кредитен риск (Продължение)

	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд			Общо хил. лв.
	Други хил. лв.	хил. лв.		
31 декември 2019 г.				
Финансови и застрахователни активи				
Държавни облигации	373,089	—	—	373,089
Корпоративни облигации	72,885	—	—	72,885
Акции	188	—	—	188
<i>Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:</i>				
Държавни облигации	29,332	—	—	29,332
Предоставени заеми	10,780	—	—	10,780
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:</i>				
Привлечени средства по инвестиционни договори	—	80,756	80,756	80,756
Държавни облигации	1,942	—	—	1,942
Активи по презастрахователни операции	20,649	—	—	20,649
Вземания по застрахователни операции	82,833	—	—	82,833
Парични средства в банки	60,589	—	—	60,589
Обща експозиция към кредитен риск	655,325	80,756	—	736,081

	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд			Общо хил. лв.
	Други хил. лв.	хил. лв.		
31 декември 2018 г.				
Финансови и застрахователни активи				
Депозити във финансови институции	4,062	—	—	4,062
Търговски и други вземания	2,699	—	—	2,699
Вземания от данък върху доходите	—	—	—	—
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход:</i>				
Държавни облигации	280,798	—	—	280,798
Корпоративни облигации	56,850	—	—	56,850
Акции	189	—	—	189
<i>Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:</i>				
Държавни облигации	29,494	—	—	29,494
Предоставени заеми	10,780	—	—	10,780
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:</i>				
Привлечени средства по инвестиционни договори	—	43,963	43,963	43,963
Държавни облигации	1,588	—	—	1,588
Активи по презастрахователни операции	30,967	—	—	30,967
Вземания по застрахователни операции	76,472	—	—	76,472
Парични средства в банки	99,020	—	—	99,020
Обща експозиция към кредитен риск	952,919	43,963	—	636,882

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(1) Кредитен риск (Продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Групата към кредитен риск чрез класифициране на активите според кредитния рейтинг на контрагентите. Активите, свързани с инвестиционни договори, са включени в представената по-долу таблица в отделна колона, тъй като кредитният риск при този тип активи се носи от застрахованото лице.

31 декември 2019 г.

	Инвестиционен клас	Неинвестиционен клас: задоволителен	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд			Обезценени	Общо
			хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Финансови и застрахователни активи							
Депозити във финансови институции	615		-	-	-	-	615
Търговски и други вземания	-	3,427	-	-	(1,004)	2,423	
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход:</i>							
Държавни облигации	373,160		-	-	(71)	373,089	
Корпоративни облигации	72,972		-	-	(87)	72,885	
Акции	-	188	-	-	-	188	
<i>Финансови активи по амортизирана стойност:</i>							
Държавни облигации	29,338		-	-	(6)	29,332	
Предоставени заеми	10,783		-	-	(3)	10,780	
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:</i>							
Дялове в инвестиционни фондове	-	-	80,756	-	-	80,756	
Държавни облигации	1,942		-	-	-	1,942	
Активи по презастрахователни операции	20,649	-	-	-	-	20,649	
Вземания по застрахователни операции	-	87,464	-	-	(4,631)	82,833	
Парични средства	60,589	-	-	-	-	60,589	
Общо	570,048	91,079	80,756	(5,802)	736,081		

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(1) Кредитен риск (Продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (Продължение)

31 декември 2018 г.

	Инвестиционен клас	Неинвестиционен клас:	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Обезценени	Общо
		задоволителен	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи					
Депозити във финансови институции	—	4,065	—	(3)	4,062
Търговски и други вземания	—	2,938	—	(239)	2,699
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>					
Държавни облигации	280,883	—	—	(85)	280,798
Корпоративни облигации	56,945	—	—	(95)	56,850
Акции	-	189	-	-	189
<i>Финансови активи по амортизирана стойност:</i>					
Държавни облигации	29,504	—	—	(10)	29,494
Представени заеми	10,783	—	—	(3)	10,780
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:</i>					
Дялове в инвестиционни фондове	—	—	43,963	—	43,963
Държавни облигации	1,588	—	—	—	1,588
Активи по презастрахователни операции	30,967	—	—	—	30,967
Вземания по застрахователни операции		80,893	—	(4,421)	76,472
Парични средства	99,020	-	—	—	99,020
Общо	509,690	88,085	43,963	4,856	636,882

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(1) Кредитен риск (Продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (Продължение)

Към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. Групата има един депозит в „ОББ“ АД.

Концентрацията на разплащателни сметки при свързани лица към 31 декември 2019 г. представлява 97% от стойността на пари и парични средства.

Групата класифицира като инвестиционен клас финансови активи, при които за контрагента е налице външен рейтинг. В неинвестиционен клас, задоволителен са посочени тези финансови и застрахователни активи, за които не е налице рейтинг от рейтингова агенция или имат кредитен рейтинг по-нисък от BBB, но Групата няма индикации и не очаква влошаване на кредитното качество на контрагента.

Неинвестиционен клас, нездадоволителен са финансови активи, за които Групата очаква влошаване на кредитното качество на контрагента. През представените отчетни периоди, Групата не е идентифицирало такива финансови активи. Представената по-долу таблица предоставя информация относно експозицията към кредитен риск на Групата към 31 декември 2019 г., като класифицира активите съгласно кредитния рейтинг на контрагентите според кредитната скала на Кредитната агенция на Standard&Poors. AAA е най-високият възможен рейтинг. Активи, които попадат извън обхвата на рейтинг AAA до BBB, се класифицират като такива със спекулативен рейтинг. Политика на Групата е да поддържа точни и последователни рейтинги за риска. Това дава възможност на Ръководството да се фокусира върху приложимите рискове и сравнението на експозициите. Рейтинговата система се поддържа от редица финансови анализи, комбинирани с обработена пазарна информация, за да се осигурят основните входящи данни за оценката на риска от контрагента.

31 декември 2019 г.	Некласифицирани					Застраховки		Общо	
	AAA	AA	A	BBB	хил. лв.	хил. лв.	свързани с инвестиционен фонд	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи									
Депозити във финансови институции	—	—	615	—	—	—	—	615	615
Търговски и други вземания	—	—	—	—	—	2,423	—	—	2,423
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход:									
Държавни облигации	1,640	10,406	19,916	341,127	—	—	—	373,089	373,089
Корпоративни облигации	—	2,233	33,838	36,814	—	—	—	72,885	72,885
Акции	—	—	—	—	188	188	—	—	188
Финансови активи по амортизирана стойност:									
Облигации	—	—	—	29,333	—	—	—	29,333	29,333
Предоставени заеми	—	—	—	10,780	—	—	—	10,780	10,780

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(1) Кредитен риск (Продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (Продължение)

31 декември 2019 г.	AAA	AA	A	BBB	Некласифицирани хил. лв.	Застраховки свързани с инвестиционен фонд хил. лв.	Общо хил. лв.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.			
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:							
<i>Облигации</i>	—	—	—	1,942	—	—	1,942
Привлечени средства по инвестиционни договори	—	—	—	—	—	80,756	80,756
Активи по презастрахователни операции	-	9,108	11,532	5	4	—	20,649
Вземания по застрахователни операции	—	—	—	—	82,833	—	82,833
Парични средства	—	—	57,277	3,312	—	—	60,589
Общо	1,640	21,747	123,178	423,313	85,448	80,756	736,082

31 декември 2018 г.	AAA	AA	A	BBB	Некласифицирани хил. лв.	Застраховки свързани с инвестиционен фонд хил. лв.	Общо хил. лв.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.			
Финансови и застрахователни активи							
Депозити във финансови институции Търговски и други вземания	—	—	4,062	—	—	—	4,062
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход:	—	—	—	—	2,699	—	2,699
<i>Държавни облигации</i>	1,678	5,123	12,728	261,269	—	—	280,798
<i>Корпоративни облигации</i>	—	2,146	25,383	29,321	—	—	56,850
<i>Акции</i>	—	—	—	—	189	—	189
Финансови активи по амортизирана стойност::	—	—	—	29,494	—	—	29,494
<i>Облигации</i>	—	—	—	10,780	—	—	10,780

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(1) Кредитен риск (Продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (Продължение)

31 декември 2018 г.	AAA	AA	A	BBB	Некласифицирани хил. лв.	Застраховки свързани с инвестиционен фонд хил. лв.	Общо хил. лв.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.			
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:							
<i>Облигации</i>	—	—	—	1,588	—	—	1,588
Привлечени средства по инвестиционни договори	—	—	—	—	—	43,963	43,963
Активи по презастрахователни операции	—	6,886	5,770	18,172	139	-	30,967
Вземания по застрахователни операции	—	—	—	—	76,472	-	76,472
Парични средства	—	—	97,505	1,466	49	—	99,020
Общо	1,678	14,155	145,448	352,090	79,548	43,963	636,882

Кредитно качество на финансовите активи

Кредитното качество на финансовите активи, които не са просрочени, се оценява на база на информация за събирамостта след дата на баланса.

Кредитното качество на вземанията от застрахователни операции, които не са просрочени, се оценява на база на информация за събирамостта след дата на баланса.

Представената по-долу таблица, предоставя информация относно експозицията на Групата в държавни и корпоративни ценни книжа, класифицирани като отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи, отчитани по амортизирана стойност според техния падеж към 31 декември 2019 г.

Падеж	Стойност към 31 декември 2019 г.	Стойност към 31 декември 2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
до 1 год.	21,727	16,194
над 1 год. до 3 год.	70,494	57,927
над 3 год. до 5 год.	72,779	77,929
над 5 год. до 15 год.	275,648	215,092
над 15 год.	34,658	-
	475,306	367,142

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(1) Кредитен риск (Продължение)

Кредитно качество на финансовите активи (Продължение)

Обезценка на финансови активи

Индивидуални обезценки

Изменението на коректива за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) на финансови активи през периода е представено в следната таблица:

	Финансови активи, отчитани по справедли-ва стойност в другия всеобхватен доход	Държавни ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност	Предоставени депозити	Търговски вземания	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Коректив за загуби на 1 януари 2018 г.	-	-	-	174	174
Ефект от първо прилагане на МСФО 9	96	10	35	3	144
Коректив за загуби на 01 януари 2018 г. с първо прилагане на МСФО 9	96	10	35	177	318
Коректив за загуби, признат в отчета за печалбата или загубата, в т.ч.					
<i>Коректив на новопридобити активи през периода</i>	4	-	-	69	73
<i>Отписан коректив на продадени или падежирали активи през периода</i>	(16)	-	(32)	(4)	(52)
<i>Промяна в коректива поради изменение в кредитния риск</i>	(4)	-	-	-	(4)
<i>Увеличение от бизнес комбинация</i>	100	-	-	-	100
Коректив за загуби на 31 декември 2018 г.	180	10	3	242	435
Коректив за загуби, признат в отчета за печалбата или загубата, в т.ч.					
<i>Коректив на новопридобити активи през периода</i>	46	-	-	123	169
<i>Отписан коректив на продадени или падежирали активи през периода</i>	(35)	(1)	-	(23)	(59)
<i>Промяна в коректива поради изменение в кредитния риск</i>	(33)	-	-	662	629
Коректив за загуби на 31 декември 2019 г.	158	9	3	1,004	1,174

Корективът за загуби на финансови активи първоначално е признат към 1 януари 2018 г., което е първата дата на прилагане на МСФО 9 за Групата. През периода не са наблюдавани съществени промени в кредитния риск по финансовите активи, които да доведат до изменение в периода на очаквани кредитни загуби, в посока от 12 месеца до срока на договора, и обратно.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Групата може да е изправена пред затруднения при посрещането на задълженията, свързани с финансовите инструменти. По отношение на катастрофичните събития също е налице ликвиден риск, свързан с времевите разлики между брутните парични плащания и очакваните възстановявания от презастраховане.

Въведени са следните политики и процедури за ограничаване на експозицията на Групата към ликвиден риск:

- Групата ежедневно изплаща обезщетения и задължения, които възникват при обичайната дейност. Групата ежедневно следи и контролира своите потребности от ликвидни средства чрез управление на входящите и изходящите парични потоци.
- създанени са набор от правила за разпределение на активите, структури на лимити на портфейлите и профили на падеж на активите, за да се гарантира, че е на разположение достатъчно финансиране за посрещане на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.
- поддържа се достатъчно ниво на парични средства в наличност, за да се финансира дейността и да се смекчат колебанията в паричните потоци.

Групата е обект на регулация от Комисията за Финансов Надзор, направление Застрахователен надзор. От началото на 2016 г. Групата е задължена да изпълнява изискванията за капиталова адекватност, наложени от Директива 2009/138/EU на Европейския Парламент (Платежоспособност II). Към края на всеки отчетен период Групата докладва количествени годишни форми в съответствие с изискванията на Платежоспособност II, които подлежат на преглед от независимия външен одитор. КФН ежегодно организира преглед на балансите на застрахователите с участието на независими външни лица и институции с висока професионална репутация. Целта на проверката е да се установят задълженията по застрахователни договори и да се оцени адекватността на техническите резерви по Платежоспособност II, както и да се преизчислят пруденциалните показатели – МКИ и КИП.

Дружеството е направило изчисление основните показатели по Платежоспособност II към края на 2019 г. и 2018 г., които са посочени в таблицата по-долу:

	Общо собствени средства	Общо				КИП коefficient	МКИ коefficient
		собствени средства МКИ	КИП	МКИ	хил. лв.		
31 декември 2019 г.	208,091	208,091	53,054	13,263	392%	1,569%	
31 декември 2018 г.	180,035	180,035	47,209	12,400	381%	1,451%	

Структура на падежите

Таблицата по-долу обобщава структурата на падежите на финансни и застрахователни активи и финансни пасиви на Групата въз основа на оставащите недисконтирани договорни задължения, включително вземанията и задълженията по лихви.

За задължения по застрахователни договори и презастрахователни активи, профилите на падеж се определят на база очаквания момент на възникване на нетните парични изходящи потоци по признатите застрахователни задължения. Пренесените премии в следващ отчетен период и дельт на презастрахователите в пренесените премии в следващ отчетен период се изключват от анализа, тъй като те не са договорни задължения.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск (Продължение)

Структура на падежите (Продължение)

Групата поддържа портфейл от лесно търгуеми и разнородни активи, които лесно могат да бъдат ликвидирани в случай на непредвидено намаление на паричните потоци.

То разполага с одобрени кредитни лимити за отделни контрагенти (за облигации и депозити в кредитни институции). По отношение на презастраховането, Групата прилага лимити, определени на групово ниво. Презастрахователните активи са представени на същата база както застрахователните задължения.

Заемите и вземанията включват вземанията по договорната лихва.

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г.

В светлината на последните събития от март 2020 г. (Пандемията COVID 19), очакванията са за запазване стабилността на финансовите параметри, запазване на застрахователния портфейл и постигане на адекватна за ситуацията печалба от дейността, запазвайки устойчиви ликвидни и капиталови буфери.

Предприети са допълнителни мерки за ежедневен мониторинг и управление на ликвидните средства, както и мониторинг на пазарната стойност на портфейла от ценни книжа/облигации.

Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забавяне може да изпълни ежедневните си задължения свързани с плащанията, както в нормална пазарна среда, така и в условията на криза.

ДЗИ инвестира предимно в ликвидни активи и преобладаващата част от инвестиционният портфейл са Държавни ценни книжа, които са високо ликвидни и дружеството може да продаде за да покрие нарастващ обем на плащанията при извънредна ситуация.

Също така ДЗИ поддържа достатъчно средства по разплащателни сметки (минимално необходими налични средства), които да може да обезпечат ежедневните плащания.

ДЗИ използва за покритие на техническите резерви ДЦК, деноминирани в лева и евро, инвестиционен клас корпоративни облигации в евро и средства по разплащателни сметки .

Групата има одобрени лимити за използване наrepo сделки с цел краткосрочно осигуряване на ликвидни средства.

Освен, че наблюдава повишения оперативен риск, Групата следи много внимателно свързаното с това макроикономическо въздействие, включително влиянието на местните пазари на KBC Group от намаляването на растежа на БВП в Китай в момент, когато икономиката и вече е в крехко състояние.

Финансовите пазари също изглеждат силно чувствителни към рисковете, свързани с коронавируса, като фондовите пазари, лихвените проценти и цените на петрола намаляват.

Развитието в началото на 2020 г. (като пандемията COVID-19) ще наложи промяна на заложените в бюджета за следващата година финансови параметри.

Въпреки че поставят пазара в ситуация на сериозен стрес, досега това не е повлияло на ликвидността на ДЗИ, което е видно от основните показатели по Платежоспособност II към 31.03.2020 г.:

	Общо собствени средства			КИП коефициент	МКИ коефициент
		КИП	МКИ		
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ДЗИ Животозастраховане ЕАД	206,296	53,495	13,374	386%	1543%
ДЗИ Общо застраховане ЕАД	165,721	86,636	36,852	191.3%	450%

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск (Продължение)

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г. (Продължение)

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтиран парични потоци на активите на Групата:

31 декември 2019 г.	Балансова стойност	между		Между		над 15		Общо
		до 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	5-15 год.	год.	хил. лв.	
Финансови и застрахователни активи								
Депозити във финансови институции	615	615	—	—	—	—	—	615
Предоставени заеми	10,780	23	—	4,890	5,867	—	—	10,780
Търговски и други вземания	2,423	2,423	—	—	—	—	—	2,423
<i>в т.ч. финансова гаранция</i>	1,164	1,164	—	—	—	—	—	1,164
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	446,162	25,272	79,431	56,903	257,099	32,860	451,565	
Финансови активи по амортизирана стойност	29,332	1,212	2,424	23,028	5,496	-	32,160	
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата</i>								-
Привлечени средства по инвестиционни договори	80,756	-	-	-	-	80,756	80,756	
Държавни облигации	1,942	46	92	1,762	-	-	1,900	
Активи по презастрахователни операции	20,649	3,800	8,522	3,179	1,919	-	17,420	
Вземания по застрахователни операции	82,833	72,637	7,979	2,217	-	-	82,833	
Парични средства	60,646	60,646	-	-	-	-	60,646	
Общо активи	736,138	166,674	98,448	91,979	270,381	113,616	741,098	

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск (Продължение)

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г. (Продължение)

Анализ на падежите

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтираны парични потоци на пасивите на Групата.

31 декември 2019 г.	Балансова	между	между	между	Общо
	стойност	до 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни пасиви					
<i>Задължения по застрахователни договори, с изключение на преноспремиен резерв</i>					
По Животозастраховане	174,107	15,810	26,659	37,302	90,627 170,398
По Общо застраховане	192,958	88,939	68,222	25,431	15,508 198,100
Задължения по инвестиционни договори	80,879	—	—	—	80,879 80,879
Задължения към презастрахователи	1,270	1,270	—	—	— 1,270
Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застраховани лица	26,917	26,917	—	—	— 26,917
Търговски и други задължения	8,763	8,763	—	—	— 8,763
Лизингови задължения	2,431	885	1,546	—	— 2,431
Общо пасиви	487,325	142,584	96,427	62,733	187,014 488,758

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтираны парични потоци на активите на Групата.

31 декември 2018 г.	Балансова	между	между	между	Общо
	стойност	до 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи					
<i>Депозити във финансово институции</i>					
Търговски и други вземания	4,062	4,062	—	—	— 4,062
<i>в т.ч. финансови гаранции</i>	2,699	2,699	—	—	— 2,699
	1,628	1,628	—	—	— 1,628

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск (Продължение)

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г. (Продължение)

Анализ на падежите (Продължение)

31 декември 2018 г.	Балансова стойност	между					Общо
		до 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	5-15 год.	между	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи							
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	1,588	35	80	1,386	103	1,604	
Финансови активи по амортизирана стойност	337,837	22,278	70,357	68,952	193,655	355,242	
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	29,494	1,473	2,440	19,773	13,228	36,914	
Привлечени средства по инвестиционни договори	43,963	—	—	—	43,963	43,963	
Предоставени заеми	10,780	9800	—	—	—	980	10,780
Активи по презастрахователни операции	30,967	30,967	—	—	—	—	30,967
Вземания по застрахователни операции	76,472	68,008	6,484	1,980	—	—	76,472
Парични средства	99,093	99,093	—	—	—	—	99,093
Общо активи	636,956	228,636	79,361	96,981	256,819	661,797	

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтирани парични потоци на пасивите на Групата.

31 декември 2018 г.	Балансова стойност	между					Общо
		до 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	5-15 год.	над 15 год.	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни пасиви							
<i>Задължения по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв</i>							
По Живото- застраховане	165,390	20,013	34,586	34,866	67,792	8,133	165,390
По Общо застраховане	177,875	88,169	51,708	27,824	10,174	—	177,875
Задължения по инвестиционни договори	43,757	—	—	—	43,757	—	43,757
Деривативни финансови инструменти	383	383	—	—	—	—	383

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск (Продължение)

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г.
 (Продължение)

Анализ на падежите (Продължение)

31 декември 2018 г.	Балансова стойност	между		между		между		Общо
		до 1 год.	1-3 год.	3-5 год.	5-15 год.	над 15 год.		
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Краткосрочен заем	—	—	—	—	—	—	—	—
Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застраховани лица	25,313	25,313	—	—	—	—	—	25,313
Търговски и други задължения	9,376	9,376	—	—	—	—	—	9,376
Общо пасиви	422,094	143,254	86,294	62,690	121,723	8,133	422,094	

Групата класифицира като текущи активи и пасиви с очакван матуритет до една година и като нетекущи такива, с очакван матуритет над една година.

Анализ на активите и пасивите по матуритет според очаквания от Групата падеж

31 декември 2019 г.	Застраховки, свързани с			
	текущи	нетекущи	инвестиционен фонд	общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи, вкл. репутация	—	20,042	—	20,042
Материални активи	—	26,335	—	26,335
Активи с право на ползване		2,424		2,424
Активи по отсрочени данъци	—	721	—	721
Отсрочени аквизиционни разходи	-	4,530	—	4,530
Инвестиционни имоти	—	27,046	—	27,046
Депозити във финансови институции	615	—	—	615
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	30	1,912	80,756	82,698
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всесобхватен доход	21,215	424,947	—	446,162
Финансови активи по амортизирана стойност	512	28,820	—	29,332
Предоставени заеми	23	10,757	—	10,780
Търговски и други вземания в т.ч. финансови гаранции	2,745	—	—	2,745
Активи по презастрахователни операции	1,164	—	—	1,164
Вземания по застрахователни операции	3,800	16,849	—	20,649
Парични средства	72,637	10,196	—	82,833
Разходи за бъдещи периоди и други активи	60,646	—	—	60,646
Общо активи	163,416	574,579	80,756	818,751

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск (Продължение)

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г.
 (Продължение)

Анализ на активите и пасивите по матуритет според очаквания от Групата падеж (Продължение)

31 декември 2019 г.

	Текущи хил. лв.	Нетекущи хил. лв.	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо хил. лв.
			хил. лв.	
Задължения по застрахователни договори	104,749	384,695	—	489,444
Задължения по инвестиционни договори	—	—	80,879	80,879
Задължения към персонала при пенсиониране	576	592	—	1,168
Пасив по отсрочен данък	—	1,142	—	1,142
Задължения към презастрахователи	1,270	—	—	1,270
Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застраховани лица	26,917	—	—	26,917
Търговски и други задължения	10,612	—	—	10,612
Лизингови задължения	885	1,546	—	2,431
Задължения за данък върху доходите	1,589	—	—	1,589
Общо пасиви	146,598	387,975	80,879	615,452

Анализ на активите и пасивите по матуритет според очаквания от Групата падеж (Продължение)

31 декември 2018 г.

	Текущи хил. лв.	Нетекущи хил. лв.	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо хил. лв.
			хил. лв.	
Нематериални активи, вкл. репутация	—	20,115	—	20,115
Материални активи	—	27,409	—	27,409
Активи по отсрочени данъци	—	539	—	539
Отсрочени аквизиционни разходи	7	5,090	—	5,097
Инвестиционни имоти	—	24,114	—	24,114
Депозити във финансови институции	4,062	—	—	4,062
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	35	1,553	43,963	45,551
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	15,681	322,156	—	337,837
Финансови активи по амортизирана стойност	514	28,980	—	29,494
Предоставени заеми	3	10,777	—	10,780
Търговски и други вземания	2,699	—	—	2,699
<i>в т.ч. финансови гаранции</i>	<i>1,628</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>1,628</i>

, „ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(2) Ликвиден риск (Продължение)

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Групата за 2020 г. (Продължение)

Анализ на активите и пасивите по матуритет според очаквания от Групата падеж (Продължение)

	Застраховки, свързани с инвестиционен			Общо хил. лв.
	Текущи хил. лв.	Нетекущи хил. лв.	фонд хил. лв.	
31 декември 2018 г.				
Активи по презастрахователни операции	30,967	—	—	30,967
Вземания от данък върху доходите	265	—	—	265
Вземания по застрахователни операции	68,008	8,464	—	76,472
Парични средства	99,093	—	—	99,093
Разходи за бъдещи периоди и други активи	1,454	—	—	1,454
Общо активи	222,788	449,197	43,963	715,948

31 декември 2018 г.

	Застраховки, свързани с инвестиционен			Общо хил. лв.
	Текущи хил. лв.	Нетекущи хил. лв.	фонд хил. лв.	
Задължения по застрахователни договори	129,757	332,141	—	461,898
Задължения по инвестиционни договори	—	—	43,757	43,757
Задължения към персонала при пенсиониране	540	506	—	1,046
Деривативни финансови инструменти	383	—	—	383
Пасив по отсрочен данък	—	722	—	722
Задължения към застрахователи, застрахователни посредници и застраховани лица	25,313	—	—	25,313
Търговски и други задължения и провизии	9,375	—	—	9,375
Общо пасиви	165,368	333,369	43,757	542,494

(3) Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансия инструмент, ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва три вида риск: на обменните курсове (валутен риск), на пазарните лихвени проценти (лихвен риск) и на пазарните цени (ценови риск).

- Пазарният риск е извън контрола на Групата и като цяло не може да бъде диверсифициран. Основен метод за намаляване на пазарния риск и неговите компоненти е събиране и обработване на информация за макроикономическата среда и на тази база – прогнозиране и приспособяване на инвестиционната политика към очакваните промени в средата;

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(3) Пазарен риск (Продължение)

- Съществува политика за пазарен риск на Групата, излагаша оценката и определянето на това какво представлява пазарен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и експозициите и нарушенията се докладват на Комитета за риска на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за потвърждаване на нейната уместност и за отразяване на промените в рисковата среда;
- Съществува структура на определени лимити за разпределение на активите и портфейлите, целяща гарантиране, че Групата инвестира в определени активи, които гарантират определени застрахователни задължения и се притежават с цел осигуряване на доходи и печалби за застрахованите лица, които отговарят на техните очаквания;
- Извършва се стриктен контрол върху дейностите, свързани с управление на валутния риск.

Групата издава инвестиционни полици, обвързани с дялове. За бизнес, обвързан с инвестиционни дялове, застрахованото лице носи инвестиционния риск от активите, държани във фондовете, тъй като ползите по полицата са пряко свързани със стойността на активите във фонда. Експозицията на Групата на пазарен риск в този бизнес е ограничена до степента, в която приходите, възникващи от начисления за управление на активите, се базират на стойността на активите във фонда.

(За) Валутен риск

Валутният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансовия инструмент ще варира поради промени във валутните курсове.

Основните сделки на Групата се реализират в евро и лева, и експозицията на валутен риск възниква основно по отношение на щатския долар. Към 31 декември 2019 г., финансите активи и пасиви на Групата, деноминирани в евро, не пораждат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Тъй като Групата представя финансите си отчети в лева, последните могат да бъдат повлияни от движенията на валутните курсове между валути различни от еврото и българския лев.

Финансовите активи на Групата са деноминирани основно в същите валути както задълженията по застрахователните и инвестиционните договори, което смекчава валутния риск за Групата. Следователно основният валутен риск възниква от признатите активи и пасиви, деноминирани във валути, различни от тези, в които се очаква да бъдат уредени задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.

Валутният риск се управлява ефективно от Групата чрез деривативни финансни инструменти. Сключват се форуърдни валутни договори за елиминиране на валутната експозиция на индивидуалните сделки във валута. Валутните форуърдни договори трябва да са в същата валута и при същите условия както хеджираната позиция, за да се увеличи максимално ефективността от управлението на валутния риск.

Групата не сключва такива форуърдни договори, докато не е налице неотменим ангажимент.

В съответствие с политиките на Група Кей Би Си, Групата ограничава валутната си експозиция, като за тази цел през 2008 г., Дружеството е осъществило няколко сделки с деривативи с оглед ограничаването предимно на експозицията си в щатски долари.

Групата не е изложена на съществен валутен риск, поради факта, че сключва своите сделки основно в лева и евро и стойността на активите и пасивите, деноминирани в други валути, които отчита е несъществен.

Стойността на активите в щатски долари е в размер на 1,134 хил. лв. (2018 г.: 2,114 хил. лв.), а тази на пасивите е 1,635 хил. лв. (2018 г.: 2,024 хил. лв.).

Групата няма значителна концентрация на валутен риск.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(3) Пазарен риск (Продължение)

(3а) Валутен риск (Продължение)

Представеният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като е показан ефектът върху печалбата преди данъци и собствения капитал, които се дължат на промените в справедливата стойност на монетарните активи и пасиви, чувствителни към валутните промени, включително задължения по претенции по застрахователни договори. Корелацията на променливите оказва съществен ефект върху определянето на крайния ефект върху пазарния риск, но за демонстриране на ефекта, който се дължи на промените в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че движението в тези променливи са нелинейни.

Валута	31 декември 2019 г.		31 декември 2018 г.		
	Промяна в променливите	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Американски долари	+10%	(71)	—	161	—
Американски долари	-10%	71	—	(161)	—

Използваният метод за извличане на информация за чувствителността и съществените променливи не са променени спрямо предходния период.

(3б) Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

Инструментите с плаващ лихвен процент излагат Групата на риск на паричните потоци, докато инструментите с фиксиран лихвен процент излагат Групата на риск на справедливата стойност.

Политиката на Групата за лихвения риск, изисква от нея да управлява този риск, като поддържа подходяща комбинация от инструменти с фиксиран и плаващи лихвени проценти. Политиката изисква от нея да управлява падежите на лихвоносните активи и лихвоносните пасиви. Всяко несъвладение между инструментите с фиксиран и плаващи лихвени проценти, и техните падежи се управляват ефективно от Групата чрез деривативни финансови инструменти. Лихвите по инструменти с плаващи лихвени проценти се преоценяват на периоди от поне една година. Лихвите по инструменти с фиксиран лихвен проценти се определят в началото на финансия инструмент и са фиксиран до падежа му.

През последните пет години са предприети мерки за постепенно увеличаване на падежната структура на портфейлите с цел намаляване на лихвения риск за Групата. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движението на лихвените проценти, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователните резерви, се моделират и преглеждат регулярно. Основната цел на тези методи е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движението на лихвените проценти.

Макар че е по-трудно да се измери чувствителността на застрахователните пасиви към евентуални промени в лихвените нива отколкото тази на свързаните активи, Ръководството на Групата счита, че движението в лихвените проценти ще предизвика промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(3) Пазарен риск (Продължение)

(3б) Лихвен риск (Продължение)

Моделите, които се използват за описание на чувствителността на задълженията по отношение на лихвения процент, се базират на стандартите на Групата Кей Би Си и се преглеждат всяка година.

Стойността на активите на Групата зависи от динамиката на пазарните лихвени проценти. Групата е изложена на риск от колебание в лихвените проценти, тъй като доходността на лихвоносните активи се променя в резултат от промените в пазарните лихвени проценти. По отношение на плаващите лихвени проценти, Групата е изложена на риск в зависимост от лихвения индекс, към който е привързан съответният финансова инструмент. За оценка на очаквания матуритет на задълженията са използвани вътрешни модели, което позволява по прецизно разпределение на пасивите според тяхната продължителност. В резултат на направените през 2010-2017 г. дългосрочни инвестиции, намаляват късите позиции на активите относно задълженията, което води до намаляването на лихвения рисък.

Представеният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като се показва ефекта върху печалбата преди данъци (дължащ се на промените в справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви с плаващ лихвен процент) и собствения капитал (което отразява корекциите в печалбата преди данъци и преоценката на финансови активи на разположение за продажба с фиксиран лихвен процент). Корелацията на променливите ще има съществен ефект при определянето на крайното влияние върху лихвения рисък, но за демонстриране на ефекта, който се дължи на промени в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че промените в променливите не са линейни.

Ефектът на промяна в лихвените равнища, изследван в представените по-долу-таблици, би се отразил на справедливите стойности на лихвоносните финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и съответно в собствения капитал на Дружеството. Лихвоносните кредити и вземания, отчитани по амортизирана стойност, се олихвяват с фиксирали лихвени проценти, поради което не са изложени на риск от промяна на основните лихвени равнища.

Към дата	Промяна лихва (базисни точки)	в хил. лв.			Общо
		Лева	Евро	Американски долар	
31 декември 2019 г.	Ефект върху капитала	+100 бр	(10,200)	(8,262)	- (18,462)
		-100 бр	11,465	8,755	- 20,220
31 декември 2018 г.	Ефект върху печалбата	+100 бр	-	-	-
		-100 бр	-	-	-
	Ефект върху капитала	+100 бр	(6,737)	(21,779)	(2) (28,516)
		-100 бр	6,312	13,238	2 19,550
	Ефект върху печалбата	+100 бр	-	-	-
		-100 бр	-	-	-

Използваният метод за извличане на информация за чувствителността и съществените променливи не е променен спрямо предходния период.

(3в) Ценови риск

Рискът за цената на капиталовите инструменти е рисъкът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще се колебае, поради промени в пазарните цени (различни от възникващите в резултат на лихвения или валутния рисък) независимо дали тези промени са причинени от фактори, специфични за индивидуалния финансов инструмент или неговия еmitент, или фактори, засягащи всички сходни финансови инструменти, търгувани на пазара.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(3) Пазарен риск (Продължение)

(3в) Ценови риск (Продължение)

Експозицията на Групата на риск от цената на капиталовите инструменти е свързана с финансовите активи и финансовите пасиви, чиито стойности варират в резултат на промените в пазарните цени, основно ценни книжа, които не се закупени за застраховки, обвързани с инвестиционни дялове.

Политиката на Групата за ценовия риск изисква от нея да управлява тези рискове, като определя и наблюдава целите и ограниченията върху инвестициите, плановете за диверсификация, лимитите по инвестициите във всяка държава, сектор и пазар и планираното използване на деривативни финансови инструменти.

Концентрацията на финансовите активи, които се отчитат по справедлива стойност по отношение на емитентите е както следва:

	2019г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
България	311,821	237,150
Франция	22,106	16,311
Румъния	20,892	19,696
Нидерландия	13,010	7,150
Великобритания	11,496	14,592
Германия	9,543	2,995
Испания	8,748	5,934
Ирландия	7,406	4,052
Полша	7,071	7,078
Словакия	7,104	2,701
САЩ	6,347	8,142
Словения	6,267	2,001
Белгия	5,110	762
Швеция	2,433	2,394
Дания	2,103	2,064
Италия	1,933	1,811
Австралия	1,716	1,710
Чехия	1,135	1,070
Каймански острови	847	-
Финландия	828	812
Китай	-	812
Общо	447,916	339,237

Показаният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи, като всички други променливи остават непроменени. Показва се ефектът върху печалбата преди данъци (което се дължи на промените в справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, чиито справедливи стойности се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата), тъй като тези финансови активи на Групата са изложени на ценови риски от промяна в пазарни индекси. Корелацията на променливите ще окаже съществено влияние при определянето на крайния ефект върху ценовия рисък, но за да се демонстрира ефектът, дължащ се на промените в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че промените в тези променливи не са линейни.

Анализ на чувствителността на финансовите активи към ценови рисък

Като част от инвестиционната стратегия на Групата за намаляване както на застрахователния, така и на финансия рисък, Групата съпоставя инвестициите си със задълженията, възникващи по застрахователни и инвестиционни договори, като прави препратка към видовете доходи, които подлежат на плащане на притежателите на договори.

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(3) Пазарен риск (Продължение)

(3в) Ценови риск (Продължение)

Анализ на чувствителността на финансовите активи към ценови риск (Продължение)

Промяна в променливите	31 декември 2019 г.		31 декември 2018 г.	
	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Валутен курс	+ 10 %	(71)	—	(161)
Валутен курс	- 10 %	71	—	161

(4) Операционен риск

Операционният рисък се изразява в отклонение от очакваните резултати, произтичащо от неадекватни или не действащи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития.

За Управление на Операционния рисък и при прилагане и разработване на методи, политики и процедури, Групата използва и въвежда действащата методика и стандарти на Кей Би Си Груп. Главни инструменти за управлението на операционния рисък са:

- База данни за операционни събития, довели до реализирана загуба;
- Оценки и анализи на случили се операционни събития във финансова сектор;
- Организиране на работни групи за извършване на самооценка на експозицията към операционен рисък;
- Откриване и анализиране на ключови рискови индикатори в ежедневната оперативна дейност.

Управлението на операционния рисък е обособено в дирекция „Риск“, отдел „Нефинансови рискове“ като обхват на дейността е в подчинение на ресора на Изпълнителния директор „Финанси и рисък“.

За целите на управлението на операционния рисък функционира Местен комитет за контрол и управление на риска и капитала с председател Изпълнителен директор „Финанси и рисък“ и членове Главен изпълнителен директор, Главен търговски директор, Изпълнителен директор, Директор „Аквизиция автомобилно застраховане“, Директор „Неавтомобилни продукти Общо застраховане“, Директор „Продукти и медицинско животозастраховане“, Директор „Законосъобразност“, Директор „Финанси“, както и други представители.

Като подкомитет на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала функционира и Комитет за контрол на търговската мрежа. Той има за цел идентифициране и управление на рискове в търговската мрежа, като по-съществените от тях се докладват на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала.

Процесите по мониторинг и контрол на изложеността към операционен рисък се осъществяват със съвместното участие на първа и втора линия на защита, като функцията на първа линия на защита при управлението на операционния рисък се изпълнява от бизнес звената, а именно - управители на главни агенции и регионален експерт или главен специалист и специалист „Операции и контрол“ на местно ниво по страната, а на централно ниво – от Отговорниците по операционен рисък, които са определени в следните дирекции и направления в Централно управление: Животозастраховане, Корпоративно застраховане, Финанси, Общофункционални дейности, Информационни Технологии, Информационна сигурност, Правна, Управление на продукти общо застраховане, Управление на щети общо застраховане, Развитие на търговската мрежа и продажби, Брокерски бизнес. Функцията на Втора линия на контрол се изпълнява от отдел „Нефинансови рискове“ и Комитета за контрол на търговската мрежа.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(4) Операционен риск (Продължение)

Към момента са реализирани следните мерки за управление на операционния риск:

- Ежемесечни заседания на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала, като решенията и протоколите се представят за одобрение от УС;
- Комитет за приемане на нови продукти (в т.ч. преглед на действащи продукти, изменения на действащи продукти). Комитетът се състои от представители на Продуктовите дирекции, Дирекция за развитие на търговската мрежа и продажби, Направление брокерски бизнес, Актори, Финанси, Контролни звена, Информационни технологии и други звена. Комитетът е приел и функции за ревизиране на всички действащи продукти, като основен принцип е всеки продукт да се ревизира минимум веднъж на 3 години.
- Въведена е процедура за идентифициране и отчитане на операционни грешки/пропуски/проблеми;
- Ежемесечни заседания на Комитет за контрол на търговската мрежа. Дейността му е свързана със създаване на прозрачен и ефективен процес на мониторинг и контрол над дейността на застрахователните посредници - агенти и брокери (в това число и защита на интересите на Група ДЗИ от измами и нарушения, както и предотвратяване на сериозни инциденти, свързани с посредниците).

Към 31 декември 2019 г., с цел управление на операционния риск в различните звена от структурата на ДЗИ са приети и въведени за изпълнение процедури и правила, свързани с действащи Кей Би Си Групови стандарти за:

- Управление на жалби от клиенти;
- Управление на достъпа до ИТ приложения;
- Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Вътрешни процедури за защита на служителите, които дават информация за злоупотреби и корупция в Групата;
- Управление на финансовите потоци при продуктите с инвестиционен характер;
- Счетоводен контрол;
- Класифициране на информацията;
- Управление на подписваческия процес;
- Управление на ликвидационния процес;
- Управление на човешките ресурси.

В съответствие със Стандартите на Кей Би Си за управлението на нефинансови рискове Групата ДЗИ изготви оценка и анализ на изискванията на Груповите ключови контроли за следните процеси:

- Животозастраховане;
- Общо застраховане;
- Управление на правни рискове;
- Управление на данъчни рискове;
- Управление на непрекъснатост на бизнеса;
- Управление на риска и капитала;
- Счетоводство и финансова отчетност;
- Управление на човешките ресурси;
- Корпоративна комуникация;
- Администриране на клиенти;
- Нови и активни продукти;
- Маркетинг и търговска комуникация;
- Електронни канали за комуникация с клиентите;
- Управление на посредниците;
- Управление на собствеността;

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

37. Застрахователен и финансов риск (Продължение)

(в) Финансови рискове (Продължение)

(4) Операционен риск (Продължение)

- Управление на доставките;
- Информационни технологии;
- Управление на информационната сигурност;
- Корпоративно управление.

Заключенията от направения анализ са представени в изготвен за целта доклад за Вътрешната контролна среда на ДЗИ. За всички идентифицирани ключови контроли, които все още не са напълно въведени, е предложен план за действие.

Като част от отговорностите на управлението на операционния рисков е и осигуряване на непрекъснатостта на бизнеса, с което се цели поддържането на критичните бизнес функции, процеси и услуги, тяхното организиране, управление или възстановяване/възстановяване в рамките на разумни срокове при непредвидено, изцяло или частично бизнес прекъсване. Определен е Кризисен комитет с председател Главен изпълнителен директор. Заседанията на Кризисния комитет се провеждат като част от Местния комитет за управление и контрол риска и капитала.

През 2019 г. Група ДЗИ реализира редица инициативи, имащи за цел повишаване на информираността и осъзнаността по отношение на управлението на операционен рисков в компанията.

38. Условни задължения и неотменими ангажименти

Условни задължения

Срещу Групата има заведени правни искове от застрахованни лица във връзка с предявени застрахователни обезщетения по възникнали застрахователни събития. Предявените по съдебен ред претенции са включени в Резерва за предявени, но неизплатени претенции със сумата на заведените частични или пълни искове, като за тях се начислява и дължима лихва към очакваната дата за уреждане на съответния иск. Групата е страна по имотни съдебни дела, които нямат съществен ефект върху финансовия отчет на Групата.

Данъчни задължения

В края на отчетния период е започната данъчна проверка от НАП на задълженията на дъщерното дружество "ДЗИ Общо застраховане" ЕАД по ЗДДС за периода 01.01.2014 г. - 31.12.2015 г. Във връзка с проверката Групата не очаква да възникнат допълнителни задължения.

Банкови гаранции

Групата има издадени банкови гаранции от свързани лица в размер на 700 хил. евро с валидност до 2024 г. в полза на „Националното бюро на българските автомобилни застрахователи“ и гаранции в общ размер на 19 хил. лв. с валидност до 2022 г. в полза на търговски контрагенти.

Задължения по договори за оперативен лизинг

Договорите за оперативен лизинг включват договори за наем на офис сгради. Задълженията по неотменими договори за оперативен лизинг са следните:

	2019 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.
Не по-късно от 1 година	-	860
По-късно от 1 година и не по-късно от 5 години	-	1,404
Повече от 5 години	-	217
Общо:	-	2,481

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

38. Условни задължения и неотменими ангажименти (Продължение)

Задължения по договори за оперативен лизинг (Продължение)

Групата няма други условни задължения към 31 декември 2019 г.

39. Оповестяване на свързани лица

Групата реализира сделки със свързани лица и с ключовия ръководен персонал в обичайния ход на дейността. Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по обичайни пазарни цени.

Към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. Групата има следните свързани лица:

- Кей Bi Ci Иншуърънс НВ, Белгия – крайна компанията-майка;
- Кей Bi Ci Груп НВ, Белгия - едноличен собственик на капитала ;
- Дъщерни дружества на Кей Bi Ci Груп НВ – свързани лица под общ контрол;
- Обединена Българска банка АД и дъщерните ѝ дружества- свързани лица под общ контрол;
- ОББ Интерлийз ЕАД и дъщерните ѝ дружества- свързани лица под общ контрол;

По-долу е предоставена информация за съществените сделки, реализирани със свързани лица през годината.

Сделки със собствениците	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от наеми	340	-
Разходи за такси	(149)	(133)
Платен дивидент	(13,107)	-
Сделки с други свързани лица под общ контрол	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Премиен приход	12,268	11,108
Изменение в пренос-премийния резерв	1	580
Получени премии	1	672
Претенции, отстъпени на презастрахователи	3,545	1,723
Комисионни по презастрахователни договори	6	371
Приходи от такси	242	54
Приходи от лихви	-	173
Приходи от наем	240	2
Продажба на активи	64	-
Разходи за комисионни	(13,489)	(4,024)
Изплатени застрахователни обезщетения	(4,298)	(3,136)
Отстъпени премии на презастрахователи	(7,814)	(4,917)
Изменение в резерва за предстоящи плащания, отстъпен на презастрахователи	(19)	-
Платени банкови такси	(395)	(345)
Наеми	(13)	(5)
Получени услуги	(1,261)	(559)
Разходи за лихви	-	(15)
Разходи за лихви по репо сделки	-	(11)
Получени заеми	-	60,435
Плащания по получени заеми	-	(60,435)
Плащания по получени заеми по репо сделки	-	(37,960)
Операции с деривативи	-	(208)

„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

39. Оповестяване на свързани лица (Продължение)

Разчети със свързани лица в края на годината	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
- единоличен собственик		
Търговски вземания	16	-
Търговски задължения	19	71
- други свързани лица под общ контрол		
Парични средства	57,416	96,732
Депозити във финансова институции	615	
Предоставени гаранции	320	200
Вземания по застрахователни операции	10,955	8,396
Активи по презастрахователни договори	4,855	2,218
Търговски вземания	4	46
Задължения за комисионни	1,461	1,756
Задължения по лизингови договори	381	
Пренос-премиен резерв	1	19
Деривативни финансови инструменти	-	380
Задължения към презастрахователи	201	77
Депозити във финансова институции	-	4,062
Учреден залог	1,506	1,506

Съществената част от паричните средства и депозити на Групата се държат в открити разплащателни сметки в ОББ АД и KBC Bank NV. Сключените договори са при стандартните условия на Банката, като Групата не получава преференциални условия.

През периода няма признати разходи за обезценки, свързани с вземания от свързани лица.

Към 31 декември 2019 г. Групата има вземане в размер на 320 хил. лв. (2018 г.: 200 хил. лв.), което е свързано с издаване на банкови гаранции от страна на ОББ АД в полза на негови контрагенти.

Учреденият залог на стойност 1,506 хил. лв. представлява обезпечение (ДЦК, емисия BG2040210218, с номинал 770 000 евро, падеж 29.09.2025г.) във връзка с издадена банкова гаранция, чийто срок изтича на 12.04.2025 г.

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2019 г.	2018 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати и осигуровки, включително бонуси	1,044	900
Общо краткосрочни възнаграждения	<hr/> 1,044	<hr/> 900
Задължения към ключов управленски персонал	192	73

40. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Съществуването на нов коронавирус (Covid-19) бе потвърдено в началото на 2020 г. и се разпространява в световен мащаб, причинявайки смущения в бизнеса и икономическата дейност. Групата счита наличието на коронавируса за некоригиращо събитие след датата на баланса. Глобалното разпространение на коронавирусната пандемия ще окаже натиск и се очаква да повлияе негативно върху резултатите на Групата през 2020 г. (но няма да окаже влияние върху финансовото ни състояние в края на 2019 г.) Въпреки новите регуляторни и / или секторни мерки, които правителството предприема всеки ден, на този етап е невъзможно да се направи надеждна оценка какви ще бъдат последствията за глобалната икономика и по-специално за банково-застрахователна група, от която е част Групата.

**„ДЗИ - ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ“ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.**

40. Събития след датата на отчета за финансовото състояние (Продължение)

Ръководството на Групата наблюдава внимателно ситуацията. Също така ръководството е възприело предпазлив и консервативен подход, въпреки че солидният капитал и ликвидни позиции на Групата са такива, че е в състояние да издържи на екстремни ситуации. Прогнозите на ръководството се основават на предположението, че коронавирусът и мерките, предприети за ограничаване на разпространението му, ще имат значително - но временно - отрицателно икономическо въздействие. Съгласно настоящите предположения, европейската икономика ще се свие през първото и второто тримесечие на 2020 г., преди постепенно да се възстанови през втората половина на годината. Очакванията, прогнозите и изявленията относно бъдещите развития се основават на предположения и оценки, направени при изготвянето на този доклад през месец май 2020 г. Допълнителни оповестявания са представени в оповестяванията в приложение 37 „Застрахователен и финансов риск“ от настоящия финансов отчет.

През февруари 2020 г. Групата е финализирала сделка по покупка на голяма сграда в град Варна с обща застроена площ около 27 хил. кв. м.- бизнес център MALL VARNA. Дружеството планира да използва имота, както за инвестиционни, така и за собствени нужди на дружествата от КВС Груп с представителства във Варна.

Няма други значими събития, настъпили между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобренето му за издаване, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Групата.

